

Stockholms
universitet

ÅRSREDOVISNING 2012

Årsredovisning 2012 (Dnr SU 31-2505-12) har producerats av Planeringsavdelningen vid Stockholms universitet. Ekonomiavdelningen har svarat för den ekonomiska redovisningen.

Redaktör och handläggare: *Ulf Nyman*

Styrelsebeslut

Styrelsen för Stockholms universitet har vid sammanträde idag, den 19 februari 2013, fastställt och undertecknat årsredovisning för budgetåret 2012.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Styrelse

Sten Heckscher
f.d. regeringsråd, ordförande

Astrid Söderbergh Widding
professor, rektor

Ann-Marie Begler
generaldirektör

Lars Brandt
avdelningschef

Eva Hellsten
rådgivare

Lars Nyberg
civilekonom

Anne Ramberg
generalsekreterare

Berit Svedberg
kulturdirektör

Patrik Tigerschiöld
verkställande direktör

Mats Danielson
professor

Ylva Engström
professor

Bengt Novén
professor

Livija Ginters
studentrepresentant

Ebba Ringborg
studentrepresentant

Robin Wahlsten Böckerman
studentrepresentant

Suppleanter

Jonas Ebbesson
professor

Cynthia de Wit
professor

Jacobina Nilsson
studentrepresentant

Förord

År 2015 ska utbildning och forskning vid flertalet av Stockholms universitets institutioner och enheter inta en nationellt ledande och internationellt framstående ställning. Detta är den vision universitetet formulerat i sin långsiktiga plan. För att vi ska nå dit görs ett berömvärt arbete inom alla delar av verksamheten.

Den 1 januari 2012 trädde en ny organisation i kraft vid Stockholms universitet. Två nya områdesnämnder, en för naturvetenskap och en för humaniora, juridik och samhällsvetenskap inrättades. Områdesnämnderna är beslutande organ som ansvarar för universitetets utbildning och forskning, för samordning av fakultetsövergripande utbildning och forskning samt intern och extern samverkan. Områdesnämnderna leds av varsin kollegialt vald vicerektor, som även ingår i universitetsledningen. Efter ett år med den nya organisationen kan konstateras att den fallit väl ut. Det tar alltid viss tid innan en ny organisation hunnit finna sina former men det råder inget tvivel om att universitetet skapat väsentligt bättre förutsättningar för strategisk styrning av verksamheten. Inte minst innebär ordningen med vicerektorer för områdena som också ingår i universitetsledningen att kärnverksamheten nu har ett större inflytande i ledningen och styrningen av universitetet än vad som tidigare varit fallet.

Ett aktivt arbete för att stärka vår internationella ställning är en av de punkter som stått högt på agendan 2012. Vår internationella ställning är grundläggande för Stockholms universitets framgångsrika utveckling långsiktigt. Under 2012 har en omfattande satsning på att stärka våra internationella relationer sjuösatts. Drygt 100 miljoner kronor har öronmärkts för olika former av internationella utbyten och samverkansprogram, som kommer att löpa över flera år. Universitetsledningen har under året även besökt flera internationella lärosäten i syfte att fördjupa våra samarbeten. Där märks särskilt den resa till USA med besök vid bland annat University of Illinois som genomfördes tillsammans med ledningarna för Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan. Det var första gången som ledningarna för dessa lärosäten uppträdde tillsammans i ett internationellt samarbete men helt säkert inte den sista. Vi har allt att vinna på att fortsätta på den inslagna vägen, då de tre lärosätenas gemensamma styrka gör att vi kan uppträda med stor tyngd i olika internationella sammanhang.

Slutligen kan noteras att universitetet under 2012 tagit de avslutande stegen i att integrera lärarutbildningen fullt ut i Stockholms universitet. Under december månad kunde de sista verksamheterna flytta från lokalerna i Konradsberg och ut till Frescati. Att skapa en stark lärarutbildning vid Stockholms universitet har varit ett målmedvetet arbete under flera år. Det är därför mycket glädjande att vi nu kunnat åstadkomma även denna rumsliga integrering av lärarutbildningen med universitetets övriga verksamheter. Det kommer att ytterligare stärka våra möjligheter att erbjuda en högkvalitativ utbildning till våra studenter.

Rektor Astrid Söderbergh Widding

Innehållsförteckning

Inledning	8
Intern styrning och kontroll	11
Ekonomiskt resultat	16
Finansiering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	19
Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	19
Uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21
Myndighetskapital för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21
Finansiering av forskning och utbildning på forskarnivå	22
Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå	22
Uppdragsforskningens intäkter och kostnader	24
Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå	24
Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	25
Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex	25
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	26
Omfattning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	26
Söktryck	26
Helårsstudenter	26
Helårsprestationer och prestationsgrad	27
Prestationer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	27
Prestation: Kostnad per helårsstudent	28
Prestation: Kostnad per helårsprestation	28
Examina	28
Forskningsanknytning i utbildningen	29
Övrig utbildning	29
Utbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning	29
Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund	30
Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund (ULV)	31
Särskilda åtaganden	34
Tolk- och översättarinstitutet	34
Utbildning i särskilda ämnen	35
Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)	36
Nationella medel för studenter med funktionshinder	36
Specialpedagogisk utbildning	38
Studieavgifter för tredjelandsstudenter	40
Forskning och utbildning på forskarnivå	45
Omfattning av utbildning på forskarnivå	45
Nyantagning	45
Genomsnittlig nettostudietid	45
Examina	46
Prestation: kostnad per doktorand	46
Publiceringar	48
Prestation: kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	49
Strategiska forskningsområden	50
Samverkan med det omgivande samhället	51
Organisation för samverkan	51
Samverkansaktiviteter	51
Gemensamma samverkansaktiviteter	51
Samverkansaktiviteter vid områden och institutioner	53
Samverkan gemensamt i all utbildning	55
Prestation: Antal adjungerade lärare och helårsekvivalenter adjungerade lärare	55
Samverkan i utbildning på grundnivå och avancerad nivå	55
Prestation: Antal studenter som genomfört verksamhetsförlagd utbildning	55
Prestation: Antal studenter som genomfört extern praktik	56
Samverkan i utbildning på forskarnivå	56
Prestation: Antal företagsdoktorander	56
Samverkan - innovation	56
Prestation: Antal affärsidéer och rådgivningsärenden till SU Holding	56

Prestation: Antal sökta respektive beviljade patent	56
Prestation: Antal ingångna licensavtal	57
Prestation: Antal nystartade företag	57
Uppdragsutbildning och uppdragsforskning	57
Prestation: Intäkter för uppdragsutbildning	57
Prestation: Intäkter för uppdragsforskning	58
Gemensamt för verksamhetsgrenarna	59
Hållbar utveckling och miljöarbete	59
Lika rättigheter och möjligheter, jämställdhet och breddad rekrytering	59
Jämlikhets- och jämställdhetsarbete	60
Aktuellt under året	61
Breddad rekrytering	61
Studenthälsovård och studievägledning	62
Internationalisering	62
Studentutbyte	64
Kvalitetsarbete	66
Studentinflytande	66
Högskolepedagogisk utbildning	67
Kompetensförsörjning	67
Rekrytering	68
Intern kompetensutveckling	68
Sjukfrånvaro	69
Ekonomisk redovisning	70
Sammanställning av väsentliga uppgifter	71
Redovisningsprinciper och värderingsgrunder	72
Pensionsskuld	74
Resultaträkning	75
Balansräkning	76
Anslagsredovisning	78
Finansiella villkor	79
Noter till resultat- och balansräkning	81
Kapitalförändring per verksamhetsgren	90
Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2011	91
Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter	92
Bilagor	94
Bilaga 1 Underlag för beräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för budgetåret 2012	94
Bilaga 2	96

Inledning

Vid Stockholms universitet bedrivs utbildning och forskning inom naturvetenskap, humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Universitetet har ca 64 000 studenter årligen och drygt 5 000 anställda. Studenterna kan välja bland 200 program och 1 900 fristående kurser.

Universitetet har en tydlig grundforskningsprofil men bedriver även tillämpad forskning. Forskningen inom naturvetenskap, humaniora, juridik och samhällsvetenskap har stor bredd och håller hög kvalitet. Många forskargrupper befinner sig i forskningens framkant. Av universitetets forskningsområden har universitetet utsett 30 till profilmråden. Forskningen inom dessa är nationellt ledande och har en hög status internationellt, vilket till exempel framgår av Vetenskapsrådets årliga tilldelning av medel till de forskningsområden där universitetet är verksamt.

Läro- och lärutbildningen

Under 2012 har universitetet fortsatt arbetet med att samlokalisera läro- och lärutbildningen i Frescati. I december 2012 flyttades den sista verksamheten ut från Konradsberg, varmed läro- och lärutbildningen från och med årsskiftet är fullt integrerad i Stockholms universitet.

Vidare kan nämnas att Grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem och yrkesläroprogrammet har förstärkts genom att de från och med 2012 organiserats i större enheter med stark forskningsbas.

Ett omfattande kvalitetsutvecklingsprojekt avseende den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) inleddes under året i samarbete med elva särskilt utvalda VFU-skolor, som ingår i ett försöksprojekt med ekonomiskt stöd från Utbildningsdepartementet. Inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten har vidare ett omfattande arbete gjorts för att rekrytera lektorer och skapa nya lokaler i syfte att öka antagningen till förskolläro- och lärutbildningen.

Under året har söktrycket till läroprogrammen vänt uppåt. Utöver det redan tidigare stora intresset för förskolläroprogrammet har intresset nu ökat kraftigt till grund- och ämnesläroprogrammen.

Universitetets nya organisation

De avregleringar i högskoleförfattningarna som trädde i kraft 1 januari 2011 ger lärosätena ett betydande självbestämmande vad gäller den interna organisationen. Stockholms universitet ägnade under 2011 omfattande arbete åt att utforma universitetets nya organisation, med målsättningen att skapa den organisation som ger universitetet bäst förutsättningar för strategisk styrning.

Den organisation som universitetet inrättade från 1 januari 2012 innebär att två nya områdesnämnder tillkommit, områdesnämnden för naturvetenskap respektive områdesnämnden för humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Under den sistnämnda sorterar de humanistiska, juridiska och samhällsvetenskapliga fakultetsnämnderna. Områdesnämnderna är beslutande organ som ansvarar för strategisk planering av utbildning och forskning, samordning av fakultetsövergripande utbildning och forskning samt intern och extern samverkan. Områdesnämnderna leds av varsin kollegialt vald vicerektor.

Universitetets första år med denna nya organisation har handlat om att hitta formerna för arbetet, framför allt inom HS-området där förändringarna är störst. Stor vikt har lagts vid att utarbeta tydlig besluts- och delegationsordning från områdesnivån till de underlydande fakulteterna men också att stimulera samarbete inom området, till exempel genom att områdesnämnden avsatt medel för fakultetsöverskridande forskningsinitiativ.

Vicerektorerna företräder sitt respektive område i universitetsledningen och ska också internt och externt företräda och bistå rektor i frågor kring området. Detta har fungerat mycket bra under året och det faktum att vicerektorerna är en del av universitetsledningen gör att kärnverksamheten nu ges en starkare ställning i ledningen och styrningen av universitetet än vad som tidigare varit fallet.

Arbete med kvalitetsfrågor

Under 2012 har den centrala kvalitetsfunktionen som finns inom universitetet ytterligare resursförstärkt. Stödet till institutionerna vad gäller kvalitetsarbete har ökat under året och erbjuds nu både inför externa utvärderingar, under genomförandet samt i samband med de åtgärdsredovisningar som universitetet ska lämna till Universitetskanslersämbetet när en utbildning blir ifrågasatt.

Universitetet har inrättat två arbetsgrupper med representanter för kärnverksamheten, som jobbar nära den centrala kvalitetsfunktionen. Den ena arbetsgruppen läser och kommenterar alla självvärderingar medan den andra arbetar med åtgärdsredovisningarna för de utbildningar som bedömts ha brister. Både självvärderingar och åtgärdsredovisningar fastställs dessutom numera formellt av rektor.

Stärkta internationella relationer

En stark internationell ställning är central för universitetets framtid och universitetet har under 2012 arbetat mycket aktivt med frågor rörande internationalisering. Detta manifesteras inte minst i den omfattande satsning på stärkta internationella relationer som rektor beslutade om under hösten 2012. Satsningen är på 105 mkr över de kommande åren och innefattar bland annat ett post-docprogram för att rekrytera unga utländska forskare, ett omfattande sabbatsprogram för att möjliggöra för universitetets lärare att resa ut och vistas vid internationellt välrenommerade lärosäten samt ett program för ömsesidigt utbyte av personal och studenter med ett antal särskilt utvalda partneruniversitet runt om i världen.

Under 2012 genomfördes för första gången Stockholm Summer School, i samarbete med Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan. Sommarskolan är en chans för internationella studenter att få uppleva Stockholm och Sverige i kombination med utbildning på hög nivå, och en av tankarna bakom sommarskolan är att den ska väcka intresse för ytterligare studier vid universitetet.

Urval av framgångsrika nationella och internationella ansökningar vid Stockholms universitet 2012

Stockholms universitets forskare har även under 2012 varit framgångsrika när det gäller bidrag från de tre stora Wallenbergstiftelserna, Knut och Alice Wal-

Wallenbergs stiftelse, Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse samt Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond.

Särskilt bör i detta sammanhang lyftas fram den för året nya utlysningen - Wallenberg Fellows - som avser framstående juniora forskare. Förutom att ge de främsta unga forskarna en långsiktig finansiering, som innebär att de kan koncentrera sig på sin forskning, bidrar programmet till en ökad internationalisering av den svenska forskningsmiljön. Universiteten nominerar forskare till programmet, akademierna utvärderar kandidaterna och presenterar de mest lovande forskarna för Knut och Alice Wallenbergs stiftelse (KAW), som sedan gör det slutliga urvalet.

Här har Stockholms universitet varit särskilt framgångsrikt; fem juniora forskare, varav tre rekryterade internationellt erhöll bidrag efter en omfattande urvals- och bedömningsprocess med internationella sakkunniga och med bl.a. intervjuer av ett urval sökande inför det slutliga avgörandet och bedömningen. Av de tre internationellt rekryterade är en humanist, en samhällsvetare och en naturvetare. De fem forskare som ska verka som Wallenberg Academy Fellows vid Stockholms universitet forskar inom så skilda områden som etik, biokemi, demografi, strukturbologi och astropartikelfysik.

Bidragen är på totalt 5-7,5 miljoner per sökande i fem år. Forskare vid SU har också lyckats bra i utlysningen Wallenbergs Scholars för framstående seniora forskare.

I oktober 2012 kom KAW:s beslut om bidrag till projekt med potential att leda till nya vetenskapliga genombrott och bedömdes ligga i den internationella forskningsfronten. De tre naturvetenskapliga projekten "Dynamics of the solar chromosphere", "3D Electron Microscopy for Nanostructure Research" och "Insect life cycle genomics and adaptation in the wild" fick tillsammans 90 miljoner kronor från stiftelsen.

Intern styrning och kontroll

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll anger att vissa större myndigheter ska ha en systematisk process för intern styrning och kontroll.

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Där anges att styrelsen ansvarar inför regeringen för verksamheten och ska se till att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, bedrivs enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU, redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt, bedrivs så att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Intern styrning och kontroll är sedan länge integrerat i Stockholms universitets verksamhet.

Inom universitetets kärnverksamhet är exempelvis formerna för kvalitetssäkring integrerade i verksamheten. Krav och målsättningar för kvalitetsarbetet är integrerade i universitetets verksamhetsplan och i densamma återfinns riktlinjer för en systematisk och sammanhållen uppföljning av kvalitetssäkring av verksamheten. Den externfinansierade forskningen kvalitetsprövas i stor utsträckning av sakkunniga vid ansökningsförfaranden och extern finansiering beviljas i konkurrens med andra lärosäten. Andra exempel är de utvärderingar som t.ex. Universitetskanslerämbetet (f.d. Högskoleverket), genomför av universitetets utbildningar och som Vetenskapsrådet gör av forskningen.

När det gäller universitetets stödprocesser är på samma sätt intern styrning och kontroll integrerat i den dagliga verksamhet som bedrivs i olika funktioner på alla organisatoriska nivåer. Olika typer av kontroller och rutiner är införda i syfte att upprätthålla en betryggande internkontrollnivå inom verksamheten. Exempelvis kan nämnas besluts- och delegationsordningar, policyer, föreskrifter och andra styrdokument, arbetsfördelning och rutinbeskrivningar för olika arbetsmoment, kontroller kopplade till redovisning och bokslut, automatiska kontroller inbyggda i IT-system osv.

Internkontrollarbete bedrivs således kontinuerligt och är inget nytt i sig.

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll ställer dock tydligare krav på att processen för intern styrning och kontroll ska formaliseras samt att hela processen - riskanalys, kontrollåtgärder och uppföljning - ska dokumenteras.

Dokumentationen av processen ska sedan utgöra en del av underlaget för den bedömning av den interna styrningen och kontrollen som styrelsen ska göra i samband med undertecknandet av årsredovisningen. Att styrelsen ska intyga huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande är ett krav från 2008 enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I enlighet med kraven i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll har Stockholms universitet formaliserat processen för intern styrning och kontroll. En riskanalys för Stockholms universitet upprättas årligen. Universitetsstyrelsen beslutade i december 2011 om riskanalys för 2012 för Stockholms universitet. Vid genomförandet av riskanalysen identifierades då ett antal risk-

områden inom både kärn- och stödverksamheten, varav fem risker värderades till högrisker och arton risker värderades till medelrisker. Under hösten 2012 har riskanalysen reviderats och i december 2012 beslutade universitetsstyrelsen om en reviderad riskanalys inför 2013. Den reviderade riskanalysen innebär vissa förändringar jämfört med den tidigare riskanalysen.

De tre risker med anknytning till riskområdet kompetensförsörjning och rekrytering av kvalificerad personal, som inför 2012 värderades till högrisker, kvarstår som högrisker även i den reviderade riskanalysen. Risken för brist på studentbostäder har kompletterats så att risken även täcker in svårigheterna att få gästforskarbostäder, risken kvarstår som högrisk. Även risken för att universitetet inte får tillgång till tillräckligt med ändamålsenliga lokaler i Frescatiområdet kvarstår som högrisk mot bakgrund av att lokalbrist kan medföra begränsningar när det gäller tillväxt och utveckling av universitetets verksamhet.

Inför 2013 har ytterligare en högrisk tillkommit, den nyinförda risken för att allt för små organisatoriska enheter inom universitetet leder till ekonomisk och verksamhetsmässig sårbarhet, vilket ger sämre förutsättning för framtida utveckling.

En annan nyinförd risk som värderas till medelrisk är risken för att universitetets kvalitetsarbete på utbildningssidan inte är tillräckligt systematiskt. Fokus på kvalitetsfrågor inom universitetet och inom universitets- och högskolesektorn ökar. Resultatet av de kvalitetsutvärderingar som Universitetskanslerämbetet genomfört hittills av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå visar att formerna för kvalitetssäkring av examensarbeten, framför allt på grundnivå, varierar inom universitetet och att universitetets kvalitetsarbete på utbildningssidan inte bedrivs tillräckligt systematiskt inom delar av organisationen.

Riskanalysen omfattar efter revideringen sjuttiofem risker, varav sex risker värderats till högrisker och tjugotre risker värderats till medelrisker.

Arbetet med att dokumentera kontrollåtgärder, d v s hur Stockholms universitet hanterar och kontrollerar de risker som identifierats i riskanalysen, pågår. Detta är dock ett långsiktigt arbete som kommer att ske fortlöpande. Hittills inriktas arbetet med att dokumentera kontrollåtgärder, i första hand på de risker som i riskanalysen värderats till hög- och medelrisker.

Beträffande de risker som utgör högrisker i universitetets riskanalys så har flera av dem inslag av extern karaktär och därför kan universitetet endast i viss utsträckning påverka riskexponeringen genom att besluta om kontrollåtgärder.

När det gäller riskerna med anknytning till riskområdet kompetensförsörjning och rekrytering av kvalificerad personal har de till viss del inslag av extern karaktär. Universitetet arbetar dock internt med olika insatser för att kunna tillgodose kompetensförsörjningsbehoven och begränsa risken, bland annat genom att skapa en vetenskaplig miljö av hög internationell kvalitet vilket förväntas ge hög attraktionskraft, men även genom en attraktiv arbetsmiljö, attraktiva anställningsvillkor och genom att frigöra tid för kompetensutveckling av befintlig personal. Andra exempel på insatser inom området är analyser av kompetensbehoven samt en mer medveten rekrytering, t ex satsning på doktorandanställningar via riktade utlysningar till sådana delområden där bedömningen är att det finns behov av kompetensförstärkning. Ytterligare ett exempel är effektivisering av rekryteringsprocessen, t ex genom att förkorta handlägg-

ningstiden vid rekrytering av lärare. Universitetet har även infört en akademisk karriärstege med möjlighet till befördran. Åtgärder som universitetet vidtar för att säkerställa kompetensförsörjning beskrivs vidare i årsredovisningens avsnitt Kompetensförsörjning.

När det gäller studentbostadsfrågan, för universitetet en kontinuerlig diskussion med bland annat Stockholms stad. Universitetet samarbetar också i studentbostadsfrågan med andra lärosäten i regionen, genom Stockholms Akademiska Forum. Universitetet arbetar för att erbjuda studentboende för så många inresande internationella utbytesstudenter som möjligt och har under 2012 ökat antalet förhyrda studentbostäder. Ca 70 procent av de inresande studenterna 2012 erbjöds bostad via universitetet. Från 2013 inför universitetet en ny organisation för bostadsservice till internationella studenter och gästforskare.

Risken för att universitetet inte får tillgång till tillräckligt med ändamålsenliga lokaler i Frescatiområdet arbetar universitetet för att begränsa bland annat genom tillbyggnad och nybyggnation men även genom mer kortsiktiga lösningar såsom förhyrning av paviljonger.

När det gäller den nytillkomna högrisen att allt för små organisatoriska enheter medför risk för ekonomisk och verksamhetsmässig sårbarhet, har universitetet redan genomfört ett antal förändringar i institutionsorganisationen för att skapa större och därmed mindre sårbara institutioner. Nu senast vid årsskiftet 2012/2013 fusionerades åtta institutioner (motsvarande) till tre. Det finns dock ett behov av att fler institutioner går samman för att skapa slagkraftiga och utvecklingsbara verksamheter i framtiden. Detta är emellertid ett långsiktigt arbete. Under 2013 kommer en översyn av och ett strategiskt arbete när det gäller delar av organisationen att genomföras.

Beträffande kvalitetssäkring och det interna kvalitetsarbete på utbildningssidan som universitetet bedriver, har universitetet förstärkt och utökat informationen och verksamhetsstödet i kvalitetsfrågor till institutionerna. Universitetets kvalitetssamordnare leder och samordnar det universitetsgemensamma arbetet med kvalitetsfrågor. Under 2012 har den centrala kvalitetsfunktion som finns inom universitetsförvaltningen förstärkts och har fram till november omfattat 1,5 heltidsanställningar. Från och med december har en ytterligare förstärkning skett och funktionen omfattar nu 2,5 heltidsanställningar. Exempel på åtgärder som vidtas för att begränsa risker kopplade till kvalitetsarbete inom utbildningen beskrivs vidare i årsredovisningens avsnitt Kvalitetsarbete.

Inom ramen för den formaliserade processen för intern styrning och kontroll har rutiner vidareutvecklats för uppföljning och bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Ett antal kontrollåtgärder kopplade till vissa av de risker i universitetets riskanalys som värderats till högrisk och/eller medelrisk, har valts ut för uppföljning. Metodiken för denna typ av uppföljning är under utveckling. Ambitionen på sikt är att uppföljning av kontrollåtgärder ska ske integrerat med den ordinarie processen för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning.

Dessutom har en översiktlig genomgång och bedömning av universitetets sammantagna process för intern styrning och kontroll skett årligen i samarbete med Ernst & Young AB. Vid dessa genomgångar identifieras vissa möjligheter till utveckling som bedöms kunna bidra till att ytterligare stärka och förbättra universitetets process för intern styrning och kontroll.

Exempelvis har ett behov identifierats av att, som komplement till den löpande uppföljningsrutinen som beskrivits ovan, utveckla en metodik för att genomföra en fördjupad och mer detaljerad analys och genomgång av intern styrning och kontroll inom vissa utvalda riskområden och processer. Bakgrunden till behovet av att kunna genomföra sådana systematiska temagenomgångar, är att vissa risker/riskområden i universitetets riskanalys är komplexa och att det då finns behov av nedbrytning och kartläggning av riskexponering och kontrollåtgärder på en mer detaljerad nivå.

En metodik för detta har arbetats fram och införts i universitetets process för intern styrning och kontroll. Under 2012 har en fördjupad genomgång och dokumentation av risker och kontrollsystem genomförts kopplade till universitetets lokalförsörjning i syfte att förbättra och kvalitetssäkra den interna styrningen och kontrollen inom området. Motsvarande genomgångar har tidigare också skett för risker kopplade till myndighetsutövning samt till inköp och upphandling.

Universitetets internrevision följer också upp och bedömer universitetets interna styrning och kontroll i system och rutiner som ett led i revisionsuppdraget. Under 2012 har internrevisionen granskat, rapporterat iakttagelser och lämnat rekommendationer bland annat kopplat till skyddet mot oegentligheter. Uppföljning och bedömning sker alltså på olika håll inom universitetets organisation. Uppföljning och bedömning sker i viss mån även av externa aktörer såsom Universitetskanslerämbetet och Riksrevisionen. Riksrevisionen har under 2012 granskat, rapporterat iakttagelser och lämnat rekommendationer bland annat kopplat till intern styrning och kontroll av upphandling, löneprocessen, informationssäkerhet samt skyddet mot oegentligheter.

Arbete pågår inom universitetet för att ta till vara både de fördjupade genomgångarnas och revisionernas resultat och utifrån dessa genomföra åtgärder. Som exempel pågår införande av ett e-handelssystem/e-beställningar via projektet Enklare inköp, som syftar till att effektivisera inköpsprocessen, öka ramavtalstroheten, stävja otillåten direktupphandling samt att förstärka den interna styrningen och kontrollen i anslutning till inköp och upphandling. Exempel på åtgärd i anslutning till löneprocessen är att ansvaret för kontroll av lönehändelser inom organisationen ytterligare har förtydligats och även vilka kontroller som ska ske centralt respektive lokalt har förtydligats och kommunicerats. Vidare har ett nytt personaladministrativt system, Primula, upphandlats under 2012, vilket ska drifvas i maj 2013. Exempel på åtgärd som vidtagits under året kopplad till skydd mot oegentligheter är att riktlinjer för att förhindra mutor har fastställts, och beträffande informationssäkerhetsområdet har en ny IT-systemförvaltningsmodell införts och universitetets centrala rutiner för nätövervakning, incidenthantering m.m. har förstärkts och formaliserats genom att ett nytt avtal har tecknats avseende sådana tjänster. Under 2013 kommer fortsatt arbete ske för att ytterligare stärka den interna styrningen och kontrollen inom dessa områden och andra identifierade riskområden.

I arbetet med att formalisera och dokumentera universitetets process för intern styrning och kontroll har, i olika faser, styrelse, ledning, verksamhetsföreträdare för olika delar av verksamheten och andra medarbetare varit involverade.

Under processen har samråd skett med universitetets internrevision samt med Ernst & Young AB.

Med utgångspunkt i det arbete som genomförts inom processen för intern styrning och kontroll vid Stockholms universitet 2012, görs den sammanfattande bedömningen att den interna styrningen och kontrollen inom universitetet är betryggande.

Ekonomiskt resultat

Stockholms universitet redovisar ett resultat om 50,3 mnkr för 2012. Det kan jämföras med föregående års resultat som uppgick till -78,9 mnkr. År 2012 uppgick intäkterna till 4 332,7 mnkr, vilket är 4,4 procent högre jämfört med 2011. Universitetets kostnader ökade under året till 4 282,9 mnkr, vilket är 1,2 procent högre än kostnaderna för föregående år. Stockholms universitets myndighetskapital var vid utgången av 2011 607,5 mnkr och kommer i och med årets resultat att öka till 657,8 mnkr. Årets resultat fördelar sig med -30,7 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt 81,1 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå. Därutöver redovisar universitetet 963,8 mnkr i ackumulerade oförbrukade bidragsmedel, vilket är 3,8 procent högre jämfört med 2011. Av tabell 1 nedan framgår den ekonomiska utvecklingen för åren 2010 till 2012.

Ekonomisk utveckling, totalt (mnkr)	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Anslag	2 973,2	2 848,9	2 842,2
Avgifter och andra ersättningar	314,5	307,1	308,2
Bidrag	1 011,4	958,7	950,7
Finansiella intäkter	33,6	37,2	11,3
Summa intäkter	4 332,7	4 151,9	4 112,5
Verksamhetens kostnader			
Personal	2 827,6	2 713,4	2 510,9
Lokaler	710,3	719,6	658,3
Övrig drift	643,5	680,2	602,2
Finansiella kostnader	5,8	6,3	2,4
Avskrivningar	95,8	111,6	118,0
Summa kostnader	4 282,9	4 231,1	3 891,9
Resultat från andelar i dotterföretag	0,5	0,3	0,1
Transfereringar			
Erhållna	159,3	195,8	164,2
Lämnade	-159,3	-195,8	-164,2
Kapitalförändring	50,3	-78,9	220,8

Tabell 1: Ekonomisk utveckling för Stockholms universitet 2010-2012.

Nedan följer kommentarer till resultatet för universitetet som helhet. Därefter följer en utförligare beskrivning av de resultatpåverkande faktorerna för respektive verksamhet. Analysen avslutas med en redovisning av i vilken omfattning anslagsmedel har använts för att samfinansiera bidragsverksamhet samt hur donationsförvaltningens avkastning utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Årets resultat på motsvarande 50,3 mnkr förklaras främst av att universitetets kostnadsökning har stagnerat under 2012, samtidigt som universitetets intäkter har ökat förhållandevis mer än tidigare år. Som jämförelse har Stockholms universitets intäkter under en femårsperiod ökat med 20,2 procent, medan kostnaderna för samma period har ökat med 19,2 procent. Under 2012 ökade anslagsintäkterna med 4,4 procent, avgiftsintäkterna med 2,4 procent och bidragsintäkterna med 5,5 procent. Personalkostnaderna ökade med 4,2 procent, medan lokal- och driftskostnader minskade med 1,3 respektive 5,4 procent.

Dessutom minskade universitetets avskrivningskostnader med 14,1 procent jämfört med 2011.

Anslagsintäkterna har ökat med 124,3 mnkr jämfört med föregående år. Det motsvarar en procentuell ökning om 4,4 procent, vilket kan jämföras med 2011 års ökning som var 0,2 procent. I jämförelseperioden finns en återbetalning på motsvarande 84,9 mnkr för 2011 års underprestation, vilket förklarar den stora anslagsförändringen mellan åren. Vidare har också anslagsintäkterna under året påverkats marginellt, med motsvarande 0,3 mnkr, på grund av underproduktion av helårsstudenter och helårsprestationer. Då universitetet förbrukat sina sparade helårsprestationer måste underskottet inom takbeloppet återbetalas till statsmakterna. Utöver detta, ingår ett ökat totalramanslag med 38,5 mnkr, bestående av ökade anslag till verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå om totalt 56,3 mnkr, samt minskade anslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå om 17,8 mnkr.

Stockholms universitets bidragsintäkter har ökat med 52,7 mnkr under 2012, vilket följer tidigare års positiva intäktsförändring. Ökningen av bidragsintäkter är främst hänförlig till övriga statliga myndigheter, stiftelser och finansierare utanför Norden. Ökningen har delvis motverkats av minskade intäkter från bland annat forskningsråden.

Universitetets intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 2,4 procent, motsvarande 7,4 mnkr jämfört med föregående år. Avgiftsintäkterna har under flera års tid minskat men i och med 2012 års utfall bröts den minskande trenden, varav ökade intäkter till verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå är den främsta orsaken. I avsnitten nedan om uppdragsutbildning respektive uppdragsforskning redovisas detta närmare.

Universitetets finansnetto, d.v.s. skillnaden mellan de finansiella intäkterna och de finansiella kostnaderna, var 27,8 mnkr, vilket är en minskning jämfört med 2011, då nettot var 30,9 mnkr. Minskningen förklaras av att den genomsnittliga in- och utlåningsräntan var lägre under året, vilket genererade en effekt på -3,0 mnkr på finansnettot jämfört med 2011.

Universitetets totala myndighetskapital inklusive årets resultat uppgår till 657,8 mnkr och har i och med årets resultat ökat med motsvarande 50,3 mnkr. Det är en ökning av universitetets ackumulerade myndighetskapital med 8,3 procent jämfört med 2011, men dock lägre än den genomsnittliga årliga ökningen som har varit 15,4 procent under de senaste fem åren.

De oförbrukade bidragen, d.v.s. externa bidragsmedel som inbetalats men som ännu inte tagits i anspråk, var vid utgången av året 963,8 mnkr, vilket är en ökning med 3,8 procent jämfört med 2011. Den genomsnittliga årliga ökningen av de oförbrukade bidragen har varit 10,5 procent under de senaste fem åren, vilket tyder på att universitetet under året har förbrukat mer bidragsmedel relativt bidragsinbetalningarna.

Personalkostnaderna vid Stockholms universitet har ökat med 114,1 mnkr och förklaras huvudsakligen av ökade lönekostnader. I kostnaden ingår bland annat en kostnadseffekt relaterad till den lönerevision som belastat universitetets personalkostnader under sista kvartalet 2012. Personalkostnaderna i förhållande till universitetets totala kostnad var under året 66,0 procent, vilket är 1,9 procentenheter högre jämfört med 2011.

Lokalkostnaderna har minskat med 9,3 mnkr jämfört med 2011. Förutom universitetets lokalhyror, som under 2012 kostade 565,2 mnkr, är avsättningen för hyra av tomma lokaler på Campus Konradsberg den största kostnadsposten. Under 2012 har avsättningen i balansräkningen ökat till 240,6 mnkr från 175,4 mnkr under 2011, vilket innebär att lokalkostnaderna för 2012 i resultaträkningen påverkats av ett belopp motsvarande förändringen mellan åren, dvs. 65,2 mnkr. Detta kan jämföras med föregående års påverkan av lokalkostnaderna som var 95,4 mnkr. Avsättningsökningen under 2012 beror främst på att ytterligare verksamhet, som tidigare bedrivits på Campus Konradsberg, har flyttat till andra lokaler i universitetets regi. Under 2012 har även de s.k. allmänna ytorna som t.ex. aula, gymnastiksal, korridorer också avvecklats vid Campus Konradsberg och har därför genererat en högre avsättning jämfört med tidigare år. Kostnaderna som uppstår beror på att lärarutbildningen överfördes till Stockholms universitet från och med den 1 januari 2008. Vidare kan den ökade avsättningen förklaras av att de lokaler som avvecklats under året är relativt nya lokaler vars hyreskontrakt löper på långa avtal och således genererar högre avsättningskostnader. Dessutom har kostnaden påverkats av ett högre konsumentprisindex (KPI) under 2012 jämfört med 2011. Hyreskontrakten följer hur KPI utvecklas. Avsättningen är en redovisningsmässig försiktighetsåtgärd då förpliktelser i form av hyreskontrakt föreligger samtidigt som universitetet håller på att avveckla Campus Konradsberg. Avsättningsbeloppet är beräknat på hela den återstående kontraktstiden för de tomma lokalerna. Anledningen till att lokalerna står tomma nu är universitetets ambition att flytta verksamheten till Frescati.

Universitetets driftskostnader har minskat med 36,8 mnkr jämfört med föregående år. Förbrukningsinventarier och köpta tjänster, där bland annat datorer, laboratorieinventarier, datalagrad information samt konsult- och utbildningstjänster ingår, har minskat jämfört med 2011. Universitetets kostnader för resor, konferensavgifter samt arvoden har dock ökat i förhållande till 2011.

Avskrivningskostnaderna har minskat med 15,8 mnkr jämfört med föregående år. Det är främst minskade avskrivningskostnader för arbetsmaskiner och för fastighetsunderhåll som är utmärkande inom kostnadsposten.

Diagram 1 och 2 nedan visar intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive för forskning och utbildning på forskarnivå med fördelning på olika intäktslag och finansieringskällor.

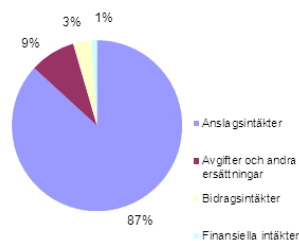

Diagram 1: Intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2012 (1 787,3 mnkr) med fördelning på olika intäktslag (anges i procent).

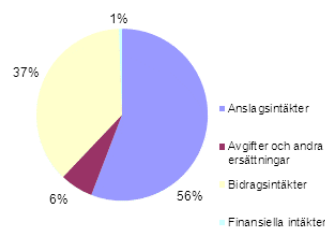

Diagram 2: Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå 2012 (2 545,3 mnkr) med fördelning på olika intäktslag (anges i procent).

Finansiering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Redovisningen av verksamhetens kostnader och intäkter ska i årsredovisningen fördelas på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. I redovisningen av området utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet särredovisas. Vidare ska denna redovisning kommenteras.

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Verksamheten utbildning på grundnivå och avancerad nivå visar ett resultat om -30,7 mnkr för 2012, vilket kan jämföras med -112,6 mnkr för 2011. Intäkterna uppgick till 1 787,4 mnkr och är 4,3 procent högre än föregående år. Kostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är i linje med föregående år och uppgick till 1 818,4 mnkr för 2012, medan kostnaderna för 2011 var 1 826,7 mnkr.

Det minskade resultatunderskottet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå förklaras främst av minskade lokal- och driftskostnader samt av ökade anslags- och bidragsintäkter jämfört med föregående års utfall.

Av tabell 2 nedan framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå under perioden 2010 till 2012.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 551,3	1 483,1	1 513,6
Avgifter och andra ersättningar	155,2	157,1	156,1
Bidrag	62,7	53,0	57,5
Finansiella intäkter	18,1	23,0	6,0
Summa intäkter	1 787,4	1 713,9	1 733,2
Verksamhetens kostnader			
Personal	1 137,7	1 088,2	1 038,5
Lokaler	401,4	429,5	361,8
Övrig drift	244,1	271,3	251,7
Finansiella kostnader	3,2	3,4	1,3
Avskrivningar	32,1	34,3	36,8
Summa kostnader	1 818,4	1 826,7	1 690,1
Resultat från andelar i dotterföretag	0,3	0,2	0,1
Transfereringar			
Erhållna	60,8	107,5	100,5
Lämnade	-60,8	-107,5	-100,5
Kapitalförändring	-30,7	-112,6	43,1

Tabell 2: Intäkter, kostnader och ekonomisk utveckling för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2010-2012.

Intäkterna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå visar på ökade anslags- och bidragsintäkter med motsvarande 4,6 respektive 18,2 procent jäm-

fört med 2011. Under året har universitetet bland annat erhållit kvalitetsförstärkning på 30,3 mnkr av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Samtidigt har universitetets takbelopp minskat med 61,0 mnkr som en följd av indragningar och omfördelningar av medel för lärarutbildningen nationellt. I det ingår bl.a. minskade anslagsmedel, som tidigare finansierat den utbildning som Konstfack, Kungliga Musikhögskolan och Dans- och cirkushögskolan utfört inom ramen för universitetets lärarutbildning. Dessa medel har i budgetpropositionen för 2012 flyttats från universitetet till de berörda fackhögskolorna. Dessutom har regeringens tillfälliga nationella satsning om 10 000 högskoleplatser upphört under året. Vidare har anslagsintäkterna påverkats, dock marginellt, av underproduktion av helårsstudenter och helårsprestationer med motsvarande 0,3 mnkr. Detta innebär att universitetet efter ett antal år med omfattande underproduktion nästan nått sitt takbelopp under 2012. De ytterligare indragningar som gjorts i anslaget till utbildning på grundnivå och avancerad nivå i budgetpropositionen för 2013 innebär att universitetet nu måste förbereda sig för en framtida överproduktion. Totalt sett har universitetets ramanslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskat under 2012, men då det i jämförelseperioden finns en återbetalning på motsvarande 84,9 mnkr för 2011 års underprestation ger detta ett positivt slag mellan åren, vilket också kan utläsas i tabellen ovan.

Ökningen av universitetets bidragsintäkter har främst påverkats av att medel som rör Tolk- och översättarinstitutets verksamhet har utbetalats som bidrag under året, detta till skillnad från föregående år då dessa betalades ut som anslag. Dessutom har ökade bidragsintäkter från övriga statliga myndigheter påverkat intäkterna positivt under 2012. Avgiftsintäkterna däremot har minskat med 1,4 procent jämfört med föregående år.

Personalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har ökat med 4,5 procent under året och uppgår till 1 137,7 mnkr. Större delen av ökningen är löne- och arvodesrelaterade kostnader.

Lokalkostnaderna uppgick 2012 till 401,4 mnkr, vilket är 6,5 procent lägre jämfört med föregående år. Bortsett från universitetets kostnader för hyror för sedvanlig verksamhet är avsättningen för hyra av tomma lokaler på Campus Konradsberg den kostnadspost som påverkat lokalkostnaderna mest. Under 2012 har avsättningen ökat till 240,6 mnkr från 175,4 mnkr under 2011, vilket innebär att lokalkostnaderna för 2012 påverkats av ett belopp motsvarande förändringen mellan åren, dvs. 65,2 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå står för 63,9 mnkr av det totala förändringsbeloppet. Detta kan jämföras med föregående års siffra som var 93,5 mnkr. Avsättningsökningen beror främst på att ytterligare verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har flyttat till andra lokaler i universitetets regi.

Driftskostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har minskat med 27,2 mnkr jämfört med 2011. Förbrukningsinventarier och köpta tjänster, där bland annat datorlagrad information samt konsult- och utbildningstjänster ingår, svarade för större delen av de minskade kostnaderna. Även kostnader relaterade till resor har minskat i förhållande till 2011.

Uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 3 nedan visar hur intäkterna och kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid universitetet fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsposter. Redovisningen sker uppdelat på uppdrag enligt regleringsbrevet och uppdragsverksamhet. Med uppdragsverksamhet avses här uppdragsutbildning samt beställd utbildning från andra lärosäten.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2012		2011		2010	
	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet
Verksamhetens intäkter						
Anslag	1 551,3	0,0	1 483,1	0,0	1 513,6	0,0
Avgifter och andra ersättningar	71,4	83,8	63,6	94,0	66,3	89,8
Bidrag	62,7	0,0	53,0	0,0	57,5	0,0
Finansiella intäkter	18,1	0,0	20,3	0,0	6,0	0,0
Summa intäkter	1 703,5	83,8	1 619,9	94,0	1 643,4	89,8
Verksamhetens kostnader						
Personal	1 089,4	48,3	1 034,2	54,0	982,6	55,9
Lokaler	399,5	1,9	427,4	2,1	358,7	3,1
Övrig drift	210,0	34,1	234,9	36,4	212,8	38,9
Finansiella kostnader	3,2	0,0	3,4	0,0	1,2	0,1
Avskrivningar	32,0	0,1	34,2	0,1	36,8	0,0
Summa kostnader	1 734,1	84,4	1 734,1	92,6	1 592,1	98,0

Tabell 3: Intäkter och kostnader för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå för 2010-2012, redovisat med uppdelning på uppdrag enligt regleringsbrev och uppdragsverksamhet.

Universitetets uppdragsverksamhet på utbildningssidan utgör 4,9 procent av de totala intäkterna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Intäkterna för uppdragsverksamheten uppgick 2012 till 83,8 mnkr och kostnaderna till 84,4 mnkr, vilket innebär ett resultat om -0,6 mnkr för 2012.

Inom uppdragsutbildning utmärker sig förutom olika uppdrag från Skolverket, också uppdrag från Kungliga tekniska högskolan (KTH), Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och kategorin Övriga svenska företag. Intäkter för beställd utbildning är i stort sett i linje med föregående år. Huvuddelen av den beställda utbildningen 2012 utfördes åt Karolinska institutet (KI).

Myndighetskapital för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Det totala myndighetskapitalet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår vid utgången av 2012 till 327,6 mnkr och har därmed minskat med 8,6 procent jämfört med föregående period. Myndighetskapitalets förändring sedan 2010 redovisas i tabell 4 nedan.

Myndighetens utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2012	2011	2010
Kapital (mnkr)	327,6	358,6	471,2
Förändring från föregående år (%)	-8,6	-23,9	10,1

Tabell 4: Myndighetskapital för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå 2010-2012.

Finansiering av forskning och utbildning på forskarnivå

Redovisningen av verksamhetens kostnader och intäkter ska i årsredovisningen fördelas på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. I redovisningen av området forskning och utbildning på forskarnivå ska avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet särredovisas. Vidare ska denna redovisning kommenteras.

Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå

Verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå visar ett resultat om 81,1 mnkr för 2012, vilket kan jämföras med 33,7 mnkr för 2011. Intäkterna uppgick till 2 545,3 mnkr, vilket är 4,4 procent högre än föregående år. Kostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå ökade med 2,5 procent och uppgick till 2 464,5 mnkr under året medan kostnaderna för 2011 var 2 404,5 mnkr. Det positiva resultatet inom forskning och utbildning på forskarnivå följer därmed, med viss fluktuation, tidigare års positiva resultat inom verksamhetsgrenen.

Intäkterna inom forskning och utbildning på forskarnivå visar på ökade anslags-, bidrags- samt avgiftsintäkter jämfört med 2011.

Anslagsintäkterna har påverkats positivt bland annat genom att universitetet har tilldelats en permanent förstärkning av basresursen om 31,7 mnkr i enlighet med den forskningspolitiska propositionen (för perioden 2009-2012). Av dessa har närmare 7,4 mnkr avsatts av universitetsledningen till särskilda ändamål, som t.ex. satsning på Stockholms matematikcentrum; satsning på frielektronlaserforskning; medfinansiering av strålrör vid MAX IV-laboratoriet i Lund samt medel till Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL). Dessutom utgörs en del av anslagsökningen av tillskott om 12,2 mnkr av strategiska forskningsmedel som berör områdena havsmiljöforskning; effekter på naturresurser, ekosystemtjänster och biologisk mångfald; samt klimatmodeller.

Bidragsintäkterna har ökat med 43,1 mnkr där intäkter från övriga statliga myndigheter däribland bidragsmedel som rör SciLifeLab har ökat. Dessutom har intäkter från Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) och Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra) ökat under året. Även intäkter från finansiärer utanför Norden har varit framträdande jämfört med föregående år. Dock har bidragsintäkter från forskningsråden minskat i förhållande till 2011.

Avgiftsintäkterna däremot har ökat med 6,4 procent jämfört med föregående år, vilket också redovisas närmare i nedanstående avsnitt om uppdragsforskning.

Vad gäller kostnaderna har personal- och lokalkostnader ökat under 2012, medan drifts- och avskrivningskostnader minskat under året. Personalkostnaderna har under 2012 ökat med 4,0 procent och uppgår till 1 689,9 mnkr. Driftskostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå har minskat med 9,5 mnkr jämfört med föregående år. Förbrukningsinventarier och köpta tjänster, där bland annat datorlagrad information samt konsult- och utbildningstjänster ingår, svarade för största kostnadsminskningen. Kostnader relaterade till resor och representation har dock ökat i förhållande till 2011.

Av tabell 5 nedan framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för forskning och utbildning på forskarnivå under perioden 2010 till 2012.

Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 421,9	1 365,8	1 328,6
Avgifter och andra ersättningar	159,2	149,6	152,1
Bidrag	948,7	905,7	893,2
Finansiella intäkter	15,5	16,8	5,3
Summa intäkter	2 545,3	2 438,0	2 379,3
Verksamhetens kostnader			
Personal	1 689,9	1 625,2	1 472,4
Lokaler	308,9	290,2	296,5
Övrig drift	399,4	408,9	350,4
Finansiella kostnader	2,6	2,9	1,1
Avskrivningar	63,7	77,3	81,2
Summa kostnader	2 464,5	2 404,5	2 201,7
Resultat från andelar i dotterföretag			
Transfereringar	0,2	0,2	0,1
Erhållna	98,5	88,4	63,7
Lämnade	-98,5	-88,4	-63,7
Kapitalförändring	81,1	33,7	177,6

Tabell 5: Intäkter, kostnader och ekonomisk utveckling för forskning och utbildning på forskarnivå för 2010-2012.

Universitetets intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå kommer från en rad olika finansieringskällor, där anslagsmedel utgör den största. Andra större finansieringskällor är bidragsintäkter från bland annat statliga forskningsråd, andra statliga myndigheter och stiftelser. Den relativa fördelningen mellan olika finansieringskällor framgår av tabell 6 nedan.

Finansieringskälla (mnkr)	2012		2011		2010	
	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)
Anslag	1 421,9	55,9	1 365,8	56,0	1 328,6	55,9
Avgifter och andra ersättningar	159,2	6,3	149,6	6,2	152,1	6,4
Bidrag	948,7	37,3	905,7	37,1	893,2	37,5
Finansiella intäkter	15,5	0,6	16,8	0,7	5,3	0,2
Totalt	2 545,3	100,0	2 438,0	100,0	2 379,3	100,0

Tabell 6: Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå 2010-2012 med fördelning på intäktslag/finansieringskällor. Respektive intäktslagsandel av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå anges i procent.

Av tabell 7 nedan, vilken redogör för kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå redovisat per kostnadsslag inklusive relativa jämförelsetal, framgår det att personalkostnaderna är den helt dominerande andelen av kostnaderna med motsvarande 68,6 procent av totala kostnadsmassan inom verksamheten. Dessutom kan utläsas att andelen har ökat med 1,7 procentenheter sedan 2010.

Ändamål (mnkr)	2012		2011		2010	
	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)
Personal	1 689,9	68,6	1 625,2	67,6	1 472,4	66,9
Lokaler	308,9	12,5	290,2	12,1	296,5	13,4
Övrig drift	399,4	16,2	408,9	17,0	350,4	15,9
Finansiella kostnader	2,6	0,1	2,9	0,1	1,1	0,1
Avskrivningar	63,7	2,6	77,3	3,2	81,2	3,7
Totalt	2 464,5	100,0	2 404,5	100,0	2 201,7	100,0

Tabell 7: Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2010-2012 med fördelning på kostnadslag. Respektive kostnadsslagsandel av de totala kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå anges i procent.

Uppdragsforskningens intäkter och kostnader

Universitetet bedriver forskning på uppdrag av statliga myndigheter och företag inom det privata näringslivet. Uppdragsforskningen utgör drygt 3,3 procent av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå. Uppdragsforskningen redovisade ett resultat om 3,9 mnkr för 2012. Intäkterna för uppdragsforskningen uppgick år 2012 till 80,7 mnkr, vilket är en ökning med 4,5 mnkr i förhållande till föregående år. Under 2012 var framträdande uppdragsgivare inom uppdragsforskningen Skolverket samt kategorin Övriga svenska företag. Tabell 8 nedan visar hur intäkterna och kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå vid universitetet fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsposter.

Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2012		2011		2010	
	Forskning	Uppdragsforskning	Forskning	Uppdragsforskning	Forskning	Uppdragsforskning
Verksamhetens intäkter						
Anslag	1 421,9	0,0	1 365,8	0,0	1 328,6	0,0
Avgifter och andra ersättningar	78,5	80,7	73,4	76,2	71,6	80,5
Bidrag	948,7	0,0	905,7	0,0	893,2	0,0
Finansiella intäkter	15,5	0,0	16,8	0,0	5,3	0,0
Summa intäkter	2 464,6	80,7	2 361,7	76,2	2 298,8	80,5
Verksamhetens kostnader						
Personal	1 648,2	41,7	1 585,0	40,1	1 430,0	42,4
Lokaler	305,5	3,4	286,4	3,7	292,2	4,3
Övrig drift	368,1	31,3	377,0	31,9	314,4	36,0
Finansiella kostnader	2,2	0,4	2,3	0,7	0,0	1,1
Avskrivningar	63,7	0,0	77,2	0,0	81,2	0,0
Summa kostnader	2 387,6	76,8	2 327,9	76,5	2 117,9	83,8

Tabell 8: Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå för 2010-2012, redovisat med uppdelning på forskning och uppdragsforskning.

Myndighetskaptal för forskning och utbildning på forskarnivå

Det totala myndighetskaptalet för forskning och utbildning på forskarnivå uppgår vid utgången av 2012 till 328,9 mnkr, vilket är en ökning med 32,6 procent jämfört med föregående år. Myndighetskaptalets förändring sedan 2010 redovisas i tabell 9 nedan.

Myndighetens forskning och utbildning på forskarnivå	2012	2011	2010
Kapital (mnkr)	328,9	248,0	214,4
Förändring från föregående år (%)	32,6	15,7	485,2

Tabell 9: Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå 2010-2012.

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet

Av årsredovisningen för 2012 ska framgå i vilken omfattning anslagsmedel efter beslut har använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet.

Anslagsmedel får tas i anspråk för samfinansiering av projekt eller liknande verksamhet inom ramen för universitetets verksamhetsområden, om ändamålet med anslaget inte hindrar detta. Av tabell 10 nedan framgår i vilken omfattning anslagsmedel använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet under åren 2010 till 2012.

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	2012		2011		2010	
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå
Anslagsmedel som använts för att samfinansiera bidragsverksamhet (mnkr)	0,0	51,0	1,1	64,6	10,5	89,0
Andel av den totala finansieringen i bidragsverksamheten (%)	0,1	5,1	2,2	6,7	17,0	9,0

Tabell 10: Anslagsmedel som samfinansierat bidragsfinansierad verksamhet 2010 till 2012.

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex

Stockholms universitet har getts rätt enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. Av årsredovisningen för 2012 ska framgå hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Stockholms universitet har medgivande från regeringen att enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. Den genomsnittliga avkastningen för donationsmedel som förvaltas enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) ställt i förhållande till marknadsindex framgår av tabell 11 nedan.

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex	2012	2011	2010
Genomsnittlig avkastning för donationsmedel (%)	9,3	-4,7	5,5
Marknadsindex (%)	9,8	-4,2	13,9

Tabell 11: Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex under åren 2010-2012.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Omfattning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Söktryck

Stockholms universitet ger ca 200 program och ca 1 900 fristående kurser. Höstterminen 2012 inkom sammanlagt 197 234 ansökningar till universitetets kurser och program, vilket var en ökning jämfört med de närmast föregående åren.

Totalt antal ansökningar	HT 2012	HT 2011	HT 2010
Program, grundnivå	64 074	52 721	53 122
Program, avancerad nivå	10 509	7 630	35 358
Kurser, grundnivå	106 668	95 789	95 942
Kurser, avancerad nivå	15 983	10 392	10 271
Totalt	197 234	175 153	194 693

Tabell 12: Totalt antal ansökningar till kurser och program höstterminerna 2010-2012

Antal förstahandsansökningar per plats	HT 2012	HT 2011	HT 2010
Program, grundnivå	2,0	2,6	2,3
Program, avancerad nivå	4,7	3,2	5,8
Kurser, grundnivå	1,0	1,0	1,0
Kurser, avancerad nivå	0,9	0,9	0,9

Tabell 13: Genomsnittligt antal förstahandsansökningar per plats till kurser och program höstterminerna 2010-2012

På programnivå skiljer sig antalet förstahandsansökningar under de senaste åren, men några slutsatser av detta är dock inte enkla att dra. Enligt universitetets antagningsenhet är det ett stort antal utbildningar där planeringstal, d.v.s. platsantal, inte anges och då blir siffrorna svårjämförbara. Utbildningar med lågt söktryck där alla behöriga sökande antas är exempel på sådana.

Helårsstudenter

Antalet helårsstudenter (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) vid Stockholms universitet uppgick 2012 till 29 448. Det är en marginell ökning med 1,2 procent i förhållande till 2011 då antalet helårsstudenter uppgick till 29 097. Andelen helårsstudenter på avancerad nivå var densamma som 2011, nämligen 19 procent, jämfört med 2010 då andelen var 18 procent. Inte heller på områdes- eller fakultetsnivå är det några anmärkningsvärda skillnader jämfört med tidigare år, men konstateras kan att Juridiska fakulteten är den enda som har en viss nedgång.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
HS-området	25 332	25 094	25 615
<i>Humanistiska fakulteten</i>	8 533	8 517	8 716
<i>Juridiska fakulteten</i>	2 984	3 062	2 894
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	13 815	13 515	14 005
Naturvetenskapliga området	4 116	4 003	4 111
Totalt	29 448	29 097	29 725

Tabell 14: Antal helårsstudenter (hst) (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) per område och fakultet 2010-2012.

Sett över en längre period har antalet helårsstudenter varierat. Efter en uppgång i början av 2000-talet minskade sedan antalet studenter under ett par år, och de främsta förklaringarna är troligen den då rådande högkonjunkturen som gjorde det möjligt för många ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden utan någon högskoleutbildning samt den demografiska strukturen med låga födelsetal under 1980-talet. Nedgången bröts emellertid 2006 och sedan några år har trenden varit uppåtgående. En kraftig ökning mellan 2007 och 2008 berodde dock på övertagandet av lärarutbildningen.

Helårsprestationer och prestationsgrad

Antalet helårsprestationer vid Stockholms universitet uppgick 2012 till 21 869, vilket är en liten minskning i förhållande till 2011. Eftersom antalet helårsstudenter ökat har även prestationsgraden minskat jämfört med 2011.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
HS-området	19 077 (75)	19 200 (77)	19 057 (74)
<i>Humanistiska fakulteten</i>	5 678 (67)	5 836 (69)	5 875 (67)
<i>Juridiska fakulteten</i>	2 549 (85)	2 733 (89)	2 458 (85)
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	10 850 (79)	10 631 (79)	10 724 (77)
Naturvetenskapliga området	2 792 (68)	2 953 (74)	3 023 (74)
Totalt	21 869 (75)	22 153 (76)	22 080 (74)

Tabell 15: Antal helårsprestationer (hpr) (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) per område och fakultet 2010-2012 med prestationsgrad i procent inom parentes.

Skillnaderna i prestationsgrad mellan fakulteterna beror till stor del på att andelen studenter som läser program respektive fristående kurser skiljer sig åt. Eftersom programstudenter tenderar att producera fler poäng än studenter som läser fristående kurser kommer fakulteter med många utbildningsprogram att ha en högre prestationsgrad. Med några få men viktiga undantag, t.ex. lärarutbildningar, har dessutom utbildningsprogram som leder till yrkesexamen en ännu något högre prestationsgrad. Föga förvånande är därför prestationsgraden högst inom Juridiska fakulteten, där en stor del av studenterna läser på juristprogrammet. Prestationsgraden påverkas troligen också av faktorer som rör studenternas syfte med att studera samt av arbetsgivarnas avsaknad av intresse för att efterfråga examensbevis när de anställer. Sannolikt bidrar faktorer som dessa också till att Stockholms universitet, i egenskap av huvudstadsuniversitet, har en prestationsgrad som ligger under det nationella genomsnittet.

Prestationer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå har följande mått tagits fram:

Kostnad per helårsstudent

Kostnad per helårsprestation

Dessa mått anges nedan totalt för lärosätet men också uppdelat per område och fakultet. Måtten anges per år under den sista fyraårsperioden.

Som framgår av tabellerna 16 och 17 nedan har kostnaderna per helårsstudent och helårsprestation legat relativt oförändrade för det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området, sett som helhet, men där Juridiska fakultetens kostnader har ökat något medan de Humanistiska och Samhällsvetenskapliga fakulteternas kostnader minskat. Trots en minskad kostnad per helårsstudent

inom det Naturvetenskapliga området har kostnaden per helårsprestation ökat, vilket förklaras av en klart lägre prestationsgrad jämfört med 2011.

Prestation: Kostnad per helårsstudent

Kostnaderna per helårsstudent har beräknats genom att den totala kostnaden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive kostnader för uppdragsutbildning och bidragsfinansierad utbildning, har dividerats med det antal helårsstudenter som universitetet avräknar inom takbeloppet, dvs. i bilaga 1 samt antalet avgiftsfinansierade studenter.

Antalet helårsstudenter och helårsprestationer inkluderar således inte uppdragsutbildning och beställd utbildning.

Område/Fakultet	2012 Kr/HST	2011 Kr/HST	2010 Kr/HST	2009 Kr/HST
HS-området	52 359	52 824	45 561	44 676
<i>Humanistiska fakulteten</i>	47 575	48 663	41 885	41 371
<i>Juridiska fakulteten</i>	40 887	33 990	34 966	35 886
<i>Sambällsvetenskapliga fakulteten</i>	57 791	59 712	50 041	48 550
Naturvetenskapliga området	85 283	88 673	88 529	96 270
Totalt	56 961	57 756	51 505	51 650

Tabell 16: Kostnad per helårsstudent per område och fakultet för åren 2009-2012.

Prestation: Kostnad per helårsprestation

Kostnaderna per helårsprestation har beräknats genom att den totala kostnaden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive kostnader för uppdragsutbildning och bidragsfinansierad utbildning, har dividerats med det antal helårsprestationer som universitetet avräknar inom takbeloppet, dvs. i bilaga 1, samt avgiftsfinansierade studenter.

Område/Fakultet	2012 Kr/HPR	2011 Kr/HPR	2010 Kr/HPR	2009 Kr/HPR
HS-området	69 526	69 040	61 240	60 190
<i>Humanistiska fakulteten</i>	71 496	71 009	62 139	61 012
<i>Juridiska fakulteten</i>	47 865	38 087	41 171	42 407
<i>Sambällsvetenskapliga fakulteten</i>	73 584	75 917	65 347	63 790
Naturvetenskapliga området	125 725	120 216	120 388	126 984
Totalt	76 701	75 862	69 338	69 384

Tabell 17: Kostnad per helårsprestation per område och fakultet för åren 2009-2012.

Examina

Det totala antalet examina vid universitetet har minskat med 9 procent jämfört med 2011. Som en naturlig följd av Bolognaprocessen har under flera år antalet magisterexamina minskat medan master- och kandidatexamina ökat, och dessa tar för 2012 i princip ut varandra. Antalet yrkesexamina har däremot minskat med drygt 18 procent, och står räknat i antal examina för en lika stor nedgång som för universitetet som helhet, och är koncentrerad till en nedgång i antal utfärdade lärarexamina. En del av förklaringen till att antalet lärarexamina var så högt 2011 var införandet av lärarlegitimation, vilket bidrog till att många tidigare lärarstudenter med nästan avslutade studier såg till att avsluta

dem och ta ut examen. Mycket tyder därför på att 2011 var ett undantagsår vad gäller antalet lärarexamina, och att vi nu återgått till en mer normal nivå.

Examenstyp	2012	2011*	2010*
Masterexamen	526	507	345
Magisterexamen	652	792	962
Yrkesexamen**	2 229	2 732	2 244
Kandidatexamen	1 986	1 890	1 542
Högskoleexamen	16	38	23
Totalt	5 409	5 959	5 116

Tabell 18: Antalet avlagda examina under perioden 2010-2012 fördelat på examenstyp.

*Uppgifter gällande examina har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2011.

**Med yrkesexamen avses juris kandidatexamen/juristexamen, sjukhusfysikerexamen, socio-nomexamen, lärarexamen, civilekonomexamen, psykoterapeutexamen och psykologexamen.

Forskningsanknytning i utbildningen

Andelen disputerade lärare är det mått som vanligtvis används för att visa forskningsanknytningen i utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I nedanstående tabell redovisas andelen disputerade lärare uppdelade per område och fakultet för år 2012 jämfört med 2011 och 2010.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
HS-området	78	79	69
<i>Humanistiska fakulteten</i>	77	75	69
<i>Juridiska fakulteten</i>	81	77	71
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	79	81	70
Naturvetenskapliga fakulteten	90	87	81
Totalt	81	80	73

Tabell 19: Andel disputerade lärare i procent av det totala antalet lärare 2010-2012 per område och fakultet.

Andelen disputerade lärare 2012 sett över hela universitetet har marginellt ökat jämfört med 2011. Inom det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området har andelen gått ner något medan den inom det naturvetenskapliga området ökat.

Generellt sett är andelen disputerade lärare hög vid Stockholms universitet. Särskilt hög är den inom Naturvetenskapliga fakulteten.

Universitetet bedriver ett aktivt arbete med att öka andelen disputerade lärare bland annat genom olika strategiska satsningar.

Övrig utbildning

Utbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning

Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet sökande och antagna till utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning samt antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning enligt ovan uppdelat på antagningstermin.

Av årsredovisningarna ska även framgå utbildningens upplägg och de viktigaste erfarenheterna av satsningen. Medverkande lärosäten ska göra en upp-

skattning av kostnaderna för satsningen uppdelat på nedlagda kostnader för planering, antagning, validering, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning.

Medverkande lärosäten ska så långt möjligt redovisa antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat, och antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.

Slutligen ska medverkande lärosäten redogöra för hur de arbetar med uppföljning av utbildningen och, om möjligt, resultatet av sådan uppföljning.

Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund

På uppdrag av Utbildningsdepartementet anordnar Stockholms universitet en kompletterande utbildning (120 hp) för personer med avslutad utländsk juristutbildning.

Nedan visas antalet sökande och antalet antagna vid utbildningen samt hur många som hittills har examinerats.

Antagningstermin	Antal sökande	Antal antagna	Antal examinerade
HT 2007	87	15	13
HT 2008	-	-	-
HT 2009	87	17	10
HT 2010	78	14	7
HT 2011	76	14	2
HT 2012	115	13	0

Tabell 20: Antal sökande, antagna och examinerade till Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund för åren 2007-2012.

Från höstterminen 2012 genomfördes en reform av studieordning avseende juristprogrammet. Eftersom kompletteringsutbildningen för utländska jurister består av delar ur juristprogrammet har även kompletteringsutbildningen reformerats från höstterminen 2012.

Utbildningen består av följande obligatoriska terminer:

Termin 1 – Juridisk introduktionskurs (10,5 hp), Europarätt (7,5 hp) och Statsrätt (12 hp)

Termin 2 – Processrätt (19,5 hp) och Förvaltningsrätt (15 hp)

Termin 3 – Civilrätt C (10,5 hp) och Straffrätt (18 hp)

Termin 4 – Examensarbete (30 hp)

Därutöver erbjuds studenterna att välja ytterligare kurser på avancerad nivå inom ramen för Juridiska institutionens utbud.

Ingen student har hittills avbrutit sina studier.

Kompletteringsutbildningen för utländska jurister har visat sig vara en mycket efterfrågad utbildning då det i landet finns många utländska jurister som utestängs från arbetsmarknaden pga. att de saknar en svensk juristexamen.

En del studenter har haft svårigheter att på ett tillfredsställande sätt klara av studierna och detta beror i viss mån på bristande kunskaper i det svenska språket. Vid antagningen har språkravet varit godkänt i Svenska B på gymnasienivå men detta har visat sig vara ett mycket trubbigt instrument för att avgöra de språkliga förutsättningarna för att klara av utbildningen. Med anledning av

det infördes vid antagningen 2011 ett obligatoriskt språktest för samtliga sökanden. Språktestet är utformat av Institutionen för nordiska språk. Dessutom har en lärare engagerats i juridisk svenska som ett frivilligt stöd för de studenter som redan är antagna på utbildningen.

Med undantag för den särskilda undervisningen i svenska följer studenterna på utbildningen kurserna på juristprogrammet. Kostnaderna för planering, validering och undervisning för dessa studenter är därmed svåra att skilja från kostnaderna för övriga studenter. Institutionen har emellertid gjort följande uppskattning av kostnader för kompletteringsutbildningen 2012:

Kostnader för antagning:	
Antagningstest utarbetat och genomfört av Psykologiska institutionen (30 studenter à 6000 kr)	180 000 kr
Språktest utarbetat och bearbetat av Institutionen för nordiska språk (63 studenter)	165 000 kr
Hyra av Lärostudion (300 kr per rum och timme)	6 000 kr
Kostnader för anställda:	
Upprättande av test, 10 undervisningstimmar	20 000 kr
Administration, ca 30 % av heltid	250 000 kr
Undervisning och undervisningsadministration, 150-200 undervisningstimmar	300-400 000 kr
Kostnader för examination:	
5 examinationer per år à 250 kr (15 studenter)	20 000 kr
Uppsatsexamination 15 studenter x 9 undervisn.timmar	300 000 kr

Tabell 21: Särskilda kostnader för Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund 2012.

För att i ett tidigt skede kunna tillgodose eventuella behov hos de antagna på kompletteringsutbildningen görs en kontinuerlig uppföljning av samtliga studerande på utbildningen. En mindre enkät har under hösten 2012 gått ut till de studenter som tagit ut examen, där det bland annat framkom att en majoritet av de svarande fått arbete som jurister.

Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund (ULV)

ULV-projektet nationellt

Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Örebro universitet och Malmö högskola ska enligt regleringsbrev anordna kompletterande utbildning omfattande högst 120 högskolepoäng för personer med avslutad utländsk lärarutbildning. Utbildningen ska riktas till maximalt 300 helårsstudenter per år.

Syftet med ULV-projektet (utländska lärares vidareutbildning) är att deltagarnas anställningsbarhet inom den svenska skolan/förskolan ska förbättras genom att de får en svensk lärarexamen eller ett behörighetsbevis, numera lärarlegitimation. Stockholms universitet har det nationella samordningsansvaret för projektet.

Nedan visas antalet sökande och antalet antagna till Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund.

Antagningstermin	Antal sökande	Antal antagna
VT 2009	251	146
HT 2009	323	201
VT 2010	195	114
HT 2010	285	190
VT 2011	232	130
HT 2011	375	190
VT 2012	245	152
HT 2012	298	206

Tabell 22: Antal sökande och antagna nationellt till Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund 2009-2012.

Totalt har mer än 3 300 personer sökt till ULV-projektet sedan starten 2007. De som inte kunnat antas till projektet har vanligtvis saknat avslutad utländsk lärarutbildning eller behörighetsgivande utbildning i svenska. Ett fåtal har fått avslag eftersom de bedömts inte kunna nå examen inom den givna ramen om 120 högskolepoäng.

	Vårtermin	Hösttermin
2009	140	174
2010	145	159
2011	146	164
2012	172	170

Tabell 23: Antal helårsstudenter nationellt 2009-2012.

I ULV-projektet finns deltagare med lärarexamen från 90 länder. Drygt 40 språk är representerade. Utbildningen ska bygga på deltagarnas tidigare utbildning och erfarenheter vilket ställer stora krav på lärosätena i fråga om antagning, validering, individuella studiegångar, studiestöd etc. Utbildningens uppbygg varieras utifrån antalet studenter som deltar i utbildningen Vid lärosäten med många studenter som t.ex. Stockholms universitet startar alla med en första gemensam kurs (se nedan) medan t.ex. Umeå universitet med få deltagare gör individuella lösningar inom befintligt kursutbud. De flesta deltagarna i projektet har individuella studiegångar.

Under hösten 2011 påbörjades en kvantitativ uppföljning av det första ULV-projektet, ULV I:1-6. Denna har under 2012 följts upp av en enkät nationellt till dem som tagit lärarexamen i ULV 1:1-6 och en riktad intervjuundersökning till ett urval av dem som examinerats mot förskola/förskoleklass/grundskolans tidigare år vid Stockholms universitet. Avsikten var bl.a. att se i vilken utsträckning ULV-lärarna återfinns i arbete i skolan/förskolan.

Totalt 188 personer (71 %) besvarade enkäten. Av dessa arbetade 165 (88 %) som lärare. Av dem i hela populationen som inte arbetar som lärare uppger några att de har arbeten som ändå finns nära skolvärlden som fritidspedagog, speciallärare eller forskare. Intervjuundersökningen (som omfattade 50 personer) visade bl.a. att de som utbildat sig mot förskolan också arbetar som förskollärare.

Såväl i Högskoleverkets utvärdering som i ovannämnda uppföljning och övriga kontakter har det visat sig att ULV-deltagarna känner stor tacksamhet över

Samtliga deltagare börjar med kursen ”Att vara lärare i Sverige”. Kursen omfattar 22,5 högskolepoäng och ges på trekvartsfart och distans. Vissa områden som exempelvis lärarrollen och den svenska skolans värdegrund upplever studenterna sig ha särskilt stort behov av att arbeta med.

Under den inledande kursen genomförs studievägledande samtal med samtliga studenter. Utgångspunkt för dessa samtal är studentens tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet, möjligheter till validering, önskemål om lärarexamen i Sverige och de faktiska möjligheterna att nå dessa mål. Ibland kan en student behöva ändra yrkesinriktning, flertalet har då valt att bli lärare mot förskolan. Efter det studievägledande samtalet görs en individuell studieplan upp i samråd med de berörda ämnesinstitutionerna, studenten skriver under en detaljerad individuell studieplan som sedan blir underlag för beställningar och slutligen också examen.

Den kompletterande utbildningen ställer stora krav på de medverkande lärosätena och på samarbetet mellan projektledning och institutioner. På Stockholms universitet har 20 institutioner medverkat i utbildningen.

De uppskattade kostnaderna för planering, antagning, validering, individuella studiegångar och uppföljning är ca 6,3 mnkr och kostnaderna för undervisning och verksamhetsförlagd utbildning är ca 12,6 mnkr.

Särskilda åtaganden

Tolk- och översättarinstitutet

Vid Stockholms universitet finns Tolk- och översättarinstitutet (TÖI). I verksamheten ska ingå att erbjuda tolk- och översättningsutbildning för 120 studerande per budgetår och konferenstolkutbildning vartannat år för minst 10 studerande. Stockholms universitet ska i årsredovisningen redovisa antalet deltagare i dessa utbildningar.

Verksamhetsåret 2012 var antalet registrerade studenter vid TÖI totalt 344, varav 277 var kvinnor. Antal helårsstudenter uppgick till 126.

Under det gångna året har TÖI bedrivit en tolkutbildning i engelska – svenska. Den konferenstolkutbildning som startade höstterminen 2011 på halvfart har fortsatt under 2012 med 15 studenter i språken engelska, franska, spanska, tyska och finska. Likaså har kursen Tolkning, inriktning teckenspråk, som startade hösten 2011, fortsatt under året. Kursen ges i samarbete med den teckenspråks- och dövblindtolkutbildning som ges inom folkbildningen.

Inom ramen för översättarutbildningar har kurser i översättning till och från svenska anordnats på grundnivå. På avancerad nivå har masterprogram i översättning från italienska och tyska samt från och till engelska anordnats. TÖI har även erbjudit kandidatkurser inom både tolkning och översättning liksom kurser för magisterexamen i översättningsvetenskap på avancerad nivå. Dessutom har fortbildningskursen Ekonomi för tolkar och översättare anordnats för yrkesverksamma tolkar och översättare.

Kurs	Registrerade studenter 2012	2012 HST	2011 HST	2010 HST
Översättarutbildningar	132	55,5	53,1	52
Konferenstolk	26	6,5	3,8	-
Övriga tolkutbildningar	90	26,5	19,3	11,5
Specialkurs	44	11,0	10,6	19,5
Tolk/översättarutbildning	52	26,0	2,5	25,5
Totalt	344	125,5	111,8	108,5

Tabell 26: Antal registrerade studenter och helårsstudenter vid TÖL:s utbildningar år 2012 med jämförelsetal för åren 2011 och 2010.

Utbildning i särskilda ämnen

Av årsredovisningen ska framgå antalet erbjudna platser, antalet sökande samt antalet helårsstudenter och helårsprestationer inom finska, lettiska, litauiska, portugisiska, strålningsbiologi och svenskt teckenspråk.

Stockholms universitet har under 2012 haft som särskilt åtagande att erbjuda utbildning i finska, lettiska, litauiska, portugisiska, strålningsbiologi och svenskt teckenspråk.

Nedan redovisas antalet sökande. För 2012 kan man se en ganska markant ökning av sökande till kurser i portugisiska, medan sökande till svenskt teckenspråk minskat jämfört med 2011. För de senare ligger dock nivån på den samma som den gjorde 2010.

Ämne	2012	2011	2010
Finska	298	236	212
Lettiska	24	26	15
Litauiska	18	28	13
Portugisiska	777	485	295
Strålningsbiologi	31	20	18
Svenskt teckenspråk	641	981	645

Tabell 27: Totalt antal sökande till utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2010-2012.

Universitetet erbjuder ett visst antal platser i dessa ämnen varje år. I de flesta antas dock alla behöriga sökande. Detta får till följd att antalet platser och antalet antagna kan skilja sig högst väsentligt. Inom svenskt teckenspråk finns en dryg handfull platser och studenter inkluderade i tabellerna inom projektet VAL (Vidareutbildning av lärare), som läser kurserna för att få lärarbehörighet. Dessa studenter finansieras dock av annat än anslagsmedel och är därför inte medräknade i tabell 29 med helårsstudenter och helårsprestationer nedan.

Ämne	2012	2011	2010
Finska	195	135	480
Lettiska	40	50	20
Litauiska	35	50	20
Portugisiska	309	249	240
Strålningsbiologi	37	16	16
Svenskt teckenspråk	199	305	141

Tabell 28: Antal erbjudna platser på utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2010-2012.

Som framgår av tabellen nedan har antalet helårsstudenter och helårsprestationer legat relativt oförändrade sedan föregående år.

Ämne	2012		2011		2010	
	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR
Finska	46	21	35	11	41	25
Lettiska	7	3	6	4	8	7
Litauiska	7	3	6	3	10	7
Portugisiska	70	36	71	36	76	33
Strålningsbiologi	2	3	2	3	4	4
Svenskt teckenspråk	40	30	38	38	34	17

Tabell 29: Antal helårsstudenter och antal helårsprestationer på utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2010-2012.

Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)

Av årsredovisningen ska framgå antalet deltagare i testet.

Stockholms universitet har regeringens uppdrag att ansvara för konstruktion, utveckling och samordning av det behörighetsgivande testet i svenska (Tisus). Testets målgrupp är studerande med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor.

Provet gavs den 8 maj och 30 oktober vid sju universitet och högskolor: Göteborg, Linköping, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala. Provet gavs även på ett 70-tal olika platser världen över.

	2012	2011	2010
Antal testdeltagare	745	721	729
<i>varav i</i>			
Stockholm	255	241	284
Göteborg	87	80	86
Uppsala	38	46	42
Lund	51	49	56
Malmö	51	28	32
Linköping	26	20	12
Umeå	16	18	11
Utlandet	221	239	206

Tabell 30: Antal testdeltagare i Tisus 2012 med jämförelsetal 2011 och 2010.

Antalet testtagare som tar testet i utlandet utgör cirka 30 procent. Flest testtagare per ort fanns i London (inkl. Cobham) 14, Beijing 11, Genève 9, Singapore 8, Dubai 7 och München 7.

Testet har under året uppnått kvalitetsmärkningsen *Best practice* efter en omfattande extern kvalitetsgranskning enligt de kvalitetskrav som gäller för medlemmarna i Association of Language Testers in Europe (ALTE).

Nationella medel för studenter med funktionshinder¹

Av årsredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits vid lärosätena för att förbättra situationen för studenter med funktionshinder och kostnaderna

¹ För statistik rörande studenter på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som genom samordnaren beretts tillgång till lärosätenas stödresurser budgetåret 2012 se bilaga 2.

för de pedagogiska stödåtgärderna. Vidare ska framgå det kända antalet studenter med funktionshinder vid lärosätena med fördelning per lärosäte, funktionshinder och kön.

Stockholms universitet har i uppdrag att samla in uppgifter om övriga lärosätens kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder och i mån av behov fördela de nationella medel som anvisas för detta ändamål.

De kostnadsuppgifter som universitetet samlar in avser endast personliga pedagogiska insatser i studiesituationen för enskilda studenter samt riktade pedagogiska insatser som erbjuds studenterna ifråga i grupp. Sammanställningen 2012 avser kostnader för utbildningstolkning, anteckningsstöd, mentor, enskild handledning respektive extra handledning, riktat språkstöd, viss studentassistent inom högskolan och vissa kostnader för litteratur som inte produceras av Talboks- och punktskriftsbiblioteket (från 1 januari 2013 Myndigheten för tillgängliga medier). Dessutom inkluderas vissa kostnader för anpassad examination, en åtgärd som i allt högre grad inkluderas i den pedagogiska metodutvecklingen på institutionsnivå.

Under 2012 beräknas dessa kostnader uppgå till 63 566 tkr². Av dessa kostnader avser utbildningstolkning (teckenspråk och en liten andel skrivtolkning) 39 599 tkr, d.v.s. 62 procent av de totala kostnaderna.³ Kostnaderna ska i första hand täckas genom att universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare med statligt bidrag till utbildning och tillstånd att utfärda examina avsätter 0,3 procent av sina anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

De anvisade medlen för budgetåret 2012 uppgick till 32 334 tkr⁴, varav 23 364 tkr fördelades i januari, med kostnadsuppgifterna för 2010 som underlag. Vidare tilldelades Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet 1 300 tkr⁵ för arbetet med digitalt svenskt teckenspråkslexikon i enlighet med propositionen *Den öppna högskolan* (2001/02:15). Utöver den fortlöpande uppdateringen av huvuddatabasen har ett antal tecken för sagofigurer lagts till. Svenskt teckenspråkslexikon finns nu även som app för iPhone, iPad och som Android-anpassad app.

Universitetets kostnader för arbetet med det särskilda åtagandet rörande studenter med funktionshinder, inklusive högskolegemensamma aktiviteter som härrör till åtagandet, uppgick till 1 391 tkr.

Jämfört med 2011 ökade antalet kända studenter med 11 procent⁶. Här bör framhållas att i takt med att den generella tillgängligheten utvecklas vid universitet och högskolor, kommer ett stigande antal studenter inte med i denna studentstatistik.

Under 2012 bereddes 8 616 studenter⁷, varav 17 forskarstuderande, tillgång till lärosätenas stödresurser genom kontakt med en samordnare av pedagogiskt stöd. I studentgruppen var 65 procent kvinnor, vilket överensstämmer i stort

² Jämfört med 66 101 tkr (2011) och 66 999 tkr (2010)

³ 61 % (2011) och 62 % (2010)

⁴ 32 046 tkr (2011) och 31 973 tkr (2010)

⁵ 1 258 tkr (2011) och 1 193 tkr (2010)

⁶ Ökningen till år 2011 var ca 6 % och till 2010 var den ca 7 %.

⁷ 7 791 studenter (2011) och 7 200 studenter (2010)

med studentpopulationen i övrigt. Uppskattningsvis har ytterligare 768 studenter, varav 9 forskarstuderande, under året kommit till samordnarnas kännedom genom att lärare och vägledare vid institutioner/motsvarande kontaktat och konsulterat en samordnare. Även detta år var det grupperna studenter med dyslexi och studenter med kognitiva funktionshinder som ökade mest i antal och utgjorde 80 procent av det totala antalet kända studenter med funktionshinder i studiesituationen.

Mentorsverksamheten har vuxit i omfattning vid landets lärosäten, vilket föranlett nya former för utbildning och handledning av studentmentorer. Vid till exempel Lunds universitet har en mentorshandbok tagits fram och kompletterats med nätbaserad utbildning. Vid Umeå universitet och Kungl. Tekniska högskolan har kvalificerade mentorer fått i uppgift att ge råd och viss handledning till nya mentorer.

Riktade kurser i studieteknik, IT-stöd och talboksanvändning har erbjudits löpande under terminerna vid Göteborgs, Örebro och Linköpings universitet. Även vid mindre högskolor, såsom vid Röda Korsets högskola, har stöd i studieteknik och IT-användning anordnats i seminarieform för att ta vara på studenternas förmåga att hjälpa varandra.

De hela tiden ökande studentantalen har föranlett arbete under året med att förtydliga rutiner och ansvarsfördelning kring det riktade pedagogiska stödet. Vid exempelvis Umeå universitet har en handläggningsordning för individuellt stöd till studenter med funktionshinder antagits och vid Stockholms universitet har två guider kring tillgänglighet framställts för personal respektive studenter. Vid Malmö högskola, som profilerat sig i strategisk utveckling av breddat deltagande, har en antologi tagits fram under rubriken ”Inkluderande möten i högskolan” som förmedlats till alla lärosäten - en inspiration för utvecklingen av en tillgänglig och inkluderande studiemiljö.

Specialpedagogisk utbildning

Stockholms universitet ska medverka till att tillgodose behovet av pedagoger med inriktning mot undervisning av elever med synskada respektive elever med hörselskada. Av årsredovisningen ska framgå hur universitetet arbetat med detta uppdrag.

Arbetet med uppdraget bedrivs främst via Specialpedagogiska institutionen, som är en av de institutioner vid Stockholms universitet som tillhandahåller utbildning av pedagoger med inriktning mot elever med synnedsättning respektive elever med dövhet eller hörselskada. Andra medverkande institutioner vid Stockholms universitet gällande hörselområdet är Institutionen för lingvistik, Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen samt Institutionen för matematikämnets och naturvetenskapsämnenas didaktik (MND).

Redovisning avseende utveckling inom hörselområdet

På Specialpedagogiska institutionen startade hösten 2012 Speciallärarprogrammet med specialisering mot dövhet eller hörselskada (90 hp). Inför antagningen hade det uttryckts till lärosätet att tillströmningen av studenter skulle komma att bli betydande. Men endast 7 av de 38 behöriga som antagits och tackat ja till utbildningsplats påbörjade utbildningen. Vid en rundringning till

de som tackat ja men som inte började visade det sig att de inte beviljats ledighet i den omfattning som kursen krävde.

Undervisningsmaterial som under 2012 har tagits fram för Speciallärarprogrammet med specialisering döv/hörsel är två föreläsningar med undertexter, en om läs- och skrivutveckling hos döva barn och en annan om omgivningens betydelse för tvåspråkig utveckling hos små döva barn.

I Speciallärarprogrammet med specialisering mot dövhet eller hörselskada finns inga formella krav på teckenspråkskompetens (som i tidigare utbildningar för lärare gentemot specialskolan). Men för att få förståelse för elevers behov av visuellt stöd och viss egen kompetens inom området erbjuds studenterna under sin utbildning en ”teckenspråksstrimma”. En ny kursplan är framtagen och den ska även ges som en fristående kurs i ämnet specialpedagogik. Den vänder sig till yrkesverksamma lärare som arbetar inom grundskola, specialskola och särskola samt till dem som går på specialpedagogutbildningen.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) är en viktig samarbetspartner. Diskussioner förs om Specialpedagogiska institutionen ska överta de kurser SPSM erbjuder och då i form av distanskurser för pedagoger som tar emot en elev med hörselnedsättning i förskola, grundskola och gymnasieskola. Detta kommer att bli möjligt genom den tekniska utrustning som institutionen får i samband med nya undervisningslokaler i Frescati Hagväg/Gösta Ekmans laboratorium.

På Institutionen för lingvistik är en specialutbildning i talpedagogik, Talpedagogik för lärare (60 hp), den som har tydligast koppling till universitetets uppdrag inom området. Utbildningen syftar till att ge behöriga lärare en fördjupning i kunskaper om komplexiteten i tal, språk och kommunikation hos barn, ungdomar och vuxna utifrån aktuell forskning. Efter avslutad utbildning ska läraren kunna arbeta som talpedagog d.v.s. utföra kartläggningar av tal- och språkförmåga, upprätta åtgärdsförslag, kunna tolka logoped- och psykologutredningar samt kunna omsätta sina kunskaper i pedagogiska åtgärder.

Institutionen för lingvistik ger också ett par andra kurser, Teckenspråk som nybörjarspråk (30 hp) och Språk och kultur i teckenspråkssamfundet (7,5 hp), som relaterar till uppdraget. Dessa kurser är dock inte specifikt riktade till lärare.

Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen har under året medverkat i ett projekt med namnet *Sociala samspel med andra barn: Barn med hörselskada*. Projektets övergripande mål är att ta fram kunskap om hur man kan underlätta goda sociala samspel för barn med hörselskada samt hur denna kunskap på sikt ska kunna användas inom lärarutbildningarna. Mera precist är syftet att erbjuda riktad kunskap om barn med hörselskador inom ramen för lärarutbildningarnas kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Ett avhandlingsarbete vid MND är inriktat mot naturvetenskap i specialskolan och innebär en utveckling av kunskapen om undervisning och lärande i naturvetenskap i specialskolan. Dessa kunskaper är avgörande som grund för att åstadkomma en lärarutbildning av hög kvalitet för lärare i naturvetenskap/NO med inriktning mot döva och hörselskadade elever. Doktoranden finansieras på del av sin anställning med de särskilda medlen för att möjliggöra en nära kon-

takt mellan avhandlingsarbetet och utvecklingsarbetet i specialskolan för döva och hörselskadade.

Under 2012 har MND fört diskussioner med specialskolor och SPSM om möjligheten att tillsammans med NO-lärare i specialskolan genomföra utvecklingsprojekt med fokus på NO-undervisning i tvåspråkig, teckenspråkig, miljö. MND har också ett samarbete med SPSM om att utveckla ett läromedel i matematik för döva och hörselskadade elever i grundskolan som befinner sig i en inledande fas. Målsättningen är att utvecklingsprojekt om NO-undervisning och utveckling av läromedel i samarbete med SPSM ska starta under tidig vår 2013.

Redovisning avseende utveckling inom synområdet

På Specialpedagogiska institutionen har man ett masterprogram med inriktning mot synområdet. Programmet har dock vid ett par antagningsomgångar ställts in på grund av att alltför få studenter fick ledighet för studier. För att kunna leva upp till kravet att utbilda pedagoger för synskadade har därför institutionen arbetat fram en samarbetsmodell med ett par norska institutioner.

Det finns en lång tradition av samarbete mellan Sverige och Norge när det gäller synfrågor. Både i forskning och i klinisk-praktisk verksamhet finns sedan länge samarbete, medan det inom utbildning tidigare har funnits vissa samarbeten men inte i någon högre grad. I Norge har man haft samma problem som i Sverige när det gäller högre utbildning inom synområdet, d.v.s. små grupper, men de har varit mer uthålliga med sin utbildning och ligger idag betydligt längre fram än vad vi gör i Sverige. Det är Norges tekniska och naturvetenskapliga (NTNU) universitet i Trondheim som står bakom masterutbildningen tillsammans med kompetencecentren för syn i Trondheim, Tambartun, och Huseby i Oslo.

Specialpedagogiska institutionen kommer inom ramen för masterprogrammet att köpa undervisningsplatser för ämneskurser om 30-45 hp av NTNU, medan handledning, examination, etc. sköts av Specialpedagogiska institutionen i samarbete med SPSM.

Sex studenter har under året studerat på masterprogrammet och två kurser har gått i samarbete med Norge under hösten 2012 och ytterligare en startar i januari 2013.

Utöver masterprogrammet startade under höstterminen 2012 en kurs på grundnivå vid Specialpedagogiska institutionen. Kursen behandlar temat synskada och delaktighet och är på 7,5 hp. En fortsättningskurs kommer att ges under vårterminen 2013.

Studieavgifter för tredjlandsstudenter

I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på lärosätets övriga verksamhet. Universitetet ska redovisa antalet tredjlandsstudenter som har deltagit i utbildning inom utbytesavtal och de eventuella förändringar som har

skett i utbytesavtalsverksamheten. Vidare ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.

Vårterminen 2012 antogs totalt 146 studieavgiftsskyldiga studenter till Stockholms universitet fördelat på masterprogram (3 studenter), enstaka kurser (139 studenter) samt till program på grundnivå (4 studenter). Ungefär 60 procent av dessa studenter sökte och antogs i antagningsomgången för internationella studenter med sista ansökningsdag 15 augusti, medan de övriga antogs i ansökningsomgången för svenska studenter med sista ansökningsdag 15 oktober. Av dessa 146 studieavgiftsskyldiga studenter som antogs vårterminen 2012 betalade 8 studenter, varav en (1) för studier på masterprogram.

Vårterminen 2012 var totalt 71 studieavgiftsskyldiga studenter registrerade på kurs eller program. Detta inkluderade de masterstudenter som antogs höstterminen 2011 och som vårterminen 2012 betalade för sin andra termin.

Höstterminen 2012 antogs totalt 404 studieavgiftsskyldiga studenter till Stockholms universitet fördelat på masterprogram (287 studenter), enstaka kurser (107 studenter) samt till program på grundnivå (10 studenter). Ungefär 71 procent av dessa studenter sökte och antogs i antagningsomgången för internationella studenter med sista ansökningsdag 15 januari medan de övriga sökte och antogs i ansökningsomgången med sista ansökningsdag 15 april.

Av dessa 404 studieavgiftsskyldiga studenter som antogs höstterminen 2012 har 80 studenter betalat, varav 63 för studier på master- eller magisterprogram.

Höstterminen 2012 var totalt 120 studieavgiftsskyldiga studenter registrerade på kurs eller program vid Stockholms universitet. Denna siffra inkluderar de nyantagna 80 studenterna som betalat samt de masterstudenter som antogs höstterminen 2011 och vårterminen 2012 som betalade för sin andra termin respektive tredje termin.

Av de 63 nyantagna och registrerade studieavgiftsskyldiga masterstudenterna har 32 fått stipendium. Av dessa 32 stipendiater fick 18 stipendium (av 20 nominerade) genom något av de fyra program som Svenska institutet ansvarar för, 9 (av 16 nominerade) fick stipendier genom Stockholms universitet och det stipendieprogram som Internationella programkontoret hanterar, 2 studenter fick stipendium genom stiftelsen Kungstenen och 3 kinesiska juridikstudenter fick stipendium för masterstudier i skiljemannarätt. Det sistnämnda stipendiet är donerat av tre advokatbyråer. Diskrepansen mellan antalet nominerade stipendiater (16) och antalet faktiskt beviljade stipendier (9) till det av Stockholms universitet utdelade stipendiet antas främst bero på en kombination av många sena återbud och för få nominerade reserver. En process för att komma till rätta med detta problem har utarbetats inför stipendieansökningarna höstterminen 2013.

De 80 studieavgiftsskyldiga studenterna som registrerats och därmed påbörjat sin utbildning vid Stockholms universitet höstterminen 2012 kommer från ca 35 länder. Flest kom från Kina (17 studenter varav 3 stipendiater), USA (8 studenter varav 3 stipendiater), Ukraina (8 studenter varav 7 stipendiater) och Ryssland (4 studenter varav 3 stipendiater).

Redogörelse för påverkan på lärosätets övriga verksamhet

Processen med fakturahantering och betalning/återbetalning har liksom förra året inneburit mycket administration, men vissa steg i förenklande riktning har tagits. Ett exempel är att antagna studenter först måste bekräfta att de vill ha en faktura innan en sådan skickas (elektroniskt). Detta har minskat på mängden icke betalda fakturor som måste krediteras. Ändrad avgiftsstatus från avgiftsskyldig till avgiftsbefriad under terminens gång ger inte heller längre rätt till återbetalning av studieavgift för resterande del av terminen. Avgiftsstatus vid terminens inledning gäller under hela terminens gång: ändring av avgiftsstatus görs först till nästa termin.

Ladok har under det gångna året fungerat tillfredsställande, men de existerande funktionerna börjar kännas bristfälliga för att på ett tillfredsställande sätt kunna dokumentera och rapportera de mer komplexa fallen. Detta gäller t.ex. för studenter som går program som ges gemensamt av flera lärosäten. Bättre och mer komplexa utsokningsmekanismer för avgiftsskyldiga studenter skulle också vara till stor hjälp.

När det gäller mottagningsverksamhet för inresande internationella studenter sker det till stor del i samarbete med studentkåren som ansvarar för sociala aktiviteter, t.ex. under den s.k. Orientation week. När det gäller studentbostäder prioriteras universitetets utbytesstudenter framför andra internationella studenter.

Antalet tredjelandsstudenter som deltagit i utbytesavtal och förändringar inom utbytesavtalsverksamheten

Universitetet fortsätter att arbeta för ett ökat internationellt utbyte. Det finns stort intresse bland studenter i andra delar av världen att komma till Stockholms universitet och antalet inresande ökar varje år. Under 2012 har 383 tredjelandsstudenter deltagit i utbildning vid Stockholms universitet, att jämföras med 336 år 2011. Studenterna kom främst från Kina (109), USA (63), Australien (34), Singapore (26), Kanada (24), Japan (21) och Brasilien (10). Störst ökning har skett av studenter från Kina (+18), USA (+8) samt Australien och Singapore (+4). Studenterna har kommit hit både på centrala utbytesavtal och institutionsavtal.

Samarbetet med Migrationsverket

Samarbetet med Migrationsverket har i stort fungerat bra och vår kontaktperson där har varit till stor hjälp. Möjligtvis kan man anmärka på att det var mycket svårt att få tag på enskilda handläggare när det i några fall var nödvändigt. Detta förefaller också avspegla studenternas bild av Migrationsverkets tillgänglighet.

Dimensionering av lärarutbildning

Universitetet ska planera för dimensioneringen av olika inriktningar och ämneskombinationer inom lärarutbildningen så att den svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens nationella och regionala behov. Åtgärder och vilka överväganden som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.

Dimensionering av lärarutbildning är en uppgift som kräver mycket omsorg, och det är ofta uppenbart att studenters efterfrågan och arbetsmarknadens behov inte pekar åt samma håll. Inom det naturvetenskapliga området är arbetsmarknadens behov betydligt större än studenternas efterfrågan, medan det motsatta förhållandet gäller för till exempel ämneslärarutbildning i historia och religion. För Förskollärarytbildningen är såväl arbetsmarknadens behov som studenternas efterfrågan stor, men där har universitetets resurser främst i form av lokaler men i viss mån också lärare svårt att svara upp mot denna efterfrågan så snabbt som man skulle önska.

Som exempel på vad som gjorts för att bättra på denna obalans är att man inom det naturvetenskapliga området har gett fakultetens lärarutbildningsutskott och Institutionen för matematikämnet och naturvetenskapsämnenas didaktik i uppdrag att utreda möjligheterna att t.ex. med hjälp av flexibla studieformer (distans och deltidskurser), samarbete med skolor, samt tillgodoräknandeförfaranden, underlätta för personer med goda ämneskunskaper att genomföra en kompletterande pedagogisk utbildning. I uppdraget ingår att ta fram en plan för hur dessa möjligheter ska göras kända för potentiella sökande till kompletterande pedagogisk utbildning och andra intressenter.

Vad gäller förskollärarytbildning har Stockholms universitet hos Högskoleverket ansökt om tillstånd att få använda yrkeserfarenhet som behörighetskrav, för att på så sätt kunna skapa en studiegång i förskollärarytbildningen avsedd för yrkesverksamma barnskötare. Förhoppningsvis ska detta leda till att andelen utbildade förskollärare ökar samtidigt som man i kommunerna kan behålla den yrkeserfarenhet dessa personer har. En sådan utbildning är också något som har efterfrågats av KSL (Kommunförbundet i Stockholms län).

På Stockholms universitet har lärarutbildningarna olika samrådsorgan där frågor som rör dimensionering och ämneskombinationer bevakas och diskuteras. KSL:s inventering av lärarutbildningsbehovet i länet samt Skolverkets och Högskoleverkets prognoser utgör en del av underlaget. Universitetet har under året också deltagit på samverkansmöten med kommunföreträdare i länet. Det som kommit fram i kontakterna med avnämarna har tillsammans med faktorer som söktryck, tillgång till VFU-platser och behovet av olika lärarkategorier utgjort underlag för planeringstalen av utbildningsplatser.

Informationsspridning och vägledning till studenter och blivande studenter vid lärarutbildningarna sker via olika informationsaktiviteter som t.ex. Öppet hus, Sacomässan, och skolbesök, liksom i den reguljära mottagningsverksamheten genom besök, telefon, mail och webb, såväl på central nivå som ute på institutionerna. Här kan man konstatera att presumtiva studenter i högre grad nyttjar universitetets centrala studievägledning, medan studenter med behov av mer specifik information kontaktar lärarutbildningsinstitutionerna.

I och med bestämmelserna om legitimation för lärare och förskollärare märks en fortsatt ökning i efterfrågan på kompletterande utbildningar. Sådana finansieras bl.a. via uppdragsutbildningar inom ramen för de nationella VAL- och ULV-projekten och Lärarlyftet II. Tydlig information om vart den sökande kan vända sig för studievägledning är i dessa sammanhang mycket viktigt, och universitetet har under året ytterligare förbättrat denna information, både på webben och genom tryckt material. Universitetet har också under året anställt en projektledare och en vägledare med huvudsaklig inriktning mot lärarlegitimationsfrågor.

Till lärarutbildningarna kan också räknas vidareutbildningar som Speciallärarprogrammet och Specialpedagogprogrammet. Även här är arbetsmarknadens behov, framförallt på några års sikt, stort. Att ge såväl framtida som nuvarande lärarstudenter ökad kunskap om och intresse för dessa vidareutbildningar är därför viktigt. Utöver att informera studenter på de övriga lärarprogrammen om möjligheten att läsa dessa program har Specialpedagogiska institutionen varje år också arrangerat Specialpedagogikens dag och deltagit på mässan Skolforum med en egen monter.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Omfattning av utbildning på forskarnivå

Nyantagning

Under år 2012 antogs 332 studenter till utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet. De nyantagna forskarstuderandes fördelning på fakulteter framgår av nedanstående tabell. De senaste tre åren har antalet nyantagna forskarstuderande varierat kring 300 och andelen kvinnor har varit strax under 50 procent, och något högre inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området än inom det naturvetenskapliga.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
HS-området	177 (56)	160 (51)	149 (51)
<i>Humanistiska fakulteten</i>	56 (63)	59 (49)	39 (54)
<i>Juridiska fakulteten</i>	12 (67)	14 (36)	13 (54)
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	109 (51)	87 (55)	97 (49)
Naturvetenskapliga området	155 (38)	164 (48)	147 (42)
Totalt	332 (48)	324 (49)	296 (47)

Tabell 31: Antal nyantagna till utbildning på forskarnivå 2010-2012 fördelat på område och fakultet. Andelen kvinnor anges inom parentes i procent av antalet nyantagna per år och fakultet.

Genomsnittlig nettostudietid

I tabellen nedan redovisas genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen och licentiatexamen fördelat på fakulteter för år 2012 jämfört med åren 2011 och 2010.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
Humanistiska fakulteten			
Doktorsexamina	4,5	4,9	4,8
Licentiatexamen	3,2	2,8	4,3
Juridiska fakulteten			
Doktorsexamina	4,9	6,6	6,4
Licentiatexamen	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	4,6	4,6	4,4
Licentiatexamen	2,7	3,6	3,7
Naturvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	4,1	4,1	3,9
Licentiatexamen	3,1	3,5	3,9
Totalt Stockholms universitet			
Doktorsexamen	4,3	4,4	4,2
Licentiatexamen	3,0	3,4	3,9

Tabell 32: Genomsnittlig nettostudietid (år) för doktorsexamen respektive licentiatexamen 2010-2012 fördelat på fakultet och för hela universitetet.

Som framgår av tabellen är den genomsnittliga studietiden för doktorsexamen kortare inom Naturvetenskapliga fakulteten än inom de övriga fakulteterna. Nettostudietiden för doktorsexamen inom respektive fakultet visar endast obetydliga variationer mellan åren. Vid Juridiska fakulteten är populationen liten,

vilket innebär att även mindre förändringar mellan åren kan få relativt stora effekter på den genomsnittliga studietiden.

Inom samtliga fakulteter var nettostudietiden för licentiatexamen kortare under 2012 jämfört med tidigare. Jämfört med antalet doktorsexamina är antalet licentiatexamina få, vilket innebär att nettostudietiden för licentiatexamen vanligtvis uppvisar större skillnader mellan åren.

Examina

Nedan redovisas antalet doktorsexamina respektive licentiatexamina för 2012 jämfört med 2011 och 2010 fördelat på fakulteter.

Område/Fakultet	2012	2011	2010
Humanistiska fakulteten			
Doktorsexamina	53	31	43
Licentiatexamina	3	11	3
Juridiska fakulteten			
Doktorsexamina	5	1	2
Licentiatexamina	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	53	64	76
Licentiatexamina	10	18	15
Naturvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	116	129	128
Licentiatexamina	52	74	69
Totalt Stockholms universitet			
Doktorsexamina	227	225	249
Licentiatexamina	65	103	87

Tabell 33: Antal doktorsexamina respektive antal licentiatexamina per fakultet för åren 2010-2012.

Det totala antalet doktorsexamina för universitetet var i stort sett oförändrat jämfört med året innan. Däremot var det en klar nedgång i antalet licentiatexamina.

Antalet doktorsexamina vid Humanistiska och Juridiska fakulteten ligger på en högre nivå än 2011, medan det vid övriga två fakulteter har minskat något.

Inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området bedöms de förändringar som skett vara naturliga variationer. Inom det naturvetenskapliga området handlar det sannolikt också om naturliga variationer. Möjligen kan det för doktorsexaminas del handla om att man inom det området antog färre forskarstuderande än vanligt år 2007. Trenden för antalet uttagna licentiatexamen har på den naturvetenskapliga sidan varit nedåtgående ett tag, och där avspeglar minskningen troligen ett avtagande intresse för denna examen.

Prestation: kostnad per doktorand

I detta avsnitt redovisas universitetets genomsnittliga kostnader, per fakultet, för att utbilda doktorander. Eftersom det inte har varit möjligt att få fram samtliga uppgifter ur de administrativa systemen, t.ex. har det i vissa fall varit

svårt att separera utbildning på forskarnivå från övrig forskning, förekommer vissa antaganden och schabloniseringar i beräkningarna.

Beräkningarna har gjorts i flera steg. Kostnaderna för doktorandlöner inklusive lönekostnadspålägg och kostnader för utbildningsbidrag har dividerats med antalet heltidsdoktorander inom utbildning på forskarnivå (se tabell 34 nedan som inkluderar samtliga forskarstuderande oavsett studiefinansieringsform). Kostnaden för att utbilda en genomsnittlig helårskandidat inkluderar även kostnader för lokaler, utrustning, handledning, kurser/utbildning, disputation, resor och andra projektkostnader samt indirekta kostnader⁸. Vid Stockholms universitet är personalkostnader beräkningsgrund för de indirekta kostnaderna men i detta fall ingår även kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader i beräkningsgrunden.

Nedan visas antal doktorander per år och fakultet omräknat till heltidsdoktorander.

Fakultet	2012	2011	2010
Humanistiska fakulteten	229,9	231,8	245,8
Juridiska fakulteten	45,8	39,7	39,7
Samhällsvetenskapliga fakulteten	374,8	355,3	333,5
Naturvetenskapliga fakulteten	554,6	548,4	569,5
Totalt	1 205,0	1 175,1	1 188,4

Tabell 34: Antal doktorander (heltidsekvivalenter) per fakultet för åren 2010-2012.

Nedan visas den genomsnittliga kostnaden för att utbilda en doktorand under ett år vid respektive fakultet.

⁸ Med *kostnader för lokaler* avses tjänsterum + laborationslokaler + del av gemensamma lokaler. Kostnaderna inkluderar städkostnader, kostnader för el etc.

Med *kostnader för utrustning* avses avskrivningskostnader. Dessa beräknas schablonmässigt som kvoten x/y där x = de totala kostnaderna för avskrivningar inom forskning/utbildning på forskarnivå och y = totalantalet anställda inom forskning/utbildning på forskarnivå vid lärosätet + antalet personer med utbildningsbidrag + antalet personer med stipendier. y inkluderar då också t ex tekniker och administrativ personal som förts till forskning/utbildning på forskarnivå. y uttrycks i heltidsekvivalenter.

I *kostnaderna för handledning* för en heltidsdoktorand inräknas också kostnaderna för den biträdande handledaren. Kostnaden för handledning har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet. Kostnaderna inkluderar lkp men inte indirekta kostnader.

För att beräkna kostnaderna för handledning har den genomsnittliga handledningen för en heltidsdoktorand uttryckt i timmar, fördelat på aktuella lärarkategorier, multiplicerats med den genomsnittliga kostnaden för respektive lärarkategori.

Kostnaden för kurser/utbildning har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet.

Kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader (inkl. direktavskrivningar) har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet.

De *indirekta kostnaderna* har beräknats som respektive fakultets genomsnittliga OH-påslag för forskning/utbildning på forskarnivå multiplicerad med den genomsnittliga studiefinansieringskostnaden och kostnader för handledning, kurser/utbildning och kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader

Fakultet	2012	2011*	2010*
Humanistiska fakulteten	578 412	535 161	477 276
Juridiska fakulteten	691 075	629 842	623 094
Samhällsvetenskapliga fakulteten	606 791	604 799	585 870
Naturvetenskapliga fakulteten	996 168	1 070 063	1 074 817

Tabell 35: Kostnad för en genomsnittlig helårsdoktorand per år och fakultet för åren 2010-2012.

* Kostnaden inom den Naturvetenskapliga fakulteten har justerats något för 2011 och 2010 från fjolårets årsredovisning p.g.a. av nya beräkningar av ”Kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader”.

Naturvetenskapliga fakulteten har högre kostnader för att utbilda doktorander än andra fakulteter, i huvudsak beroende på högre kostnader för lokaler, utrustning och handledning, disputationer, resor och andra projektkostnader.

Då beräkningarna i vissa delar är baserade på uppskattningar bör jämförelser mellan olika fakulteter inom universitetet och jämförelser med andra lärosäten undvikas.

Publiceringar

Publicering i tidskrifter, och då särskilt tidskrifter med peer review-granskning, brukar användas som en indikation på hög kvalitet i forskningen. Antal publikationer inom forskningen är också ett viktigt prestationsmått. Fakulteternas möjligheter att publicera forskningsresultat i tidskrifter varierar emellertid.

Nedanstående siffror vad gäller det totala antalet vetenskapliga publiceringar och antalet refereegranskade vetenskapliga publikationer har uppdaterats efter årsredovisningen för 2011, med de publikationer som registrerats i DiVA efter statistikuttaget förra året. På samma sätt är statistiken för 2012 något ofullständig då inte samtliga publikationer ännu har hunnit registrerats. Dessa siffror kommer att uppdateras i årsredovisningen för 2013.

I tabell 36 nedan anges det totala antalet vetenskapliga publiceringar för respektive område och fakultet de senaste tre åren.

Område/Fakultet	2012	2011*	2010
HS-området	2 623	2 859	2 730
<i>Humanistiska fakulteten</i>	989	973	1 034
<i>Juridiska fakulteten</i>	147	152	155
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	1 487	1 734	1 541
Naturvetenskapliga området	1 601	1 799	1 850
Totalt	4 224	4 658	4 580

Tabell 36: Antal vetenskapliga publiceringar per område och fakultet för åren 2010-2012. Redovisningen avser samtliga publiceringar, inklusive populärvetenskapliga. *Uppgifterna för 2011 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2011.

Som framgår av tabellen har publiceringsfrekvensen ökat inom den Humanistiska fakulteten under 2012 jämfört med tidigare år. Övriga fakulteter visar ett lägre antal vetenskapliga publikationer under 2012, vilket sannolikt delvis kan förklaras med eftersläpning av registreringen i DiVA.

Prestation: kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation

Eftersom det är svårt att skilja på publikationer utifrån hur forskningen finansierats inkluderas inte bara kostnaderna för anslags- och bidragsfinansierad forskning utan också kostnaden för avgiftsfinansierad forskning i underlagssumman.

En referegranskad vetenskaplig publikation definieras som:
 ”artiklar och forskningsöversikter som genomgått granskning av oberoende forskare och som presenterar nya insikter i vetenskaplig form”.

Universitetets publikationer enligt ovanstående definition redovisas för åren 2009-2012 i tabell 37 nedan. Siffrorna visar antalet publikationer som universitetets lärare och forskare deltagit i, oavsett antalet författare. Publikationerna har således inte fraktioniserats.

Statistiken för 2012 är inte helt komplett då samtliga publikationer ännu inte har hunnit registrerats. Dessa siffror kommer att uppdateras i årsredovisningen för 2013.

Område/Fakultet	2012	2011 *	2010	2009
HS-området	854	851	751	750
<i>Humanistiska fakulteten</i>	209	177	184	192
<i>Juridiska fakulteten</i>	18	22	17	18
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	627	652	550	540
Naturvetenskapliga området	1 319	1 428	1 385	1 242
Totalt	2 173	2 279	2 136	1 992

Tabell 37: Totalt antal referegranskade vetenskapliga publikationer (artiklar i tidskrifter) per område och fakultet för åren 2009-2012. *Siffrorna för 2011 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2011.

Själva kostnaden per referegranskad publikation har beräknats genom att de årliga kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå enligt ovan har dividerats med antalet referegranskade publikationer under respektive år. Resultatet redovisas i tabell 38 nedan. Kostnaden per publikation anges per område och fakultet. Måtten anges per år under den sista fyraårsperioden.

Beräkningarna visar att kostnaderna per publikation är betydligt högre inom Juridiska och Humanistiska fakulteten än inom de Samhällsvetenskapliga och Naturvetenskapliga fakulteterna. Detta är helt naturligt eftersom publiceringsmönstren inom fakulteterna skiljer sig åt. Inom samhällsvetenskap och särskilt naturvetenskap är det mycket vanligt med publicering i artikelform, medan publicering i andra former, t.ex. monografier är betydligt mer vanlig inom humaniora och juridik. Den typen av publikationer räknas inte in i det redovisade måttet.

Juridiska fakulteten har under 2012 haft klart högre totala kostnader för forskning och forskarutbildning jämfört med 2011. Detta i kombination med en nedgång i antalet referegranskade publikationer mellan åren gör att de är de som avviker mest i kostnad per publikation från 2011 till 2012.

Område/Fakultet	2012	2011*	2010	2009
HS-området	1 373 025	1 500 317	1 360 203	1 273 232
<i>Humanistiska fakulteten</i>	2 085 634	2 952 405	2 051 682	1 849 173
<i>Juridiska fakulteten</i>	3 681 354	2 612 056	3 109 250	2 512 744
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	1 069 221	1 068 602	1 074 810	1 027 136
Naturvetenskapliga området	979 625	953 588	852 150	927 485

Tabell 38: Kostnad (kr) per referegranskad publikation per område och fakultet för åren 2009-2012. *Siffrorna för 2011 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2011.

Strategiska forskningsområden

Redovisa hur mycket medel för strategiska forskningsområden som har förbrukats samt om och hur bidragen per strategiskt forskningsområde har utbetalats till andra lärosäten och forskningsinstitut. Redovisa även extern finansiering och annan samverkan från forskningsfinansierare, näringsliv och det övriga samhället i dessa satsningar.

Effekter på naturresurser

Av totalt 16 mnkr har EkoKlim sammanlagt förbrukat knappt 14,6 mnkr under 2012. Några utbetalningar till andra lärosäten eller forskningsinstitut har inte gjorts under året, och den externa finansieringen har uppgått till 1,96 mnkr.

Havsmiljöforskning

Baltic Ecosystem Adaptive Management (BEAM) har under 2012 förbrukat 9,1 mnkr av årets tilldelade medel på 9,7 mnkr. Räknat på alla årens tilldelning (2010-2012) har bara 15,4 av 22,2 mnkr förbrukats, och orsaken till detta är främst att anställningar tagit längre tid än beräknat, att några anställda oväntat slutat samt några föräldraledigheter. BEAM räknar med att alla medel ska vara förbrukade vid utgången av 2014.

Under året har totalt ca 300 tkr gått till enskilda forskare vid universitet i Danmark (Köpenhamn), Estland (Tartu) och Polen (Gdansk) för miljöjuridiska utredningar. Utöver det har 270 tkr utbetalats till SMHI för klimatforskning. BEAM har också samarbete med det havsmiljöstrategiska forskningsprogram som Umeå universitet driver i samarbete med Linnéuniversitetet, men där finansierar varje program sin medverkan och inga medel överförs.

Vad gäller extern finansiering till forskningsområdet finns ett anslutande projekt finansierat av forskningsrådet Formas på ca 12 mnkr. Övrig samverkan gäller främst myndigheter, t.ex. medverkan i en konferens om hur EU ska bedöma kemikalierisker i Östersjön, men även samarbete med miljöekonomiska konsulter i Sverige och personalutbyte med ett fjärranalysföretag i Tyskland.

Klimatmodeller

Klimatmodellering fick 18,3 mnkr i tilldelade medel för 2012. Av dessa har 1,83 mnkr vardera gått till Rossbycentret vid SMHI och till KTH. Under året förbrukades vid Stockholms universitet 8,9 mnkr, och att förbrukningen var mindre än tilldelningen beror på tidsförskjutning av vissa nyanställningar.

Samverkan med det omgivande samhället

Stockholms universitets samverkan med det omgivande samhället är omfattande och sker på alla plan, från institutionsnivå till central nivå. Nedan redovisas organisationen för samverkan, samt de aktiviteter som under året bedrivits på olika nivåer.

Organisation för samverkan

Avdelningen för externa kontakter (EXK) är sedan 2011 en ny avdelning i förvaltningen. Huvudmålet för avdelningen är att generera uppdrag inom utbildning och forskning samt donationer och allmän goodwill till universitetets verksamhet. Avdelningen ska arbeta aktivt med att skapa strategiska kontakter och partnerskap med näringsliv, kommuner, statliga myndigheter, organisationer och privatpersoner. Avdelningen ska vidare förmedla kontakter mellan dessa aktörer å ena sidan och universitetets institutioner å den andra.

Verksamheterna vid EXK inriktas mot alumnverksamhet, strategiska partnerskap (fundraising), näringslivskontakter, uppdragsutbildning och Stockholms universitets förlag. Det avdelningsövergripande arbetet har under 2012 koncentrerats på organisationsutveckling och implementering av den nya strukturen för avdelningen och att lägga upp mer långsiktiga planer för verksamheten. Effektivisering av avdelningens arbete, modernisering och datorisering har då varit i fokus. Samtidigt har arbetet med att skapa givande vägar till samarbeten såväl internt som externt varit centralt.

Stockholms universitets innovationsbolag, SU Innovation AB, och EXK ska arbeta i nära samverkan och dessa utgör tillsammans universitetets centrala stödorganisation för samverkansarbete. Den kontaktverksamhet som EXK bedriver fungerar också som ett stöd till SU Innovation, bland annat med syftet att attrahera kapital till SU Innovations kommersialiseringsverksamhet.

SU Innovation startades 2007 för att stödja primärt forskare, studenter och anställda på Stockholms universitet i arbetet med att kommersialisera sina idéer/forskning. Universitetet har valt att samla hela verksamheten, från den första förutsättningslösa rådgivningen till en strukturerad start och expansion inom inkubatorprogrammet, i SU Innovation.

SU Innovation har två fokusområden: tjänsteinnovationer och biotech-innovationer. Till stor del beror detta på inriktningen på verksamheten vid Stockholms universitet samt det faktum att det finns stort tjänstefokus i svensk ekonomi.

Samverkansaktiviteter

Gemensamma samverkansaktiviteter

Öppna arrangemang

Under året har en rad universitetsgemensamma aktiviteter arrangerats med fokus på forskningsinformation.

Öppna föreläsningar där universitetets forskning presenteras i populärvetenskaplig form arrangeras centralt inom ramen för olika serier. Under året fortsatte samarbetet med Kulturhuset i form av "Universitetet på Plattan" och "Rum för barn – forskare berättar" med drygt 20 programtillfällen. Vidare inleddes ett samarbete med Stadsbiblioteket, "Vetenskap för vetgiriga", som resulterade i fyra öppna föreläsningar på två olika bibliotek, Sveavägen och Farsta. En öppen föreläsning arrangerades i samarbete med Nordiska museet.

I anslutning till Nobelveckan arrangerade universitetet ett evenemang i Aula Magna där litteraturpristagaren Mo Yan framträdde med textläsning och samtalade med forskare, översättare och publik.

Forskardagarna ägde traditionsenligt rum i början av oktober då 50 nydisputerade forskare under två dagar höll korta föredrag för främst gymnasieelever men även andra intresserade. Panelsamtalen under vinjetten Fråga Forskare behandlade i år två aktuella ämnen: valet i USA och Strindberg.

Stockholms universitet bidrog till Strindbergsåret genom en internationell konferens, öppna föreläsningar i egen regi och i samarbete med andra arrangörer, en utställning på universitetsbiblioteket och utgivningen av den sista Strindbergstexten i Samlade Verk. Allmänhet och medier har fått löpande information bland annat via webbsidan www.su.se/strindberg.

Årligt återkommande evenemang där Stockholms universitet varit antingen huvudarrangör eller medverkande är Forskarfredag, The Adam Helms Lecture, Bok & Bibliotek och Almedalsveckan. I Almedalen höll universitetet ett eget seminarium om rankning av universitet och rektor medverkade även vid andra arrangörers seminarier.

Alumnverksamhet

Stockholms universitets alumner blir genom sitt medlemskap i nätverket inbjudna till olika aktiviteter som öppna föreläsningar, arbetsmarknadsdagar, Forskardagarna och övriga universitetsövergripande eller institutionsspecifika seminarier. De får också universitetets externa nyhetsbrev.

Under 2012 har en strategi för alumnverksamheten tagits fram och alumnportalen utvecklats med bland annat SSL-certifiering. Två centrala alumnevenemang har ägt rum och alumner har engagerats till universitetets centrala mentorskapsprogram.

Antalet medlemmar i alumnätverket har under året ökat från knappt 6 000 i december 2011 till drygt 6 700 i december 2012.

Strategiska partnerskap (fundraising)

Det övergripande målet under 2012 har varit att skapa en gemensam universitetsstrategi för strategiska partnerskap. Under året har arbetet koncentrerats på att etablera funktionen (resurs och form) och att planera för arbetet med strategiska samarbeten. Möjliga forskningsprojekt har identifierats och ett urval kommer att vara klart inför 2013. EXK har haft ett stort antal kontakter och möten, i synnerhet inför skapandet av Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Näringslivskontakter

Arbetet med näringslivskontakter har under 2012 varit inne i en fortsatt etableringsfas. Ett 50-tal olika möten har ägt rum där bilden av Stockholms universitet som potentiell samarbetspartner förmedlats. Drygt ett halvdussin evenemang för studenter och forskare har också genomförts. Som exempel kan nämnas en entreprenörskapskväll där Skypes medgrundare Niklas Zennström och medgrundaren till Wrapp, Andreas Ehn, var huvudtalare, samt Open Day, en nätverksdag där vd:ar från en rad branscher möttes och diskuterade samarbete mellan universitet och näringsliv. Ett dussintal företag har under året fått hjälp med att hitta studenter till exjobb och praktikplatser och flera kontakter med institutioner och företag har ägt rum under året.

Uppdragsutbildning

Under 2012 har flera av de regeringsuppdrag som finns på universitetet ytterligare ökat i omfattning – mycket kopplat till kravet på lärarlegitimation. Det gäller uppdragen att utbilda personer med utländsk lärarexamen (ULV-projektet) och utbildning för personer som saknar lärarexamen (VAL-projektet), behörighetsgivande utbildning för verksamma lärare (Läraryftet II) och fortbildning för förskolepersonal (Förskolelyftet II).

Ett exempel på ett nytt uppdrag under 2012 är kursen Entreprenöriellt lärande för lärare och skolledare, som är ett samarbete mellan Stockholms universitet och Skolverket.

Korta vägen – en arbetsmarknadsinsats som Stockholms universitet utför på uppdrag av Arbetsförmedlingen för att korta vägen till arbete för utomnordiska akademiker – har också vuxit i omfång. Under 2012 har 128 nyanlända akademiker deltagit i programmet och 108 av dem har fram till december fått kvalificerade praktikplatser. Korta vägen har i dag etablerade kontakter med över 100 företag, kommuner, landsting och intresseorganisationer, främst i Stockholmsregionen.

SU-förlag

Förlaget har breddat sin utgivning och försäljningen i kronor räknat har ökat med ca 15 procent jämfört med förra året. Förlagets organisatoriska tillhörighet har utretts under året.

Samverkansaktiviteter vid områden och institutioner

En stor del av Stockholms universitets samverkan sker vid universitetets institutioner. Deras samarbete med det omgivande samhället är både brett och omfattande och sker regelbundet i flera former, bl.a. deltagande i forskningsdagar, deltagande i expertgrupper, framträdande i media, deltagande i utredningar, genom debattartiklar, populärvetenskapliga artiklar eller som deltagare i offentliga debatter, samarbete med offentlig och privat verksamhet, m.m.

Samverkansformer som är direkt integrerade i själva utbildningarna är olika typer av praktik för studenterna samt examensarbeten som har en direkt koppling till det omgivande samhället. Denna typ av verksamhet är särskilt omfattande inom universitetets professionsutbildningar, t.ex. de olika lärarutbildningarna, Juristprogrammet och Socionomprogrammet, men förekommer även inom andra utbildningar.

Fyra institutioner och två centra är samordningsinstitutioner för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) inom lärarutbildningarna, vilket bland annat innebär samverkan med ett stort antal kommuner. Denna samverkan innebär t.ex. att initiera, stödja och samordna verksamheter som kompetensutveckling, praxisnära examensarbeten och praxisnära forskning.

En lång rad särskilda aktiviteter med samverkansinriktning, t.ex. öppna seminarier, forskardagar och besöksdagar, bedrivs ute på universitetets områden och institutioner. Ett exempel är Naturvetenskapliga områdets årligen återkommande evenemang ”Den levande frågelådan”, där ett tusental elever från årskurs fem i Stockholmsregionen samlas i Aula Magna och har möjlighet att ställa frågor till en panel av forskare. Inom det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området kan nämnas att Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen under året gett ett flertal föreläsningar för kommunala tjänstemän, skolpersonal, etc. angående forskningsresultat kring nyanlända och ensamkommande barn.

Vanligt är att universitetets lärare och forskare deltar som representanter i externa styrelser, nämnder m.m. med anknytning till universitetets verksamhet. Som exempel kan nämnas att vid Institutet för internationell ekonomi (IIES) är tre professorer medlemmar i priskommittén för Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne, och på Institutionen för musik- och teatervetenskap är en professor vice ordförande i Statens kulturråd.

Universitetets lärare och forskare anlitas också ofta som expertstöd, t.ex. som ledamöter i kommittéer/statliga utredningar. Omvänt är det mycket vanligt att universitetets institutioner anlitar externa lärare som gästprofessorer, affilierade forskare m.m. Det rör sig ofta om företrädare för arbetslivet som med sina erfarenheter kan bidra både till forskning och till undervisning. Att företrädare för samhälle eller näringsliv medverkar som gästföreläsare är inte heller ovanligt; under 2012 höll exempelvis Fredrik Reinfeldt en välbesökt gästföreläsning på Statsvetenskapliga institutionen.

Forskare vid Stockholms universitet förekommer ofta i massmedier, såväl i kommentarer och analyser av aktuella händelser i nyhetsmedier som i program med mer populärvetenskaplig profil. Till de senare kan exempelvis räknas Filosofiska rummet i radions P1, där inte sällan forskare från Filosofiska institutionen medverkar. Från Historiska institutionen kommer ett par historiker medverka i SVT:s kommande produktion ”Det hände här”, och från Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen har ett par personer deltagit i en referensgrupp för en idéhistorisk programserie på Utbildningsradion.

Samverkan sker även internationellt. Ett exempel på detta är det av Sida finansierade programmet Spider, där Institutionen för data- och systemvetenskap står för huvudmannskapet. Spider samarbetar med organisationer i utvecklingsländer med inriktning på demokrati, hälsa eller utbildning.

Flera arbetsmarknadsdagar har anordnats vid universitetet under året, såväl inom det Naturvetenskapliga som det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området. Ofta är dessa dagar ett samarrangemang mellan universitetsenheter och ämnesråd/fakultetsföreningar. Arbetsmarknadsdagarna är i de flesta fall årligen återkommande evenemang dit arbetsgivare och studenter bjuds in, och arbetsgivarna är inte sällan representerade av alumner från universitetet.

Ett exempel på samverkan med offentlig och privat verksamhet är Institutionen för data- och systemvetenskap som är medlemmar i Järvaandan, ett nätverk av ca 370 organisationer och företag inom Järvaområdet med målet att skapa ökad trivsel och trygghet.

En stor del av samverkansarbetet vid universitetet vänder sig till skolorna i regionen, både för att informera om de utbildningar som finns men även för att ge föreläsningar. Ett exempel är Naturvetenskapliga fakulteten som tillsammans med Kungliga Tekniska högskolan och Stockholms stad finansierar verksamheten vid Vetenskapen hus, som riktar sig till elever främst i högstadiet och gymnasieskolan. Fakulteten finansierar även den årligen arrangerade Forskar-skolan som riktar sig till gymnasieelever i årskurs 2.

Samverkan gemensamt i all utbildning

Prestation: Antal adjungerade lärare och helårsekvivalenter adjungerade lärare

Många utbildningar inom universitets- och högskolesektorn behöver lärare, vars huvudsakliga verksamhet ligger utanför sektorn, i syfte att tillföra kompetens som normalt inte finns i den ordinarie verksamheten. De adjungerade lärarna underlättar samarbetet med samhället utanför universitetet.

Fakultet	Adjungerad professor		Adjungerad Universitetslektor		Adjungerad adjunkt	
	Antal individer	Antal helårsekv	Antal individer	Antal helårsekv	Antal individer	Antal helårsekv
Humanistiska fakulteten	0	0	0	0	0	0
Juridiska fakulteten	0	0	0	0	0	0
Samhällsvetenskapliga fakulteten	1	0,08	0	0	1	0,05
Naturvetenskapliga fakulteten	11	1,95	2	0,23	4	0,58
Totalt	12	2,03	2	0,23	5	0,63

Tabell 39: Antal adjungerade lärare per fakultet för år 2012 redovisat i antal individer och i antal helårsekvivalenter.

Samverkan i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Prestation: Antal studenter som genomfört verksamhetsförlagd utbildning

Läroutbildningen är en akademisk yrkesutbildning. Det innebär att den har en tydlig yrkesförankring där de campusförlagda studierna varvas med studier förlagda i förskola, skola eller gymnasium. Samverkan med regionens kommuner sker kontinuerligt genom läroutbildningens verksamhetsförlagda del.

Det totala antalet individer som har genomfört verksamhetsförlagd utbildning inom läroutbildningen under 2012 är 3 411. Sammanlagt motsvarar det 1 315 helårsstudenter.

Prestation: Antal studenter som genomfört extern praktik

Det är viktigt att universitetet arbetar för att förbättra kontakterna med det övriga samhället. Universitetet bedriver ett aktivt arbete i syfte att förbättra studenternas etableringsmöjligheter genom att redan under studenternas utbildningstid på olika sätt öka deras kontaktytor med näringslivet och den offentliga sektorn.

Område/Fakultet	Antal studenter 2012
HS-området	1 253
<i>Humanistiska fakulteten</i>	283
<i>Juridiska fakulteten</i>	251
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	719
Naturvetenskapliga området	62
Totalt	1 315

Tabell 40: Antal studenter som genomfört extern praktik per område och fakultet för år 2012.

Samverkan i utbildning på forskarnivå

Prestation: Antal företagsdoktorander

Begreppet företagsdoktorander avser doktorander som bedriver sin forskarutbildning inom en anställning i näringsliv eller offentlig sektor. Någon del av lönen/studiefinansieringen finansieras av arbetsgivaren, som kan vara såväl privat som offentlig. Till kategorin räknas exempelvis de lärare verksamma i kommunala skolor som antagits i samverkan mellan universitetet och kommuner i regionen.

Under 2012 hade universitetet 50 företagsdoktorander, 29 kvinnor och 21 män.

Samverkan - innovation

Prestation: Antal affärsidéer och rådgivningsärenden till SU Holding⁹

Under 2012 har 216 rådgivningar (enskilda förstagångsmöten), varav 65 med forskare, gällande nya affärsidéer genomförts av SU Innovations affärscoacher. SU Innovation har också i Inkubatorn haft totalt 21 projekt/företag som de jobbat mer kontinuerligt och långsiktigt med.

Prestation: Antal sökta respektive beviljade patent

Fakultet	Sökta patent	Beviljade patent
Humanistiska fakulteten	0	0
Juridiska fakulteten	0	0
Samhällsvetenskapliga fakulteten	1	1
Naturvetenskapliga fakulteten	6	2
Totalt	7	3

Tabell 41: Antal sökta respektive beviljade patent per fakultet för år 2012.

SU Innovation har under 2012 varit involverade i 15 patentprocesser.

⁹ All verksamhet inom detta område bedrivs inom SU Holdings helägda dotterbolag SU Innovation.

Prestation: Antal ingångna licensavtal

Inga licensavtal har ingåtts vid universitetet under 2012 men SU Innovation har varit aktiva i sex forskargrupperns internationella licensavtal under året.

Prestation: Antal nystartade företag

Två företag med anknytning till universitetets verksamhet, och som kommit till fakulteternas kännedom, har startats under året, båda inom det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området. Inom ramen för SU Innovations inkubatorverksamhet har nio nya aktiebolag skapats under 2012, men här ingår såväl företag med koppling till universitetet som externa företag.

Vid sidan om den ordinarie verksamheten driver SU Innovation också ett projekt, CSES – Center för socialt entreprenörskap i Stockholm, finansierat med medel från ESF-rådet. CSES målgrupp är frikopplad från Stockholms universitet, om än med stort intresse och inflöde av studenter från universitetet, och inom ramen för det projektet har man haft 183 rådgivningsmöten. Projektet startade september 2011 och pågår till och med första halvåret 2013.

Uppdragsutbildning och uppdragsforskning

En viktig del av universitetets samverkansarbete utgörs av uppdragsutbildning och uppdragsforskning. Samtliga fakulteter utför uppdragsforskning för en rad olika externa aktörer (företag, organisationer, kommuner osv.). Genom dessa får universitetet möjlighet att direkt bidra till det omgivande samhället. Omfattningen på universitetets uppdragsutbildning och uppdragsforskning redovisas i avsnittet Ekonomiskt resultat tabell 3 och 8 ovan.

Antalet helårsstudenter som deltar i uppdragsutbildning har minskat något från 2011 till 2012, och antalet helårsprestationer har minskat i motsvarande grad. Prestationsgraden är därför densamma för de båda åren.

Poänggivande uppdragsutbildning	2012	2011	2010
Helårsstudenter	736	773	652
Helårsprestationer	520	543	510

Tabell 42: Antal helårsstudenter och helårsprestationer år 2010-2012 i poänggivande uppdragsutbildning.

Prestation: Intäkter för uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning innebär att någon beställer en utbildning av en högskola eller ett universitet. Det kan exempelvis röra sig om ett företag som beställer en skraddarsydd kurs för fortbildning av sina anställda. Detta är en utbildningsform vid sidan om den ordinarie högskoleutbildningen. Den höga förändringstakten i arbetslivet har gjort det nödvändigt med kontinuerlig kompetensutveckling.

Område/Fakultet	2012	2011	2010	2009
HS-området	69 124	84 999	74 662	75 324
<i>Humanistiska fakulteten</i>	26 244	29 466	27 158	32 916
<i>Juridiska fakulteten</i>	3 177	4 562	1 988	507
<i>Sambällsvetenskapliga fakulteten</i>	39 703	50 971	45 516	41 900
Naturvetenskapliga området	11 022	6 850	13 120	15 230
Totalt	80 146	91 849	87 782	90 554

Tabell 43: Intäkter för uppdragsutbildning (tkr) per område och fakultet för åren 2009-2012.

Prestation: Intäkter för uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär forskning där en extern beställare bestämmer forskningsområde och rätten till resultatet regleras i avtal. Uppdragsforskning kan till exempel utgöras av forskning som en forskargrupp utför på uppdrag av en myndighet som vill ha en viss fråga belyst eller ett företag som vill ha en metod eller produkt utvecklad.

Område/Fakultet	2012	2011	2010	2009
HS-området	38 007	35 042	39 953	44 130
<i>Humanistiska fakulteten</i>	10 229	13 661	12 728	13 276
<i>Juridiska fakulteten</i>	751	80	2 393	845
<i>Sambällsvetenskapliga fakulteten</i>	27 027	21 301	24 833	30 010
Naturvetenskapliga området	42 723	41 184	40 496	47 327
Totalt	80 730	76 226	80 449	91 459

Tabell 44: Intäkter för uppdragsforskning (tkr) per område och fakultet för åren 2009-2012.

Gemensamt för verksamhetsgrenarna

Hållbar utveckling och miljöarbete

Enligt högskolelagen 1 kap. 5 § ska högskolorna i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.

Stockholms universitet strävar efter att vara ledande i utbildning och forskning om miljö och hållbar utveckling. Universitetet strävar också mot en miljöcertifiering, som synliggör och strukturerar arbetet med att minska negativa miljöeffekter.

Inom utbildning finns inslag av dessa områden inom många kurser och program. Några exempel är masterprogrammet i social-ekologisk resiliens för hållbar utveckling, fristående kurser inom hållbar samhällsutveckling och kursen Teknik, energi och hållbar utveckling.

Ett av universitetets ledande forskningsområden är klimat, hav och miljö. Exempel på annan forskning inom miljö och hållbar utveckling är klimatforskning, forskning kring kopplingen mellan ekologiska och sociala system och lärarforskarskolan där fokus ligger på hållbar utveckling, särskilt kopplat till klimatutveckling och vattenresurser.

Universitetet främjar även hållbar utveckling i sin samverkan med studenter, studentkåren och omgivande samhället, bland annat via kunskapspridning.

Under 2012 har arbetet mot en miljöcertifiering inriktats på att förbättra miljöprestandan inom tjänsteresor, energianvändningen och avfallshanteringen samt utbilda medarbetare i praktiskt miljöledningsarbete.

Intern miljörevision har genomförts under vår- och höstterminen. Cirka 40 institutioners och enheters miljöarbete har gått igenom. Miljörevisionen är ett stöd i det lokala miljöarbetet och bidrar till förbättringar.

Miljörevisionen visade bland annat att universitetet behöver förbättra den interna miljökommunikationen och se över lokala rutiner för källsortering och elanvändning samt öka kännedomen om roller och ansvar för miljöarbetet.

Projekt inom elanvändning, användning av kopieringspapper och resfria möten har bedrivits. Syftet har varit att hitta goda exempel för miljöarbetet. Flera institutioner och enheter har varit delaktiga i projekten.

Lika rättigheter och möjligheter, jämställdhet och breddad rekrytering

Stockholms universitet ska vara ett jämlikt och jämställt universitet där alla studenter och anställda behandlas likvärdigt och på ett respektfullt sätt. Vårt förhållningssätt ska präglas av respekt för varandras olikheter och åsikter. Universitetet ska erbjuda alla studenter en kreativ studie- och forskningsmiljö och medarbetare goda arbetsförhållanden. Oavsett etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan

trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder ska medarbetare, studenter och sökande bemötas med respekt och värdighet. Universitetet accepterar inte diskriminering eller trakasserier som har samband med någon av ovanstående kategorier eller sexuella trakasserier.

Nedan redovisas den rådande könsfördelningen bland olika kategorier av studenter. Inga större förändringar har skett avseende könsfördelningen under de senaste åren bland studenterna.

Utbildningsnivå	2012		2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Grundnivå	62	38	63	37	63	37
Avancerad nivå	64	36	62	38	63	37
Forskarnivå	53	47	54	46	54	46

Tabell 45: Andel kvinnor och män i procent bland studenter (individer) på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå 2010-2012.

Nedan redovisas den rådande könsfördelningen bland olika kategorier av anställda. Inte heller här har några större förändringar skett vad gäller könsfördelningen. Totalt sett råder en viss obalans inom vissa yrkesgrupper, men universitetet arbetar aktivt på olika sätt för att motverka detta vid nyrekryteringar.

Yrkesgrupp	2012		2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Forskarassistent	43	57	45	55	44	56
Adjunkt	67	33	67	33	64	36
Lektor	48	52	48	52	48	52
Professor	28	72	28	72	28	72
Administrativ personal	63	37	64	36	63	37

Tabell 46: Andel kvinnor och män i procent bland lärare och administratörer (årsarbetare) 2010-2012.

Jämlikhets- och jämställdhetsarbete

Rektor och universitetsstyrelsen har det yttersta ansvaret för universitetets jämställdhets- och jämlikhetsarbete. Prefekter (motsvarande) har ansvar för den operativa hanteringen av frågorna vid institutioner/enheter. Personalavdelningen stödjer chefer och institutioner i deras arbete med jämställdhets- och jämlikhetsfrågor som rör universitetet som arbetsgivare. Studentavdelningen arbetar med jämställdhets- och jämlikhetsfrågor riktat till universitetets studenter och stödjer institutioner i detta arbete.

Till grund för universitetets jämlikhets- och jämställdhetsarbete ligger de policyer och handlingsplaner som har fastställts av universitetsstyrelsen och rektor. Det förebyggande arbete som ska ske för att motverka diskriminering och främja studenters lika rättigheter och möjligheter beskrivs i universitetets årliga likabehandlingsplan och arbetet med breddad rekrytering beskrivs i universitetets handlingsplan för breddad rekrytering. De åtgärder som ska främja lika rättigheter och möjligheter för anställda beskrivs i universitetets jämställdhetsrespektive mångfaldsplan. Det främjande tillgänglighetsarbetet för både studenter och anställda skildras i universitetets handlingsplan för tillgänglighet. Ett

arbete med att samla dessa planer under rubriken Plan för lika rättigheter och möjligheter har påbörjats under 2012.

Aktuellt under året

Rådet för jämställdhets- och jämlikhetsfrågor har under året arrangerat två seminarier som riktade sig till doktorander som är kvinnor. Den 3 december arrangerade rådet en föreläsningsstafett där fyra forskare vid universitetet presenterade aktuell forskning med fokus på jämlikhetsområdet. Föreläsningarna var öppna för alla.

Genusakademien har arrangerat en dag för doktorander som forskar med inriktning mot genus och har dessutom arrangerat ett antal seminarier. Genusseminariet vid Historiska institutionen har hållit ett antal seminarier där aktuell forskning presenteras. Även Queerseminariet vid Avdelningen för genusvetenskap vid Stockholms universitet har arrangerat ett antal seminarier där aktuell forskning presenteras.

I början av december beslutade rektor om en satsning på 15,6 mnkr dels i syfte att öka andelen kvinnor i professorskåren genom att erbjuda mer tid till forskning för kvinnliga forskare, och dels för rekrytering av kvinnliga gästprofessorer.

Vid Stockholms universitet pågår två satsningar som har tilldelats medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan. Den ena är ”Genusmedvetna chefer – en förutsättning för ett genusmedvetet universitet” och är en chefsutvecklingsatsning som ska pågå i tre år. Satsningen syftar till att utveckla genusarbetet och genusmedvetenheten i organisationen. I utvecklingsatsningen deltar femton chefer.

Den andra satsningen ”Genuslabbet” sker i samarbete med Linköpings universitet och syftar till att ge verktyg till såväl seniora som juniora forskare för att främja genusmedvetna karriärer.

För att främja lika rättigheter och möjligheter har det under året getts information och utbildningar till anställda och studenter, bland annat i samband med utbildningar för chefer, skyddsombud, doktorander och forskningshandledare samt vid introduktionskurser för nyanställda. Information har getts till studenter i samarbete med studentkårerna vid universitetet.

Breddad rekrytering

Stockholms universitet har under 2012 fortsatt att aktivt samverka både centralt och på institutionsnivå med riktad verksamhet mot skolor för att öka övergången till högre studier bland annat via studiebesök och mentorskap. Även mentorsverksamheten Medvind (där studenter är mentorer åt elever på fyra grundskolor i Stockholm stad och Botkyrka kommun) har fortsatt under året med goda resultat.

Det centrala mentorskapsprojektet (där alumner är mentorer åt studenter) är inne på sitt andra år. Under 2012 har sex institutioner/enheter medverkat: Engelska institutionen, Enheten för filmvetenskap, Kulturgeografiska institutionen, Institutionen för biologisk grundutbildning, Meteorologiska institutionen samt Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi med sammanlagt 26 alumner och 31 studenter kopplade till verksamheten.

Under hösten arrangerade Studentavdelningen tillsammans med Utbildningspedagogiskt centrum (UPC) och Stockholms universitets studentkår (SUS) en heldagskonferens om inkluderande utbildning vid Stockholms universitet. Den primära målgruppen för konferensen var studierektorer, studievägledare, och lärare vid universitetet. Närmare 80 personer deltog från omkring 25 institutioner, UPC, Studentavdelningen, SUS samt Universitetsbiblioteket.

Studenthälsovård och studievägledning

Studenthälsovården vid Stockholms universitet bedrivs som en sektion vid Studentavdelningen. Tretton andra lärosäten i stockholmsområdet har slutit överenskommelse/avtal om studenthälsovård med Stockholms universitet. Studenthälsovården har under 2012, liksom tidigare år, bestått av en psykologisk och medicinsk mottagning för studenter, av förebyggande arbete riktat mot hela studentgruppen (t.ex. alkohol och ergonomi) samt samverkan med olika funktioner inom universitet (i t.ex. studiemiljöfrågor), externa vårdgivare och andra myndigheter (t.ex. CSN).

Allmän studie- och karriärvägledning har erbjudits i form av enskilda samtal, genom mottagning utan tidsbeställning, telefon och e-post samt genom sociala medier. Vägledningen ska bidra till att underlätta för studenter, alumner, doktorander och presumtiva studenter att fatta beslut som har med studie- och karriärval att göra. Vidare har studenterna erbjudits olika karriärseminarier under terminen som stöd i att söka arbete såväl under som efter studierna samt för att på olika sätt underlätta för arbetsgivare och studenter att komma i kontakt med varandra. Det har också skett bland annat genom att möjliggöra för arbetsgivare att informera och rekrytera på plats vid Stockholms universitet samt annonsera lediga arbeten och praktikplatser på Studentavdelningens webbplats.

Riktad vägledning görs till universitetets studenter som är antagna till Sport Campus Sweden, som är en organisation för att främja elitidrott och studier.

Internationalisering

Internationalisering är viktigt för Stockholms universitet vilket framgår i universitetets verksamhetsplan för 2011-2012 och långsiktiga plan för 2011-2015. Universitetet har ca 1 200 avtal med ca 500 universitet i drygt 50 länder och institutionerna är mycket aktiva när det gäller olika internationella samarbeten. Under 2012 har en ökning skett när det gäller nya internationella samarbetsavtal och i antalet in- och utresande utbytesstudenter.

I september 2012 fattade universitetet beslut om en särskild satsning på 105 miljoner kronor avseende internationalisering. Satsningen ska bland annat rymma utlysningar av 25 tvååriga postdoktoranställningar, rekrytering av internationella forskare och ett institut för avancerade studier som ska vara öppet för 15-20 gästforskare. I syfte att stimulera utbyte kommer även 50 sabbatsterminer för lärare att utlysas.

När det gäller studenter från tredjeländ har Stockholms universitet efter införandet av studieavgifter tappat ett stort antal studenter vilket är negativt ur ett internationaliseringsperspektiv. Internationella studenter är ett viktigt inslag i

internationaliseringen av universitetets utbildningar. Studenterna bidrar till att förstärka utbildningens kvalitet genom att tillföra perspektiv och erfarenheter från internationella undervisningsmiljöer och förhållanden. För att fortsätta attrahera tredjelandsstudenter till universitetets utbildningar startades 2011 ett centralt treårigt projekt, Stockholm University Academic Initiative, med syfte att genom olika åtgärder och marknadsföringsinsatser attrahera och rekrytera kvalificerade betalande studenter till masterutbildningar vid Stockholms universitet. Tanken var att erbjuda ett antal utvalda partneruniversitet ett djupare samarbete inom olika nivåer från grundutbildning till forskning. Medel avsattes för forskarsamarbeten.

Inom ramen för Stockholm University Academic Initiative valdes i samverkan med Kommunikationsenheten tre länder för att göra marknadsaktiviteter: Ryssland, USA och Kina. Det var från dessa länder de flesta avgiftsskyldiga studenter kom i den första antagningsomgången med avgifter. Stockholms universitet deltog under året i mässor i Ryssland och Kina. I USA medverkade universitetet i tävlingen Challenge Your Perspective 2012, där en student vinner en studieplats utan studieavgift. Därutöver har Stockholms universitet erbjudits och valt att delta i två andra studentmässor; i Saudiarabien i april och i Singapore i september.

Under 2012 genomfördes en ledningsresa till USA i april då Cornell University, Georgetown University och University of Illinois besöktes. Rektor Kåre Bremer deltog också som talare vid ett seminarium på den svenska ambassaden i Washington DC. I september besökte universitetsledningen Helsingfors universitet. Sektionen för internationell mobilitet organiserar och deltar också i de många besök som universitetet tar emot.

Styrgruppen för Stockholm University Academic Initiative har under 2012 konstaterat att det finns begränsade möjligheter att ha ett nära och tätt samarbete om partneruniversitetet är alltför många. Därför har man nu valt att prioritera sju utvalda partners. Ett intensivt samarbete har inletts med University of Illinois och är en modell för hur denna typ av samarbeten ska genomföras. Projektet att samarbeta med sju universitet var också en del av den satsning på internationalisering som rektor presenterade i september 2012. De sju universitetet är Helsingfors universitet, University of Illinois, University of Wisconsin-Madison, Cornell University, National University of Singapore, Fudan University och University of Queensland.

På Studentavdelningen handlägger Sektionen för internationell mobilitet studentutbytesplatser för universitetsövergripande avtal och stödjer institutionernas arbete med utbyten samt samordnar och rapporterar Erasmusutbytena. Under 2012 har universitetet sett en fortsatt ökning av inresande studenter, varav en klar majoritet kommer under höstterminerna. Höstterminen 2012 tog Stockholms universitet emot 839 studenter att jämföras med hösten 2011 då 717 studenter kom.

Detta innebär en stor efterfrågan på studentbostäder för de inresande studenterna. Inför hösten lyckades sektionen träffa avtal om tre nya bostadsområden vilket gjorde det möjligt att öka antalet studentboenden från 450 till 625. De nya områdena ligger på Lidingö, i Danderyd och på Campus Roslagen i Norrtälje. Masterstudenter med stipendier och studenter på centrala avtal prioriteras, övriga rum fördelas till institutionerna. Trots de nya bostäderna kunde

ändå bara ca 70 procent av studenterna erbjudas boende från Stockholms universitet.

Sektionen har under året fortsatt att utveckla sociala program för de internationella studenterna, bl.a. i samarbete med studentkåren. Exempelvis hålls både välkomstprogram och ”farewell ceremony”. Uppföljningar och utvärderingar i form av enkäter och intervjuer genomförs.

Sektionens stöd till institutionernas internationella utbyteskoordinatorer sker med möten, kontakter, samt e-mailutskick. Under 2012 har sektionen anordnat fyra nätverksmöten, två utbildningstillfällen för nya koordinatörer. Koordinatorerna deltog även i delar av programmet för de europeiska partneruniversiteten i november.

Under 2012 genomfördes för första gången Stockholm Summer School i samarbete med Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan. Fem kurser erbjöds varav två på Stockholms universitet. Studenterna hade ett gemensamt socialt program.

Sektionen samordnar och rapporterar också internationella projekt inom ramen för program som Linnaeus-Palme, Visbyprogrammet, Tempus m.fl. Ingen ökning i intresset för dessa har skett under 2012.

Under 2012 har Stockholms universitet fått flera kontakter om möjligheter att ta emot internationella studenter via länders stipendieprogram. Ett sådant är Brasilien, som utlyser stipendier för studenter inom naturvetenskap. Sektionen för internationell mobilitet har koordinerat Stockholms universitets erbjudande till den brasilianska stipendieorganisationen via Internationella Programkontoret.

Studentutbyte

Universitetet arbetar kontinuerligt med att informera lärare och studenter om möjligheter till internationellt utbyte. En viktig informationskanal för att nå ut till så många som möjligt med aktuell information är Stockholms universitets webbplats.

Universitetet deltar bland annat i utbytesprogrammen Erasmus och Linnaeus-Palme. Universitetet strävar efter att öka antalet in- och utresande studenter och har bland annat lyft fram detta som ett prioriterat mål i verksamhetsplanen.

Det är fortfarande en stor obalans mellan antalet in- och utresande studenter. Totalt läsåret 2011/12 hade vi 1 007 inresande studenter men bara 546 utresande. Intresset för att studera utomlands är störst vid Juridicum, Företagsekonomiska, Nationalekonomiska och Statsvetenskapliga institutionen. För att öka intresset för studier utomlands genomförde Sektionen för internationell mobilitet en internationell vecka 26 – 30 november. Programmet omfattade en informationsmessa med ca 60 bord där universitet, ambassader och språkinstitutioner medverkade, bemannade av bl.a. utbytesstudenter på plats hos oss. Samtidigt genomfördes en ”Administrative Staff Week” med 26 deltagare från europeiska partneruniversitet. Under veckan hölls också inspirationsföreläsningar.

Nedan redovisas hur studentutbytet har sett ut under den senaste treårsperioden:

Område/Fakultet	Antal	
	in	ut
HS-området		
2012	1 157	595
2011	1 002	652
2010	1 363	623
<i>Humanistisk</i>		
2012	298	80
2011	265	109
2010	670	226
<i>Juridisk</i>		
2012	195	147
2011	164	137
2010	194	122
<i>Samhällsvetenskaplig</i>		
2012	664	368
2011	573	406
2010	499	275
Naturvetenskapligaa omr.		
2012	171	6
2011	146	13
2010	186	15

Tabell 47: In- och utresande studenter (individer) i utbytesprogram, per område och fakultet, 2010-2012.

Det fanns ytterligare 6 utresande och 130 inresande studenter 2012 som inte var knutna till en viss fakultet och som därför inte finns med i tabellen ovan.

Utbytesprogram	2012	2011	2010
Erasmus			
Inresande	934	804	848
Utresande	263	349	297
Nordplus			
Inresande	120	125	137
Utresande	13	24	28
Övrigt			
Inresande	404	336	564
Utresande	331	292	313
Totalt inresande	1 458	1 265	1 549
Totalt utresande	607	665	638

Tabell 48: Studerande (individer) i utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom olika utbytesprogram 2010-2012.

Som framgår av tabellerna ovan är det stor obalans mellan inresande och utresande studenter, vilket gäller för alla fakulteter och oavsett utbytesprogram. Juridiska fakulteten är de som har jämnast fördelning och som under de sen-

aste åren legat på 1,2 till 1,6 inresande student per utresande. Totalt inom det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området har det sedan 2010 kommit i snitt 1 174 inresande studenter per år medan utresande studenter i snitt varit 623. Störst är obalansen inom naturvetenskaplig fakultet där man de senaste åren tagit emot i genomsnitt 168 inresande studenter, men där utresande studenter i snitt legat på drygt 11.

Kvalitetsarbete

Utgångspunkten för universitetet är att kvalitetsarbetet är en integrerad del av den ordinarie verksamheten. Arbetet styrs övergripande av mål och anvisningar i universitetets långsiktiga plan och verksamhetsplan och bedrivs inom ramen för den ordinarie organisationen. Det innebär att fakultetsnämnderna, genom delegation från områdesnämnderna, har huvudansvaret för kvaliteten i utbildningarna och att den löpande kvalitetssäkringen sker via universitetets basenheter institutionerna/motsvarande.

Universitetet har ett kvalitetsråd, med prorektor som ordförande, som bevakar övergripande kvalitetsfrågor och deltar i arbetet med den långsiktiga planen och verksamhetsplanen.

Under 2012 har den centrala kvalitetsfunktion som finns inom universitetsförvaltningen förstärkts och har fram till november omfattat 1,5 heltidsanställningar. Från och med december har en ytterligare förstärkning skett och funktionen omfattar nu 2,5 heltidsanställningar. Stödet till institutionerna vad gäller kvalitetsarbete har ökat under året och erbjuds nu både inför externa utvärderingar, under genomförandet samt i samband med de åtgärdsredovisningar som universitetet ska lämna till Högskoleverket när en utbildning blir ifrågasatt. Samtidigt har den centrala styrningen av utvärderingsarbetet ökat i och med att både självvärderingar och åtgärdsredovisningar som ingår i de externa utvärderingarna beslutas av rektor.

De nyinrättade områdesnämnderna har under året påbörjat ett arbete med intern utvärdering och uppföljning av utbildningarna som också får stöd från den centrala kvalitetsfunktionen. Det pågår också ett arbete inom olika delar av förvaltningen som rör uppdatering och samordning av centrala styrdokument som rör övergripande utbildningsfrågor.

Studentinflytande

Enligt 1 kap. 4 § högskolelagen är kvalitetsarbetet en gemensam angelägenhet för universitetets anställda och studenter. Stockholms universitet vill betona kvalitetsaspekten av begreppet studentinflytande. Studentinflytande är i praktiken att se som en ständigt pågående dialog där universitetets anställda och studenter samarbetar för att förbättra den gemensamma verksamheten. Utvecklandet av väl fungerande former för studentinflytande är följaktligen en betydelsefull del av universitetets kvalitetsarbete.

Studenterna är sedan lång tid tillbaka representerade i universitetets centrala beredande och beslutande organ. Även på områdes-, fakultets- och institutionsnivå är studenterna väl representerade i dessa organ.

Universitetets dokument ”Policy och riktlinjer för studentinflytande vid Stockholms universitet” ligger till grund för en gemensam och övergripande syn på

studentinflytande som ett centralt instrument för att höja kvaliteten på universitetets verksamhet. Stockholms universitets ambition är att, med de insatser som följer av riktlinjerna, inta en ledande position bland landets lärosäten i verksamhet som rör studentinflytande.

Högskolepedagogisk utbildning

Universitetspedagogiskt centrum (UPC) har haft i uppdrag att stötta och främja pedagogiskt utvecklingsarbete vid universitetet och ger högskolepedagogisk utbildning inklusive forskarhandledarutbildning. Även Naturvetenskapliga fakulteten bedriver handledarutbildning två gånger per år.

Den högskolepedagogiska utbildningen ges genom kurserna ”UP1 Kursdesign” (3 hp), ”UP2 Ämnesdidaktik” (4,5 hp), ”UP2 Ämnesdidaktik, fortsättning” (3 hp), ”Forskarhandledarutbildning – i teori och praktik” (3 hp), samt ”Att handleda självständiga arbeten” (5 alternativt 7,5 hp). Kurserna UP1, UP2 och forskarhandledarkursen ges även på engelska. Under 2012 gavs 22 kursomgångar av dessa kurser med totalt 399 kursplatser.

Från och med 2011 krävs högskolepedagogisk utbildning motsvarande fem veckor för befordran till lektor eller professor. För anställning som adjunkt, lektor eller professor är högskolepedagogisk utbildning meriterande. Den som anställs som lärare och saknar högskolepedagogisk utbildning om minst 7,5 högskolepoäng ska genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen. Varje doktorand ska ha minst en handledare som har genomgått forskarhandledarutbildning, och undervisande doktorander ska själva ha genomgått grundläggande högskolepedagogisk utbildning. Utöver högskolepedagogiska kurser anordnar UPC seminarier, driver projekt och ger pedagogiskt stöd till enskilda institutioner i syfte att utveckla undervisningen och främja lärarnas pedagogiska kompetens.

Under andra halvan av 2012 genomfördes en av prorektor initierad utredning om UPC:s verksamhet och organisatoriska placering. UPC har organisatoriskt tillhört Nämnden för fakultetsgemensamma verksamheter, och dess personal har klassificerats som teknisk/administrativ personal trots att deras huvudsakliga arbetsuppgifter handlat om undervisning. Detta har gjort att de inte kunnat göra akademisk karriär, vilket i sin tur medfört att uppbyggandet av en forskningsbas inom området hämmats. Utredningen utmynnade i ett rektorsbeslut 2012-12-20 som innebar att enheten läggs ned från och med 2013, varefter personal och verksamhet flyttas in i kärnverksamheten.

Kompetensförsörjning

Enligt förordning (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap. 3 § ska universitetet redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen ska det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammanlagt har bidragit till att nå verksamhetens mål.

Universitetets generella mål för kompetensförsörjning och kompetensutveckling är att inom sin organisation ha tillräckligt kvalificerad kompetens, såväl lednings- och kärnkompetens som stödkompetens, för att bedriva utbildning och

forskning av hög kvalitet. Risken för att inte kunna tillgodose universitetets kompetensförsörjningsbehov värderas till en högrisk i universitetets riskanalys.

Rekrytering

Genom externa annonser har universitetet sökt över 600 nya medarbetare, fördelade mellan lärare (inklusive professorer) och forskare, doktorander samt teknisk och administrativ personal. Den systematiska satsningen att annonsera på engelska har fortsatt under året.

Institutionerna har i uppdrag att analysera behovet av nyrekrytering mot bakgrund av kommande pensionsavgångar. Här ingår också en analys av hur tillgängliga resurser kan utnyttjas för att möjliggöra rekrytering av de mest kompetenta forskarna. Inom utbildningen på forskarnivå är det vanligt att institutionerna riktar utlysningar av doktorandanställningar till sådana delområden där man bedömer att det finns behov av kompetensförstärkning.

Rekryteringsbehovet är en prioriterad fråga som kontinuerligt följs upp av områdesnämnderna och fakultetsledningarna, och som även uppmärksammas i universitetets riskanalys. Vid universitetet är andelen lärare¹⁰ (exklusive gäst- och timplärare) med doktorexamen 80 procent.

Intern kompetensutveckling

Ett professionellt chefs- och ledarskap samt medarbetarskap är avgörande för att Stockholms universitet ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Stockholms universitet erbjuder ett brett utbud av kurser och insatser på såväl grupp- som individnivå för att stärka och stödja chefer och medarbetare i deras uppdrag. Alla åtgärder under det gångna året har haft en tydlig koppling till universitetets mål. Samtliga insatser på såväl grupp- som individnivå har analyserats och utvärderats med ett genomgående gott resultat.

Under året har arbetet med att ta fram en chefspolicy för Stockholms universitet påbörjats. Det övergripande syftet med chefspolicyen är att den ska ge en tydligt kommunicerad gemensam grundsyn i värderingar och uppgifter som kännetecknar chefskapet. Detta för att bidra till ökad tydlighet och trygghet i chefsrollen. Policyen har arbetats fram genom ett brett förankringsarbete där såväl chefer, medarbetare och studenter medverkat. Policyen förväntas vara färdig för implementering våren 2013.

Inom ledarskapsområdet erbjuds chefsprogrammet ”Att vara chef”. Programmet är en viktig åtgärd som vidtagits för att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. Programmet riktar sig till samtliga chefsfunktioner på universitetet inom både akademi och förvaltning och särskilt de chefer som är nya i chefsrollen. Under våren 2012 avslutades den andra omgången av chefsprogrammet med totalt 50 deltagare. Ytterligare 50 chefer deltar i tredje omgången som startade hösten 2012 och avslutas våren 2013. Då har totalt 150 chefer gått programmet.

I anslutning till chefsprogrammet har även återträffar på olika teman, ex. feedback, anordnats för tidigare års deltagare. På så sätt bidrar även programmet till en utökad samverkan och byggandet av chefsnätverk inom universitetet. Chefer har också en möjlighet att på individnivå få stöd i sin utveckling genom

¹⁰ Räknat på årsarbetare, det vill säga med hänsyn till anställningens omfattning och längd under året.

individuella coaching samtal. Under året har det genomförts nära 300 coachingtimmar.

Stockholms universitet erbjuder även en del mer specifika utbildningar och seminarier för chefer, exempelvis inom områden som ekonomi, att sätta lön, arbetsrätt, juridik, utbildningar för institutionsstyrelser och i gruppleaderskap.

För medarbetare har ett antal utbildningstillfällen erbjudits under året. Ett flertal av universitetsförvaltningens avdelningar och enheter arrangerar utbildningar inom sina sakområden, exempelvis utbildning i projektledning, kommunikationsansvar, ekonomi, personaladministration och IT.

Under året har en särskild satsning för medarbetare inom området arbetsmiljö och stress genomförts genom seminarier serien ”Att leva och verka i förändring” som behandlar arbetssituationen i en organisation och omvärld i ständig förändring. Mål med satsningen har varit att presentera olika verktyg och strategier för att hantera stress samt skapa ett nätverk i organisationen. Under året har även ett antal seminarier på teman som den goda arbetsmiljön, offentlighet och sekretess samt förvaltningsrätt genomförts.

För nyanställda medarbetare vid Stockholms universitet erbjuds en introduktionsutbildning på svenska och på engelska. Under året har två introduktionsutbildningar på svenska genomförts och en på engelska. Drygt 180 nya medarbetare har deltagit i introduktionsutbildningarna under år 2012.

Sjukfrånvaro

Uppgift ska lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret.

Den totala sjukfrånvaron vid Stockholms universitet är mycket låg. Den uppgick 2012 till 2,1 % (mätt som procent av ordinarie arbetstid) vilket är marginellt högre än föregående år. Liksom tidigare är sjukfrånvaron högre för kvinnor än för män och skillnaden 2012 var 1,7 %. Drygt hälften (59,9 %) av den totala sjukfrånvaron kan hänföras till långtidsfrånvaro vilket är något högre än tidigare år.

	2012	2011	2010	2009
Anställda - 29 år	1,0	0,9	1,2	1,2
Anställda 30 - 49 år	2,1	1,9	1,8	2,0
Anställda 50 år -	2,4	2,1	2,0	1,8
Kvinnor	2,9	2,6	2,4	2,4
Män	1,2	1,0	1,1	1,1
Totalt	2,1	1,9	1,8	1,8
Varav långtidsjuka (60 dagar eller mer)	1,2	1,0	1,0	1,0

Tabell 49: Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid för åren 2009-2012.

Ekonomisk redovisning

Bokslutet för Stockholms universitet år 2012 visar på en positiv kapitalförändring om 50,3 mnkr, vilket motsvarar omkring 1,2 procent av verksamhetens kostnader. Resultatet för år 2011 var -78,9 mnkr. Vad gäller grundutbildningsanslaget ökade intäkterna med 68,0 mnkr. Till skillnad från föregående år har universitetet under 2012 utnyttjat i praktiken hela sitt takbellopp. Intäkterna för forskningsanslaget ökade med 56,2 mnkr. Sammantaget ger detta ökade anslag om 124,3 mnkr. Det ackumulerade myndighetskapitalet för Stockholms universitet vid årsskiftet är 657,8 mnkr.

Delårsrapporten visade på ett underskott om -17,9 mnkr för första halvåret, vilket var bättre än delårsresultatet för 2011 då underskottet var -124,9 mnkr. Underskottet för halvåret beror på att semesterlöneskulden då är som störst bokföringsmässigt och påverkar resultatet negativt. Om den hade varit av samma storlek som vid årsskiftet hade resultatet varit ett överskott på ungefär 85,5 mnkr.

Den prognos som gjordes i samband med delårsbokslutet pekade på en positiv kapitalförändring om 81,2 mnkr. Att utfallet blev 30,9 mnkr sämre än prognosen beror delvis på högre hyresavsättningar för Konradsberg.

Anslagsintäkterna blev, tillsammans med anslag som transfereras, 127,5 mnkr bättre än prognosen. Intäkter av avgifter och andra ersättningar blev 4,2 mnkr lägre än prognostiserat. Merparten av denna post avser uppdragsintäkter, men även avgifter enligt 4 § i avgiftsförordningen ingår. Bidragsintäkterna var 22,4 mnkr lägre än prognosen. Både avgiftsintäkter och bidragsintäkter är svåra att prognostisera och i prognosen utgår man från delårsutfallet och tittar historiskt på utfallet det andra halvåret. Detta gör att det är svårt att hänföra minskningen av dessa intäkter till något eller några enskilda projekt.

Kostnader för personal är helt klart den enskilt största kostnadsposten för universitetet med 66 % av kostnaderna. Dessa kostnader blev i paritet med prognosen. Driftskostnaderna blev 125,6 mnkr högre än prognosen. Historiskt sett är driftskostnaderna lägre andra halvåret än första och i prognosen gjordes ett antagande om att andra halvårets kostnader skulle vara 95 % av första halvårets, utfallet andra halvåret blev 99 % av första halvåret.

Ett tidigare problem har varit den resultatmässiga snedfördelningen mellan de olika verksamhetsgrenarna. I samband med 2001 års bokslut ändrades principerna för fördelning av de universitetsgemensamma kostnaderna, vilket medför att kostnaderna fördelas mer rättvist mellan grundutbildning och forskning/forskarutbildning. Den historiska snedfördelningen mellan de två verksamhetsgrenarna kvarstår dock i den balanserade kapitalförändringen.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2012	2011	2010	2009	2008
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	29 448	29 097	29 725	28 632	27 216
Kostnad per helårsstudent (kr)	56 961	57 756	51 505	51 650	50 780
Totalt antal helårsprestationer ¹	21 869	22 153	22 080	21 314	20 536
Kostnad per helårsprestation (kr)	76 701	75 862	69 338	69 384	67 295
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	84	27	-	-	-
Totalt antal nyantagna doktorander	332	324	296	312	286
– andel kvinnor (%)	48	49	47	52	56
– andel män (%)	52	51	53	48	44
Totalt antal doktorander totalt med någon aktivitet	1 838	1 846	1 803	1 790	1 866
– andel kvinnor (%)	53	54	54	55	56
– andel män (%)	47	46	46	45	44
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	826	980	829	717	643
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.) ²	245	245	192	318	309
Genomsnittlig studietid (år) för licentiatexamen ³	3,0	3,4	3,9	3,8	3,9
Genomsnittlig studietid (år) för doktorsexamen ³	4,3	4,4	4,2	4,2	4,2
Totalt antal doktorsexamina	227	225	249	227	254
Totalt antal licentiatexamina	65	103	87	93	96
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga Publikation	2 173	2 279	2 136	1 992	1 795
Kostnad per vetenskaplig refereegranskad publikation (tkr)	1 134	1 055	1 031	1 058	1 166
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	4 336	4 102	3 858	3 716	3 653
Medelantal anställda	4 932	4 952	5 124	4 850	4 598
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 346	1 318	1 489	1 310	1 248
– andel kvinnor	45	45	45	45	45
– andel män	55	55	55	55	55
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 093	1 148	1 081	939	904
– andel kvinnor	40	40	40	39	39
– andel män	60	60	60	61	61
Antal professorer (årsarb.)	456	439	443	395	367
– andel kvinnor	28	28	28	27	24
– andel män	72	72	72	73	76
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	4 333	4 152	4 112	3 802	3 605
Utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	1 787	1 714	1 733	1 599	1 524
– andel anslag (%)	87 %	87 %	87 %	87 %	87 %
– andel externa intäkter (%)	13 %	13 %	13 %	13 %	13 %
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2 545	2 438	2 379	2 203	2 081
– andel anslag (%)	56 %	56 %	56 %	54 %	55 %
– andel externa intäkter (%)	44 %	44 %	44 %	46 %	45 %
Kostnader totalt (mnkr)	4 283	4 231	3 892	3 729	3 592
– andel personal	66 %	64 %	65 %	65 %	65 %
– andel lokaler	17 %	18 %	17 %	16 %	16 %
Lokalkostnader ⁴ per kvm (kr)	2 348	2 385	2 185	2 151	1 922
Balansomslutning (mnkr),	2 638	2 471	2 409	2 142	1 972
– varav oförbrukade bidrag	964	928	901	836	707
– varav årets kapitalförändring	50	-79	221	73	13
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	658	607	686	466	394

¹ Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning² Antal individer, ej årsarbetare. Eftersom dessa personer saknar anställning vid universitetet är uppgifter om antal årsarbetare inte möjliga att ta fram.³ Nettostudietid⁴ Enligt resultaträkningen.

Redovisningsprinciper och värderingsgrunder

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed samt förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor (1993:1153).

Universitetet tillämpar från och med 1 januari 1999 i alla väsentliga delar Baskontoplan 1999 för statliga myndigheter.

Om inget annat anges redovisas beloppen i den ekonomiska redovisningen i tusental kronor.

För universitet och högskolor gäller undantag från vissa bestämmelser:

1. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om avräkning av anslagsmedel enligt 5, 16 och 18 §§ anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.
2. Universitet och högskolor medges undantag från 11 § anslagsförordningen (1996:1189) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår, utan att särskilt begära regeringens medgivande.
3. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 39 Väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.
4. Universitet och högskolor medges i undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och till regeringen lämna en finansieringsanalys.

Tillgångar

Tillgångar har värderats enligt lägsta värdets princip. Fordringar har tagits upp med de belopp de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar:

Inventarier med ett anskaffningsvärde på minst 25 000 kr och med en ekonomisk livslängd på minst 3 år redovisas som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar avskrivs enligt plan med följande avskrivningstider:

- 3 år Datorer
- 5 år Kontorsmaskiner, inredningsinventarier, elektriska apparater, bilar m.m..
- 10 år Byggnadsinventarier, skepp och förbättringsutgift annans fastighet.

Konst avskrivs ej.

Från och med år 2002 upptar universitetet immateriella tillgångar med ett anskaffningsvärde av minst 10 000 kronor och avskrivningstid av fem år.

Externmedelsfinansierade projekt

I den löpande redovisningen bokförs inbetalda medel för bidragsprojekt (förskott) som en skuld till finansiären. Kostnader som avser projektet ska bokföras löpande när de uppstår. För bidragsfinansierade projekt bokförs vid varje månads slut intäkter motsvarande månadens kostnader, vilket medför att de bidragsfinansierade projekten löpande under året har ett resultat på noll kronor. Vid bokslutet redovisas oförbrukade bidrag under periodavgränsningsposter på skuldsidan i balansräkningen, om avtalet anger en dispositionstid efter den 31 december innevarande år. Alla bidragsprojekt kontrolleras årligen för att fastställa, att de har ett underliggande kontrakt med dispositionstid för medlen efter den 31 december. Om dispositionstiden har löpt ut senast 31 december innevarande räkenskapsår resultatförs de i enlighet med försiktighetsprincipen.

I de fall kostnaderna under året har varit större än inbetalda medel har universitetet en fordran på finansiären, och denna bokförs på tillgångssidan i balansräkningen under periodavgränsningsposter.

Uppdragsprojekt erhåller normalt inga förskott. Kostnaderna bokförs löpande under året men ingen intäktsavräkning sker vid månads slut. För uppdragsprojekt som inte är avslutade vid upprättandet av delårsbokslut och årsbokslut betraktas över- och underskott som förutbetalda intäkt respektive upplupen intäkt med andra ord resultatförs de inte och påverkar inte årets resultat.

Uppdragsprojekt som utgörs av undervisning åt andra universitet eller högskolor betraktas vid helårsbokslutet som löpande verksamhet och resultatförs. Uppdragsprojekt resultatförs i samband med att projektet avslutas löpande under året.

Transfereringar

Från och med 1999 redovisar universitetet transfereringar enligt Ekonomistyrningsverkets rekommendationer. Som transfereringar redovisas bl.a. stipendier och lämnade bidrag samt de intäkter som erhållits för att finansiera transfereringarna, där antingen givaren till universitetet och/eller mottagaren från universitetet är en statlig part. I de fall där ingen part är statlig bokförs transfereringarna enbart via balansräkningen.

Utbildningsbidrag har tidigare redovisats i avsnittet för transfereringar men från och med år 2005 redovisas utbildningsbidragen i avsnittet personalkostnader.

Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter

Från och med år 2000 har statsredovisningen ökat kraven på särredovisning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter och från och med 2003 ska, vid inrapportering till statsredovisningen, varje transaktion till annan statlig myndighet kunna särredovisas. Erhållna bidrag och avgifter samt givna bidrag och köp ska redovisas och stämmas av med varje statlig motpart för belopp överstigande en miljon kronor. För fordringar och skulder över årsskiftet gäller att belopp över ett hundra tusen kronor ska stämmas av. Stockholms universitet har i sin kodsträng en unik kod för varje myndighet och en gemensam kod för samtliga övriga motparter för att kunna särskilja dessa transaktioner.

Verksamhetsgrenar

Enligt regleringsbrev finns två verksamhetsgrenar, utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå.

Övriga väsentliga uppgifter

Fördelning av förvaltningens intäkter och kostnader

Förvaltningens kostnader och intäkter fördelas till verksamhetsgrenarna och fakulteterna genom en fördelningsnyckel baserad på hur kostnaderna för institutionerna fördelar sig.

Förvaltningens intäkter och kostnader har fördelat sig med 55 procent till utbildning på grundnivå och avancerad nivå 45 procent till forskning och utbildning på forskarnivå.

Stockholms Universitet Holding AB

Ägandet av Stockholms Universitet Holding AB övergick per den 1 januari 1998 från Närings- och handelsdepartementet till Stockholms universitet. Bolaget äger helt eller delvis aktier i fem bolag.

Förvaltning av stiftelser

I enlighet med stiftelselagen (1994:1220) bröts de fonder och samförvaltade donationer som är att betrakta som stiftelser och därmed egna juridiska personer ut ur universitetets redovisning den 1 januari 1997. Utanför universitetets redovisning finns 159 anknutna stiftelser vilka avger separata bokslut och årsredovisningar.

Marknadsvärdet av det förvaltrade kapitalet uppgår till 394,0 mnkr per den 31 december 2012. Beviljade medel uppgår till 8 mnkr. Förmögenheten har ökat i värde med 7,1 procent under år 2012. Den totala avkastningen på stiftelsernas kapital var 9,9 procent under år 2012. Förvaltningen av universitetets stiftelser bygger på långsiktiga placeringar och regleras av universitetets placeringspolicy. Det förvaltrade kapitalet bestod vid utgången av året av svenska aktier 46,6 procent, utländska aktiefonder 7,1 procent och ränteplaceringar 46,3 procent.

Universitetet handhar förvaltningen av stiftelserna tillsammans med förvaltningen av Stockholms Universitet Holding AB och dotterbolag. Denna förvaltning har under 2012 haft kostnader på 4 958 tkr (6 820) varav personalkostnaderna är 3 836 tkr (5 829). Ersättning från stiftelserna och holdingbolag med dotterbolag uppgår till 2 995 tkr (5 904).

Pensionsskuld

Skulden utgör värdet av de pensionsförmåner för vilka myndigheten ska bekosta utbetalningarna. Universitetet bokför av SPV beräknad pensionsskuld samt beviljade men ännu inte utbetalade pensioner. Beloppet utgörs dels av pensionsersättningar, dels av delpensioner.

Resultaträkning

(tkr)	Not 1	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		2 973 187	2 848 885
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	314 483	307 131
Intäkter av bidrag	Not 22	1 011 427	958 709
Finansiella intäkter	Not 3	33 570	37 153
Summa		4 332 666	4 151 878
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 4	-2 827 529	-2 713 385
Kostnader för lokaler		-710 325	-719 626
Övriga driftskostnader		-643 455	-680 222
Finansiella kostnader	Not 5	-5 774	-6 348
Avskrivningar och nedskrivningar		-95 792	-111 561
Summa		-4 282 875	-4 231 142
Verksamhetsutfall		49 792	-79 264
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		548	336
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		48 937	92 012
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		77 804	69 565
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		32 566	34 265
Lämnade bidrag		-159 307	-195 842
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 15	50 339	-78 928

Balansräkning

(tkr)		2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	Not 6	2 055	2 330
Summa Immateriella anläggningstillgångar		2 055	2 330
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		117 266	121 317
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		141 925	149 710
Pågående nyanläggningar		13 775	3 587
Summa Materiella anläggningstillgångar	Not 7	272 965	274 614
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	Not 8	1 428	848
Långfristiga värdepapper	Not 9	22 689	23 488
Summa Finansiella anläggningstillgångar		24 117	24 336
Fordringar			
Kundfordringar		16 766	13 541
Fordringar hos andra myndigheter	Not 10	54 854	56 952
Övriga fordringar		5 819	1 136
Summa Fordringar		77 438	71 629
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		137 411	160 493
Upplupna bidragsintäkter		96 051	88 299
Övriga upplupna intäkter		7 159	13 198
Summa Periodavgränsningsposter	Not 11	240 621	261 990
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 12	-155 775	-244 353
Summa Avräkning med statsverket		-155 775	-244 353
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar		0	0
Summa Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank			
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 13	2 169 592	2 070 800
Kassa, postgiro och bank	Not 14	7 912	10 146
Summa Kassa och bank		2 177 504	2 080 946
SUMMA TILLGÅNGAR		2 638 925	2 471 492

KAPITAL OCH SKULDER		2012-12-31	2011-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital		1 178	810
Donationskapital		139	139
Resultatandelar i hel- och delägda företag		0	0
Balanserad kapitalförändring		606 189	685 453
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		50 339	-78 928
Summa Myndighetskapital	Not 15	657 845	607 474
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande Förpliktelser	Not 16	29 134	36 917
Övriga avsättningar	Not 17	242 749	177 660
Summa Avsättningar		271 883	214 577
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 18	268 609	260 211
Skulder till andra myndigheter	Not 19	90 194	105 677
Leverantörsskulder		88 183	87 973
Övriga skulder	Not 20	53 571	54 448
Depositioner		109	114
Summa Skulder m.m.		500 565	508 423
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		198 898	176 769
Oförbrukade bidrag	Not 23	963 773	928 267
Övriga förutbetalda intäkter		45 860	35 982
Summa Periodavgränsningsposter	Not 21	1 208 532	1 141 018
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 638 925	2 471 492

Ansvarsförbindelser

Avseende Geovetenskapens hus:

Åtagande att betala två årshyror ifall hyresavtalet inte förlängs med oförändrade villkor på ytterligare fem år

90 600

Åtagande att fullt ersätta Akademiska Hus vid eventuella fuktskador som orsakas av ITM institutionens verksamhet.

Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regeringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Tot. disp. belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 12-12-31
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning							
16:02:009 Grundutbildning (ramanslag)	244 353	1 536 397		-88 892	1 691 858	-1 536 083	155 775
001 Takbelopp (ram)	244 353	1 536 397		-88 892	1 691 858	-1 536 083	155 775
16:02:010 Forskning och forskarutbildning (ramanslag)		1 430 122			1 430 122	-1 430 122	0
004 Basresurs (ram)		1 430 122			1 430 122	-1 430 122	0
16:02:071 Särskilda åtgärden för univ och högskolor (ramanslag)		47 216			47 216	-47 216	0
008 Nationellt resurscentrum i kemi (ram)		1 292			1 292	-1 292	0
009 Tolk- och översättningsutbildning(ram)		12 165			12 165	-12 165	0
010 Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och sverkskundervisning för invandrade (ram)		3 357			3 357	-3 357	0
011 Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckentolkning (ram)		28 155			28 155	-28 155	0
012 Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadadesbehov (ram)		2 247			2 247	-2 247	0
Utgiftsområde 17 kultur medier, trossamfund och fritid							
17:14:002 Bidrag till kontakttolktutbildning (ramanslag)		16 795	-8 092		8 703	-8 702	1
001 Bidrag till kontakttolktutbildningen (ram)		16 795	-8 092		8 703	-8 702	1
17:14:002 Bidrag till tolktutbildning och teckenspråktäro-utbildning (1) (ramanslag)	2 785			-2 785			0
002 Bidrag till tolktutb. samt teckenspråktutb. (ram)	2 785			-2 785			0
003 Bidrag till SU för förvaltningskostn. vid TÖI (ram)							
Summa	247 138	3 030 530	-8 092	-91 677	3 177 899	-3 022 123	155 776

(1) En indragning av de ingående överföringsbeloppen inom utgiftsområde 17 har skett då dessa ej får disponeras enligt de finansiella villkoren i anslagen 17:14:002.

(1) En indragning av de ingående överföringsbeloppen inom utgiftsområde 17 har skett då dessa ej får disponeras enligt de finansiella villkoren för anslagen 17:14:002.

Finansiella villkor

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

2:9 ap.1 Grundutbildning (ramanslag)

Anslagsbelastningen för grundutbildningsanslagen i form av ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer samt ersättning för särskilda åtaganden m.m. ska redovisas i årsredovisningen. Ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer beräknas på grundval av redovisningen i LADOK. Eventuell mellanskillnad mellan avräknade överföringar till räntekontot och den slutliga anslagsbelastningen redovisas som ett anslagssparande. Om redovisningen sker av flera helårsprestationer än vad som kan ge ersättning inom takbeloppet, kan sådana helårsprestationer sparas till följande budgetår utan regeringens särskilda medgivande. Stockholms universitet har ingen anslagskredit.

Ränteintäkter som erhållits på räntekonto och som hänför sig till anslagssparande för budgetåret 2012 som inte får behållas ska beräknas från budgetårets utgång och fram till dess betalning sker. Denna ska ske senast när årsredovisningen är upprättad. Universitetets anslagssparande är 2012 över 10 procent av takbeloppet och den överskjutande delen med ränta ska därför återbetalas.

Per capitaersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer inom de olika utbildningsområdena anges i regleringsbrevet under avsnitt Ekonomisk redovisning m.m. punkt 7.

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

2:10 ap.4 Forskning och forskarutbildning (ramanslag)

Medel får disponeras fritt utan begränsning till vetenskapsområden

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

2:71 Särskilda åtaganden för universitet och högskolor (ramanslag)

- ap.8 Nationellt resurscentrum i kemi (ram)
- ap.9 Tolk- och översättarutbildning (ram)
- ap.10 Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare (ram)
- ap.11 Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckentolkning (ram)
- ap.12 Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadades behov (ram)

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*14:2 Bidrag till kontakttolkutbildning (ramanslag)*ap.1 Bidrag till kontakttolkutbildning (ram)

Anslagsposten får belastas med utgifter enligt förordningen (1991:976) om statsbidrag till kontakttolkutbildning m.m.

Medlen rekvireras från statsverkets checkräkning.

Äldre anslag/anslagsposter som disponeras.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (Budgetår 2011)*14:2 Bidrag till tolkutbildning och teckenspråklärarytbildning (ramanslag)*ap.2 Bidrag till tolkutbildning och teckenspråklärarytbildning (ram)

Anslagsposten får belastas med utgifter för statsbidrag till folkhögskoleförlagd teckenspråktolkutbildning och teckenspråklärarytbildning enligt förordningen (1993:920) om Tolk- och översättarinstitutet. Utbildningarna ska planeras av Tolk- och översättarinstitutet i samråd med berörda handikapporganisationer. Vidare får anslagsposten belastas med utgifter på högst 2 700 tkr för institutets administration samt för utvärdering och utveckling av teckenspråktolkutbildning och teckenspråklärarytbildning. Anslagsposten får också belastas med utgifter på högst 500 tkr för rekryteringsfrämjande åtgärder.

ap.3 Bidrag till Stockholms universitet för förvaltningskostnader vid Tolk- och översättarinstitutet (ram)

Anslagsposten får belastas med utgifter för administration av folkhögskoleförlagd teckenspråktolkutbildning och teckenspråklärarytbildning enligt förordningen om Tolk- och översättarinstitutet.

Noter till resultat- och balansräkning

NOT 1 RESULTAT PER VERKSAMHETSGREN

	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning/ utbildning på forskarnivå	Totalt
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1 551 318	1 421 868	2 973 187
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	155 239	159 244	314 483
Intäkter av bidrag	62 695	948 732	1 011 427
Finansiella intäkter	18 111	15 459	33 570
Summa	1 787 363	2 545 303	4 332 666
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-1 137 673	-1 689 856	-2 827 529
Kostnader för lokaler	-401 446	-308 879	-710 325
Övriga driftskostnader	-244 057	-399 398	-643 455
Finansiella kostnader	-3 151	-2 623	-5 774
Avskrivningar	-32 067	-63 725	-95 792
Summa	-1 818 394	-2 464 480	-4 282 875
VERKSAMHETSUTFALL	-31 031	80 823	49 792
Resultat från andelar i hel- och delägda Företag	301	246	548
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	40 683	8 254	48 937
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	16 775	61 030	77 804
Övriga medel för finansiering av bidrag	3 343	29 223	32 566
Lämnade bidrag	-60 800	-98 506	-159 307
Saldo	0	0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	-30 730	81 069	50 339
<i>Årets kapitalförändring 2011-12-31</i>	<i>-112 600</i>	<i>33 672</i>	<i>-78 928</i>

NOT 2 AVGIFTSFÖRORDNINGEN 4 § AVGIFTER	2012-12-31	varav inom staten	2011-12-31	varav inom staten
Kompandier	2 028	0	2 448	0
Diverse övrigt material	0	0	0	0
Lokaler	23 761	235	17 353	303
Konferenser	12 992	1 427	14 426	1 528
Inträden	591	7	337	4
Information och kursmaterial	6 249	552	7 319	817
Kopieringskort e.d.	31	0	78	0
Rikstest m.m.	627	0	638	0
Konsulttjänster	15 351	9 643	19 504	10 836
Administrativa tjänster	1 651	351	1 391	385
Resurssamordning	17 478	17 478	16 672	16 672
Övriga tjänster	10 354	3 037	13 993	4 361
Summa	91 112	32 730	94 159	34 906
Övriga intäkter under resultatposten i resultaträkningen:				
Uppdragsverksamhet	175 904			
Offentlig rättsliga avgifter	5 545			
Övriga intäkter i verksamheten	41 922			
Summa Intäkter av avgifter och andra ersättningar	314 483			

I tabell Avgiftsbelagd verksamhet ingår även interna transaktioner, därav är uppdragsintäkterna inte jämförbara mot tabellen.

NOT 3 FINANSIELLA INTÄKTER	2012-12-31	2011-12-31
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	30 336	36 239
Övriga finansiella intäkter	3 234	914
Summa finansiella intäkter	33 570	37 153

NOT 4 KOSTNADER FÖR PERSONAL	2012-12-31	2011-12-31
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	1 838 755	1 744 800

NOT 5 FINANSIELLA KOSTNADER	2012-12-31	2011-12-31
Räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret	3 970	5 216
Övriga finansiella kostnader	1 804	1 132
Summa finansiella kostnader	5 774	6 348

NOT 6 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Förvärvade licenser, rättigheter, m.m.	
	2012	2011
IB anskaffningsvärde	8 776	9 475
Årets anskaffningar	831	1 178
Under året omklassificerade		
Årets försäljningar/utrangeringar	-959	-1 877
UB anskaffningsvärde	8 648	8 776
IB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-6 447	-6 155
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-1 095	-1 066
Under året omklassificerade		
Årets försäljningar/utrangeringar avskrivningar/utrangerade	949	1 811
UB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-6 593	-7 191
<i>Summa bokfört värde</i>	<i>2 055</i>	<i>2 330</i>

NOT 7 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Tekniska anläggningar	Transport- medel, inventarier	Skepp	Förbättrings- utgift på annans fastighet	Pågående nyanlägg- ningar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	417 988	659 146	6 318	365 626	3 587	1 452 665
Under året anskaffade	37 177	27 818	0	21 516	-50	86 461
Under året definitivsatta anläggningar (pågående 2012-12-31)				10 691	10 237	20 928
Under året omklassificerade						0
Under året utrangerade	-20 264	-63 628		-2 212		-86 104
Summa anskaffningsvärde	434 901	623 336	6 318	395 621	13 774	1 473 950
Ingående avskrivningar	-332 991	-594 751	-6 000	-255 893	0	-1 189 635
Årets avskrivningar	-37 657	-32 343	-112	-24 585		-94 697
Under året omklassificerade						0
Avskrivningar utrangerade	19 900	61 323		2 123		83 346
Ackumulerade avskrivningar	-350 748	-565 771	-6 112	-278 355	0	-1 200 986
Bokfört värde 2012-12-31	84 153	57 565	206	117 266	13 774	272 964
Bokfört värde 2011-12-31	84 997	64 395	318	121 317	3 586	274 613

Under Förbättringsutgift på annans fastighet, under året anskaffade, ligger pågående förbättringsutgift på annan fastighet med 10 691 tkr.

**NOT 8 ANDELAR I HEL- OCH
DELÄGDA FÖRETAG**

Universitetet äger 100 % av Stockholms Universitet Holding AB (3 000 aktier, nominellt värde 300 tkr). Bolaget är ej börsnoterat. Andelarna, motsvarande 5 275 tkr, har erhållits från Näringsdepartementet enligt beslut 20 december, 1997. Därmed har inte universitetet något anskaffningsvärde för aktierna

Stockholms Universitet Holding AB innehar följande aktier 2012-12-31:

100 %	Academus AB
100 %	Success AB
100 %	SU innovation AB
23 %	Lärarjouren i Sverige AB
20 %	Nordic Brand Academy

Bokfört värde:	2012-12-31	2011-12-31
Statskapital (från Näringsdepartementet)	880	512
Resultatandel (inkl 275 tkr från Näringsdepartementet)	0	0
Resultatandel per 31 december 2012	548	336
Totalt värde andelar i hel- och delägda företag	1 428	848

Under året har Statskapitalet återbyggs med dotterföretagets vinst 2011, 368 tkr.

NOT 9 LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPER	2012-12-31	2011-12-31
Aktier*	10 235	8 694
Fonder*	12 454	14 794
Summa	22 689	23 488

* Ny klassificering enligt ESV:s nya S-koder från 2012. Jämförelsesiffror för 2011 är därför omräknade.

Marknadsvärde 2012-12-31 var för aktier 10 144 tkr och för fonder 12 648 tkr.

NOT 10 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2012-12-31	2011-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	10 652	8 541
Fordran mervärdesskatt	44 130	48 336
Övriga fordringar hos andra myndigheter	73	76
Summa	54 854	56 952

NOT 11 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2012-12-31	2011-12-31
Inomstatliga		
Förutbetalda hyreskostnader	2 401	3 127
Förutbetalda försäkringskostnader	714	549
Övriga förutbetalda kostnader	2 148	20 380
Överförbrukade bidrag annan statlig myndighet	28 076	24 223
Upplupna uppdragsintäkter	3 128	6 656
Övriga upplupna intäkter	0	591
Summa periodavgränsningsposter inomstatliga	36 467	55 528
Utomstatliga		
Förutbetalda hyreskostnader	124 226	128 136
Upplupna intäkter uppdragsprojekt	4 031	5 481
Överförbrukade bidrag övriga finansiärer	67 975	64 076
Övriga periodavgränsningsposter	7 922	8 300
Övriga upplupna intäkter	0	469
Summa periodavgränsningsposter utomstatliga	204 154	206 462
Summa	240 621	261 990

NOT 12 AVRÄKNING MED STATSVERKET	2012-12-31	2011-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	0	0
Uppbörd som betalats till icke räntebärande flöde	0	0
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	0	0
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	8 702	50 016
Medel hänförliga till transfereringar m.m.. som betalats till icke räntebärande flöde	-8 702	-50 016
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-244 353	-252 666
Redovisat mot anslag	3 013 421	2 890 881
Anslag som tillförts räntekonto	-3 013 735	-2 975 745
Återbetalning av anslagsmedel	88 892	93 177
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-155 775	-244 353

NOT 13 RÄNTEKONTO HOS RIKSGÄLDEN

Universitetet har en kredit på räntekontot på 275 000 tkr. Krediten är ej utnyttjad under året. Likviditetsbehovet (utbetalningar – inbetalningar) t.o.m. den 31 januari år 2013 är negativt då inbetalningarna överstiger utbetalningarna. Likviditetsbehovet för personalrelaterade utbetalningar för år 2012 uppgår till 4,4 % (94 551 tkr).

NOT 14 KASSA, POSTGIRO OCH BANK

Stockholms universitet har 853 879 Euro på valutakonton per 31/12 2012 jämfört med 1 021 303 Euro 31/12 2011. Stockholms universitet har erhållit rätt enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. I enlighet med detta var 554 tkr per 31/12 2012 placerade på räntekonton.

NOT 15 MYNDIGHETSKAPITAL

Universitetet redovisar en positiv kapitalförändring om 50 339 tkr, vilket motsvarar 1,18 % av verksamhetens kostnader (4 282 875 tkr). Av årets kapitalförändring härrörs 548 tkr till resultatandelar i dotterföretag.

Myndighetskapital per verksamhetsgren	2012-12-31	2011-12-31
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	327 635	358 550
Forskning och utbildning på forskarnivå	328 893	247 975
Kapital, donationskapital och resultatandelar i dotterföretag	1 317	949
Totalt myndighetskapital	657 845	607 474

	Ingående balans	Omföring kapitalförändring	Justering under året	Omfört från Näringsdepartementet	Årets kapitalförändring	Totalt myndighetskapital
Statskapital utan avkastningskrav	949		368			1 317
Resultatandelar i dotterföretag	0					0
Balanserad kapitalförändring	606 525	-336				606 189
Årets kapitalförändring	0				50 339	50 339
Totalt myndighetskapital	607 474	32	0	0	50 339	657 845
(Totalt myndighetskapital 2011)	686 418	-16			-78 928	607 474

NOT 16 PENSIONSSKULD

Pensions-skuld per 2012-12-31 är 29 134 tkr, varav avsättning till delpensioner uppgår till 20 975 tkr. Värdet har beräknats i enlighet med NSAs försäkringstekniska riktlinjer 10/99.

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående pensions-skuld 1/1	36 917	30 117
Årets pensions-kostnad	9 735	27 670
Årets pensions-utbetalningar	-17 518	-20 870
Utgående pensions-skuld 31/12	29 134	36 917

NOT 17 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	2012-12-31	2011-12-31
Omhändertagnings-kostnad av strålkällor	1 713	1 696
Tomma lokaler Konradsberg	240 592	175 387
Avsättning trygghets-medel	444	577
Övriga avsättningar per 31/12	242 749	177 660

Stockholms universitet tar det finansiella ansvaret, i enlighet med 13 § första stycket punkt 1 i strålskyddslagen (1988:22), för radioaktivt avfall från de fem slutna strålkällor som finns i universitetets verksamhet. En källa är under avveckling, de andra fyra är inte aktuella för avveckling förrän tidigast om 20-30 år.

Under året har universitetet gjort en avsättning för de tomma lokaler som uppstått på Campus Konradsberg när universitetet flyttat verksamhet från Campus Konradsberg till andra lokaler i universitetets regi. Avsättningen är beräknad på hela den återstående kontraktstiden för de tomma lokalerna.

NOT 18 SKULD TILL RIKSGÄLDSKONTORET

	2012-12-31	2011-12-31
Lån i Riksgälden per 1/1	260 211	289 369
Under året upptagna lån	22 808	0
Årets amortering	-14 410	-29 159
Lån i Riksgäldskontoret per 31/12	268 609	260 211

Universitetet disponerar en låneram på 340 000 tkr i Riksgäldskontoret för finansiering av anläggningstillgångar i verksamheten.

NOT 19 SKULD TILL ANDRA MYNDIGHETER*	2012-12-31	2011-12-31
Leverantörsskulder till andra myndigheter	33 643	26 781
Skuld mervärdesskatt	5 768	5 374
Skuld till Riksskatteverket, sociala avgifter	47 261	47 458
Övriga personalrelaterade skulder	3 512	25 681
Övriga skulder	10	384
Summa	90 194	105 677

* Från och med 2012 är skuld till individuell tjänstepension korrigerat till not 20, Övriga skulder.

NOT 20 ÖVRIGA SKULDER*	2012-12-31	2011-12-31
Personalens källskatt, innevarande år	42 969	44 576
Avräkning valutakonton	7 358	9 095
Övrigt	3 244	777
Summa	53 571	54 448

* Från och med 2012 är skuld till individuell tjänstepension korrigerat till denna post från not 19, Skuld till andra myndigheter

NOT 21 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2012-12-31	2011-12-31
Inomstatliga		
Förutbetalda intäkter	0	1 645
Förutbetalda uppdragsintäkter	28 061	19 661
Oförbrukade bidrag	705 633	638 545
Övriga upplupna kostnader	4 297	877
Summa periodavgränsningsposter inomstatliga	737 991	660 729
Utomstatliga		
Förutbetalda intäkter	7 991	8 261
Förutbetalda uppdragsintäkter	9 808	6 414
Oförbrukade bidrag	258 141	289 722
Upplupna personalkostnader	193 042	173 908
Övriga upplupna kostnader	1 559	1 984
Summa periodavgränsningsposter utomstatliga	470 541	480 289
Totalt periodavgränsningsposter	1 208 532	1 141 018

NOT 22 BIDRAGSINTÄKTER	2012-12-31	2011-12-31
Bidragsintäkter per finansärsgrupp		
Forskningsråd	465 420	480 226
Organisationer liknande forskningsråd	50 298	56 774
Sektorsorgan	44 240	50 854
Övriga statliga myndigheter	162 033	113 682
Kommuner	2 432	7 035
Landsting	0	420
Svenska stiftelser och ideella föreningar	163 382	144 174
Svenska företag	16 191	13 832
Affärsdrivande verk	503	225
Statliga bolag	0	0
Bidrag från andra EU-länder	0	0
EU-program	64 416	64 532
Nordiska finansärer	9 050	6 248
Utländska finansärer utom Norden	33 460	20 709
Summa	1 011 427	958 709

NOT 23 OFÖRBRUKADE BIDRAG	2012-12-31	2011-12-31
Forskningsråd	491 703	437 223
Finansärer av rådskaraktär	38 356	41 245
Sektorsorgan	43 779	38 627
Övriga statliga myndigheter	106 014	100 400
Kommuner och landsting	2 700	2 058
Svenska stiftelser och ideella föreningar	125 072	152 813
Svenska företag, affärsdrivande verk	30 662	28 504
EU-program	71 851	75 436
Nordiska finansärer	5 798	7 495
Utländska finansärer	15 751	17 964
Högskolor och universitet	25 781	21 050
SU:s fonder	6 306	5 452
Totalt oförbrukade bidrag	963 773	928 267

Den genomsnittliga årliga ökningen av oförbrukade bidrag har varit 10,5 % under de fem senaste åren. År 2012 har ökningen varit 3,8 %.

Till den bidragsfinansierade verksamheten finns framtida avskrivningskostnader knutna till ett värde av 60 602 tkr.

Kapitalförändring per verksamhetsgren

Indelning av verksamheten (belopp i tkr)	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	358 365	-30 730	327 635
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	350 590	-30 073	320 517
Uppdragsverksamhet	7 775	-657	7 118
Forskning/konstnärligt utvecklingsarbete/ utbildning på forskarnivå	247 823	81 070	328 893
Utbildning på forskarnivå och forskning	221 235	77 154	298 389
Uppdragsforskning	26 588	3 916	30 504
Summa	606 189	50 339	656 528

Från Balanserad kapitalförändring (A) har positiv resultatandel för dotterföretag för år 2011 omförts med 336 tkr. I Årets kapitalförändring (B) ligger en positiv resultatandel för dotterföretag år 2012 med 548 tkr.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2012

Verksamhet	Över- /underskott t o m 2010	Över- /underskott 2011	Intäkter 2012	Kostnader 2012	Över- /underskott 2012	Akkumulerat över- /underskott, utgående 2012
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	350	-17	3 630	-3 764	-134	199
Yrkeshögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning	6 056	1 386	80 146	-80 668	-522	6 920
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-293	611	9 481	-5 894	3 587	3 905
Övrigt						
Summering	6 113	1 980	93 257	-90 326	2 931	11 024
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	26 864	-276	80 731	-76 815	3 916	30 504
Summering	26 864	-276	80 731	-76 815	3 916	30 504
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-4 183	-285	6 372	-6 591	-219	-4 687
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare	6 550	73	14 307	-19 127	-4 820	1803
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH) ¹			585	-585	0	0
Övrigt					0	0
Summering	2 367	-212	21 264	-26 303	-5 039	-2 884

För den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår det ackumulerade överskottet i förhållande till sin omsättning till 23,9 %. Enligt 25 § avgiftsförordningen (1992:191) ska myndigheten lämna ett förslag till disposition till regeringen om överskottet uppgår till mer än 10 %.

För 2011 har universitetet tillskrivit regeringen och lämnat förslag till disposition av det ackumulerade överskottet avseende avgiftsfinansierad verksamhet. Universitetet kan disponera det ackumulerade överskottet inom respektive verksamhetsgren. Stockholm universitets disponibla ackumulerade överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för 2012 uppgår till 41 528 tkr. Universitetet föreslår mot bakgrund av för departementet tidigare redovisade orsaker att få disponera det totala överskottet (akkumulerat till och med 2012) i sin helhet inom respektive verksamhetsgren.

¹¹ Det totala antalet lägenheter som finns att tillgå vid Stockholms universitet är 625 stycken. Under 2012 hyrdes 15 lägenheter ut enligt U2010/4277/UH. Under 2013 förväntas 10 lägenheter vara uthyrda under vårterminen och 15 lägenheter under höstterminen, vilket uppskattningsvis ger en prognostiserad hyresintäkt på motsvarande 975 tkr.

Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter

Nedan visas ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter. Ersättningar och förmåner redovisas för budgetåret 2012. Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 28 000 kronor per år. Till suppleanter utgår ingen ersättning. Till ordförande utgår arvode med 66 000 kronor per år.

	Belopp	Övriga uppdrag
Rektor		
Kåre Bremer	1 348 394	Henrik Granholms stiftelse Carl Mannerfelts stiftelse Stiftelsen Kungstenen Ordförande i styrelsen för SUNET (vid Vetenskapsrådet) Stiftelsen för Stockholmspriset i kriminologi
Ordförande		
Sten Heckscher	66 000	Styrelseordförande Sten Heckscher AB
Externa ledamöter		
Ann-Marie Begler	28 000	Inga uppdrag
Lars Brandt	28 000	Inga uppdrag
Eva Hellsten	28 000	Inga uppdrag
Lars Nyberg	28 000	Styrelseordförande Autoliv Inc. Styrelseordförande Datacard Inc. Styrelseledamot Megafon
Anne Ramberg	28 000	Ekobrottsmyndighetens insynsråd Rikspolisstyrelsens etiska råd Domarnämnden Säkerhetspolisens referensgrupp VD i Sveriges Advokaters Service AB Barnrättscentrum vid Stockholms universitet
Berit Svedberg	28 000	Inga uppdrag
Patrik Tigerschiöld	28 000	Styrelseordförande PartnerTech AB Styrelseordförande Vitrolife AB Styrelseledamot Micronic Mydata AB Styrelseledamot Carnegie Holding AB
Verksamhetsföreträdare		
Mats Danielson	946 296	MAD Preference AB Stockholms universitets Holding AB
Ylva Engström	792 905	Inga uppdrag
Bengt Novén	847 700	Inga uppdrag

Studentrepresentanter

May Al-Boujassam (<i>t.o.m. 120630</i>)	14 000	Frescati Förvaltnings AB AB Kårhuset vid Stockholms universitet Högskolerestauranger AB
Erik Arroy (<i>t.o.m. 120630</i>)	14 000	Inga uppdrag
Livija Ginters (<i>fr.o.m. 120701</i>)	14 000	SGA Fastigheter
Daniel Pedersen	28 000	Inga uppdrag
Ebba Ringborg (<i>fr.o.m. 120701</i>)	14 000	Inga uppdrag

Gruppsuppleanter, verksamhetsföreträdare

Jonas Ebbesson	850 202	Inga uppdrag
Cynthia de Wit	782 891	Inga uppdrag

Gruppsuppleanter, studentrepresentanter

Eleonore Eriksson (<i>t.o.m. 120630</i>)	0	Inga uppdrag
Jacobina Nilsson (<i>fr.o.m. 120701</i>)	4 700	Inga uppdrag

Bilagor

Bilaga 1 Underlag för beräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för budgetåret 2012

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2012-01-01 – 2012-12-31

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utb.omr.	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	7 271	4 603	170 363	88 109	258 472
Teologi					
Juridik	2 960	2 532	69 355	48 465	117 820
Samhällsvetenskap	8 714	6 838	204 196	130 893	335 090
Naturvetenskap	4 193	2 787	210 040	117 724	327 765
Teknik	1 862	1 243	93 283	52 502	145 785
Farmaci					
Vård	403	356	21 442	16 427	37 869
Odontologi					
Medicin	650	508	38 706	36 768	75 474
Undervisning	1 609	1 535	55 928	62 856	118 784
Övrigt	1 702	1 404	68 463	45 883	114 347
Design					
Konst					
Musik					
Opera					
Teater					
Media					
Dans					
Idrott		2		100	100
Summa	29 364	21 807	931 777	599 728	1 531 505

Takbelopp (tkr)	1 536 397
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	4 892

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom design. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom konst. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom musik. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom opera. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom opera har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom teater. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom media. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter ____inom dans. Högst får ____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom dans har avräknats mot utbildningsområdet_____.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp	1 536 397
+ Ev. ingående anslagssparande	155 461
Summa (A)	1 691 858
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	4 578
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 531 505
+ Ev. utnyttjande av tidigare överproduktion	
Summa (B)	1 536 083
Summa (A-B) ¹	155 775

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	155 775
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	2 135
Utgående anslagssparande	153 640

<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Total utgående överproduktion	
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	0

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Bilaga 2

Antal kända studenter med funktionshinder i studiesituationen som genom samordnaren beretts tillgång till lärosätenas stödresurser budgetåret 2012

Kända studentantal	Kvinnor	Män	Antal
Studenter med dyslexi/specifika läs- och skrivsvårigheter	3 274	1 665	4 939
Studenter med olika kognitiva svårigheter/tillstånd	1 112	831	1 943
Studenter med rörelsehinder	402	182	584
Studenter med synnedsättning	177	117	294
Studenter med hörselnedsättning – utan utbildningstolkning	126	67	193
Döva teckenspråkiga studenter med utbildningstolkning	106	28	134
Studenter med andra tillstånd/hinder	384	145	529
Sammanlagt antal	5 581	3 035	8 616
Övriga studenter och forskarstuderande som samordnaren känner till genom att ha kontaktats och konsulterats av lärare och vägledare m.fl.	436	332	768
Sammanlagt antal	6 017	3 367	9 384

Kommentarer:

Vid många lärosäten är de kända studentantalen små per funktionshindergrupp och vid alla lärosäten finns det få studenter i någon eller några funktionshindergrupper. För att undvika risken att studenter ska kunna identifieras eller uppleva sig utpekade görs sammanställningen av studentantalen på nationell nivå.

Av de studenter som anges ovan var 17 forskarstuderande, varav 11 kvinnor och 6 män.

Studenterna med utbildningstolkning studerade företrädesvis vid Stockholms universitet (37 studenter), Örebro universitet (25 studenter) och Göteborgs universitet (10 studenter).

Vid Stockholms universitet har dessutom 26 döva teckenspråkiga studenter deltagit i undervisning med teckenspråkskunniga lärare och därför inte behövt utbildningstolkning.

De ökande grupperna studenter med dyslexi och olika kognitiva svårigheter/funktionshinder i studiesituationen utgjorde 80 procent av de studenter som varit i direkt kontakt med en samordnare av pedagogiskt stöd.

Sammantaget ökade de kända studentantalen med 11 procent jämfört med året 2011.